ΕΛΛΗΝΟΠΟΛΛΑ

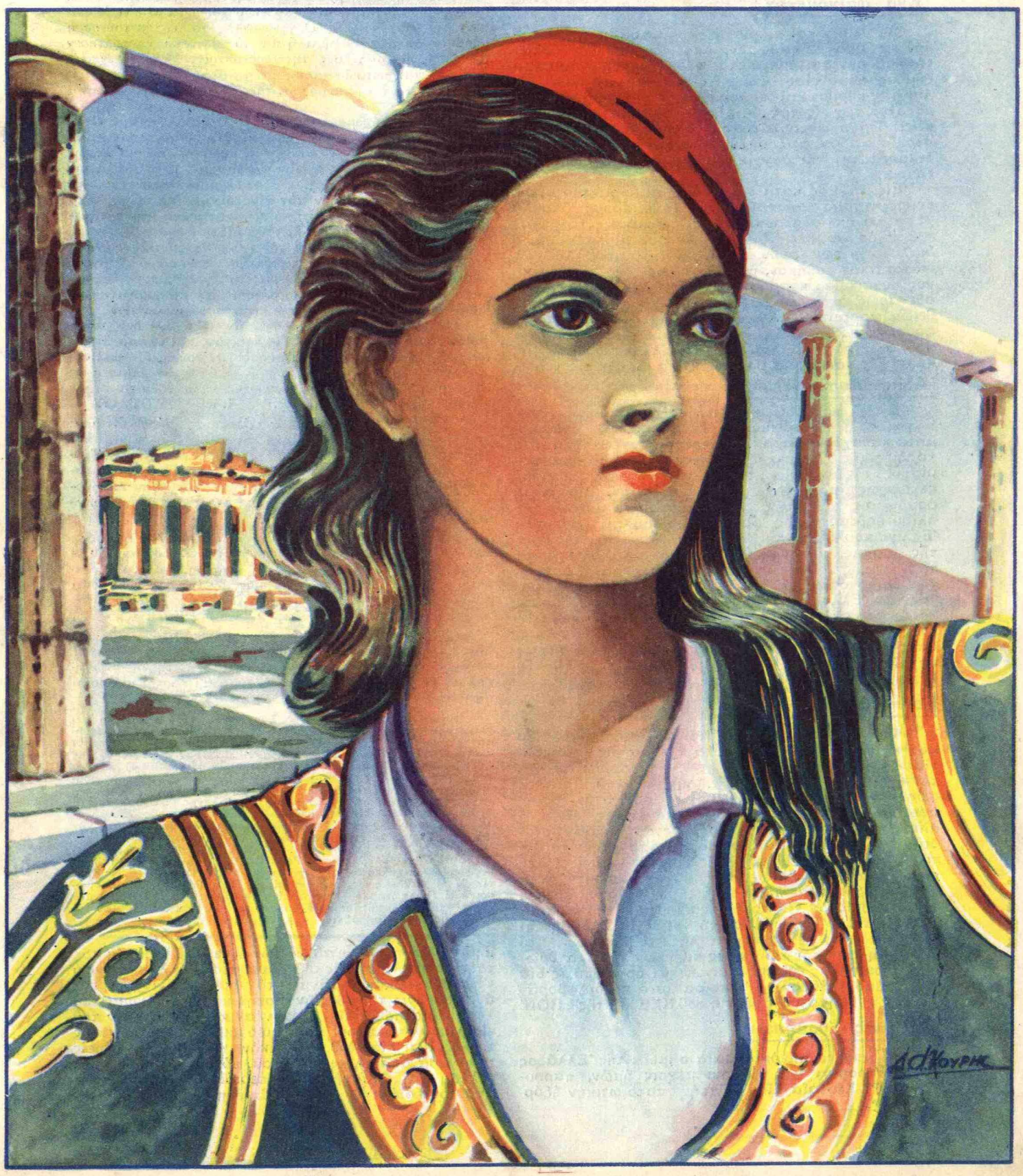

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ένα φαινόμενον

Μὲ θλίψιν καὶ πικρίαν εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπογραμμίσωμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτῶν τὸ θλιβερὸν φαινόμενον τῆς ἐκδηλουμένης τόσον ἐπιζημίως ἀδρανείας ἐκ μέρους τῶν πραγματικῶν Ἑλληνίδων κυριῶν καὶ δεσποινίδων ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὰς διαφόρους Ἐθνικιστικὰς γυναικείας Ὀργανώσεις, αἵτινες ὑπὸ τὴν ἄλφα ἢ βῆτα ἀποστολὴν διαδραματίζουν ἕναν οἱονδήποτε ρόλον εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς συγχρόνου κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Εἰς ατιγμὰς κατὰ τὰς ὁποίας οἱ πράκτορες τοῦ κομμουνισμοῦ προσπαθοῦν μὲ κάθε εἶδος ὄπουλα μέσα νὰ ὑπεισέλθουν εἰς τὰς διοικήσεις τῶν διαφόρων ὀργανώσεων διὰ νὰ ἀσκήσουν ἐντέχνως τὰ διαλυτικόν των ἔργον, νομίζομεν ὅτι προβάλλει ὡς ἐπιτακτικὸν καθῆκον, ἡ ὁποχρέωσις τοῦ Ἐθνικόφρονος γυναικείου κόσμου τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀντιταχθῇ σθεναρῶς κατὰ τῶν ὑπονομευτικῶν αὐτῶν προσπαθειῶν, παραμεριζομένων τῶν στοιχείων τῆς μετριοφροσύνης καὶ τοῦ μοιρολατρισμοῦ. Ἡ «Ἑλληνοπούλα» πρώτη, σαλπίζει. Ἡ «Ἑλληνοπούλα» σᾶς καλεῖ εἰς τὰς ἐπάλξεις διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς φυλῆς.

Ἀξία ὑποστηρίξεως

Ἐνῶ ἡ ὄπουλος, σκοτεινὴ καὶ μυστηριώδης προπαγάνδα, ἡ ἐκπορευομένη ἐκ Βορρᾶ μὲ ἀναρριθμητα καταχθόνια μέσα, ἐπιχειρεῖ νὰ ἐνσταλλάξῃ στὶς καρδιὲς τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος τὸ δηλητήριο τοῦ μίσους, τῆς ἀναρχίας, τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἀποξενώσεως ἀπὸ κάθε τι ὑγιὲς καὶ τίμιον, μία ἄλλη ὀργάνωσις εὐθαρσῶς γενναία καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ὀρθώνεται ὡς φραγμὸς καὶ σαλπίζει πρὸς τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ τῆς Ἑλληνοποῦλες τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης, τῆς καλωσύνης τῆς φιλαλληλίας καὶ τῆς ψυχικῆς ἐξάρσεως. Πρόκειται περὶ τοῦ Σώματος τῶν Προσκόπων καὶ τοῦ νεοδημιουργηθέντος Σώματος τῶν Ἑλληνίδων Ὁδηγῶν, ἡ δρᾶσις τῶν ὁποίων καίτοι δὲν παρῆλθεν εἰσέτι πολὺ καιρός, κατέδειξε τοὺς καρποὺς τῆς ἀληθινᾶ ἐξυγιαντικῆς ἐργασίας διὰ τὴν νεότητα. Ἀξίζει πραγματικὰ κάθε ἐνισχύσεως καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὅλαι θὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν.

Κοινωνικὴ πληγὴ

Μέσα στὶς τελευταίες κοινωνικὲς πληγὲς ποὺ μᾶς κατέλιπε ἡ κατοχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς «λαοκρατίας» ἡ πειὸ θλιβερὴ καὶ πειὸ ἀποκαρδιωτικὴ γιὰ τὸν κόσμο τῶν ἀληθινῶν Ἑλληνίδων ποὺ εἶδαν τὸ φῶς, ἐγαλουχήθησαν καὶ ἐμεγάλωσαν στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς τιμίας ἑλληνικῆς οἰκογενείας εἶναι ἡ πληγὴ τῶν ἀδεσπότως περιφερομένων μικρῶν παιδιῶν καὶ ἰδία τῶν κοριτσιῶν ποὺ ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενον τῆς πλέον αἰσχρᾶς ἐκμεταλλεύσεως. Δὲν εἶναι ἀνάγκη βεβαίως νὰ ὑπογραμμίσωμεν ποιὰ κατὰ κανόνα εἶναι ἡ κατάληξις τῶν παιδιῶν αὐτῶν. Ἡ ἀστυνομία μὲ τὶς ἁρμόδιες ὑπηρεσίες της ἡ ὁποία καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὸ γνωρίζει ἂς λάβῃ ἐπὶ τέλους κάποιο μέτρο περιστολῆς τοῦ κακοῦ. Καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτὴν ἂς κινηθοῦν τὰ φιλανθρωπικὰ σωματεῖα καὶ αἱ κοινωνικαὶ ὀργανώσεις διὰ νὰ μὴ ἀποτελέσουν τὰ ἄμοιρα αὐτὰ παιδιὰ βορᾶν διὰ τὰς ἐγκληματικὰς τάξεις τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ΕΠΟΝ.

Ἐπὶ μιᾶς ἐξορμήσεως

Καὶ ἀπὸ τὰ πλέον ἀκραῖα σημεῖα τῆς Ἑλλάδος αἱ πληροφορίαι ποὺ φθάνουν μέχρις ἡμῶν, παρουσιάζουν τελευταῖα μίαν γενικὴν πατριωτικὴν ἐξόρμησιν ὅλων τῶν γυναικῶν τῶν ἐντεταγμένων εἰς τὰς τάξεις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Ἑλληνίδων ἡ «Ἑλληνοπούλα» πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐνισχύει καὶ ἀναπτερώνει τὴν ἐθνικὴν πίστην καὶ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ, ἰδία τώρα εἰς τὴν νέαν κρίσιμον φάσιν τοῦ εἰρηνικοῦ πολέμου ποὺ διερχόμεθα. Τὸ γεγονὸς τοῦτο εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικόν, πιστεύοντες δὲ εἰς τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματά του, εὐχόμεθα ὅπως ἀποτελέσῃ τὴν ἀπαρχὴν μιᾶς περιόδου ἀπηλλαγμένης ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην τῆς ἀβεβαιότητος καὶ ἀγωνίας

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ. Μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία δόθηκε στὰς 2 Μαρτίου στὴν πόλι μας ὁ χορὸς τῆς «Ἑλληνοπούλας». Γιὰ πρώτη φορὰ δινότανε στὴν Κόρινθο χορὸς ἐκ μέρους Ἐθνικιστικῆς Πατριωτικῆς Ὀργανώσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ κοσμοσυροὴ ἦτο ἐκπληκτικὴ καὶ τὸ κέφι ποὺ ἐπεκράτησεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς χορεσπερίδος ἦτο τὸ ξεχειλίσμα τῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων ὅλων ἐκείνων ποὺ εἶχαν τιμήσει μὲ τὴν παρουσία τους τὸ χορὸ τῆς «Ἑλληνοπούλας».

Ὅλα τὰ στρώματα τῆς Κορινθιακῆς κοινωνίας εἶχον ἐκπροσωπηθῆ στὴν ἑορτὴ αὐτὴ τῆς Πατριωτικῆς ὀργανώσεως τῶν Δεσποινίδων. Καὶ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς μὲν γιὰ νὰ περάσουν ἔστω καὶ λίγες εὐχάριστες στιγμές, μέσα σὲ περιβάλλον καθαρῶς Ἑλληνικό, ἀλλὰ ἐκ παραλλήλου νὰ τονώσουν καὶ νὰ θαυμάσουν τὴν νέα πατριωτικὴ προσπάθεια τῶν ἀγνῶν Ἑλληνίδων τῆς πόλεώς μας μέσα στὴν ἀναγεννωμένην ἐκ τῆς τέφρας πολυπαθῆ Πατρίδα μας.

Οἱ συνεχεῖς Ἑλληνικοὶ χοροί, τὰ πατριωτικὰ τραγούδια καὶ οἱ διαρκεῖς ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ θρυλικοῦ Στρατηγοῦ μας Ν. Ζέρβα, ἀνεπτέρωναν κάθε τόσο τὸ πατριωτικὸ φρόνημα καὶ ἐπλημμύριζαν μὲ χαρὰ καὶ συγκίνησιν τὴν ψυχὴ τῶν παρευρισκομένων.

Θὰ ἦτο οὐσιώδης παράλειψις ἂν εἰλικρινὰ δὲν ἀπευθύναμε τοὺς πλέον εἰλικρινεῖς ἐπαίνους καὶ τὰ πιὸ θερμὰ συγχαρητήρια στὶς δίδες Λασσαδοῦ, Γκούση, Μανωλίτση, Καλανζῆ, Καραθανάση κλπ. ποὺ ἐργάσθηκαν ἐπίμονα ὡς Ἐπιτροπὴ τῆς «Ἑλληνοποῦλας» γιὰ νὰ φέρουν εἰς πέρας τέτοιες Πατριωτικὲς ἐνέργειες. Ι. ΚΙΟΣΕΛΟΓΛΟΥ

ΛΕΥΚΑΣ. Ὀργανώθη τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐνταῦθα χορεσπερὶς σχοῦσα πρωτοφανῆ ἐπιτυχίαν. Μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν ἀκούραστον πρόεδρον τῆς Ἑλληνοποῦλας Δδα Ι. Τζήλικα καὶ τὰ στελέχη της οἱ παρευρεθέντες ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι καὶ ἐχειροκρότησαν τὴν ὡραίαν ἐν γένει πατριωτικὴν ἑορτὴν ἡ ὁποία ἄφησε τὰς καλυτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

ΜΕΤΣΟΒΟΝ. Ἡ ἀπὸ τριμήνου συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ τῆς «Ἑλληνοποῦλας» μὲ πρόεδρον τὴν κ. Σοφίαν Λουλακάρη ἐργάζεται δραστηρίως καὶ ἐπισύρη τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν μὲ τὸ ἐπιτελεσθὲν πατριωτικόν της ἔργον. Αἱ ἴδιαι πληροφορίαι φθάνουν καὶ ἐκ Βονίτσης μὲ πιωτολόρον τὴν πρόεδρον τῆς «Ἑλληνοποῦλας» κ. Τοῦλαν Καλαντζῆ.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ. Χάρις εἰς τὰς προσπαθείας καὶ τὸν ζῆλον τῆς προέδρου τοῦ ἐνταῦθα τμήματος τῆς «Ἑλληνοποῦλας» κ. Κολοῦτου καὶ τῶν συνεργατριῶν της ὀργανώθηκαν μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν πατριωτικαὶ ἑορταὶ αἱ ὁποῖαι ἄφησαν εἰς τὸ κοινὸν τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

Οὕτως τὴν 26 Φεβρουαρίου ὀργανώθη ἐνταῦθα μεγάλη πατριωτικὴ ἑορτὴ ὑπὸ τῆς Ἐθνοφυλακῆς τῇ συμβολῇ τοῦ παραρτήματος τῆς «Ἑλληνοποῦλας». Κατ' αὐτὴν ἐπαιχθησαν τὰ κάτωθι σκέτς. «Ἀπελευθέρωσις τῆς Βορείου Ἠπείρου» μὲ συμμετοχὴν τῆς Δδος Ἀντωνίας Δ. Χριτοροφόρου καὶ τῶν ἐθνοφυλάκων Π. Δεοτσάνου, Σ. Σβώρου καὶ Ν. Μακρέλη. «Ἔμπρὸς γιὰ τὰ σύνορα» συμβολικὸς χορὸς ὑπὸ τῆς Δδος Τζένης Ρουσέα καὶ Ν. Ἀχαμνοῦ. Ἐπηκολούθησε πατριωτικὸν ἄσμα ὑπὸ τῆς Ἑλένης Γ. Βυθούλκα καὶ Α. Λυκουρίνου καὶ εἶτα τὸ σκέτς «Προσκλητήριον τῆς Ἑλλάδος» μὲ συμμετοχὴν τῶν Δδων Ἀντωνίας Χριστοφόρου ὑποδηθείσης τὴν Ἑλλάδα, Γεωργίας Μπισκίνη, τὴν Ἀγγλίαν, Κίτης Μπισκίνη τὴν Μακεδονίαν, Ἑλένης Βυθούλκα τὴν Πελοπόννησον, Ρούλας Ὀλιβότου τὴν Ἤπειρον, Τζέννης Ρουσέα τὰς Ἀθήνας. Κάνιας Τσιριγώτη τὴν ἑπτάνησον καὶ τῶν ἐθνοφυλάκων Ν. Ἀχαμνοῦ ὡς Κρητικοῦ, Ν. Μακρέλη ὡς Στερεοελλήτου, Τόλη Γαρουφαλιά, Σ. Σβώρου καὶ Π. Δεωτσάκου. Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ κοινοῦ τὸ ἔργον ἐπαίχθη εἰς τρεῖς παραστάσεις μὲ κατσπληκτικὴν πάντα ἐπιτυχίαν καὶ ἱκανοποιητικὰς εἰσπράξεις.

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΑΡ' ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΕΛ. ΒΕΝΖΕΛΟΥ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ) 16
ΤΗΛΕΦ. 28.564

Η ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΦΡΟΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΕΤΟΣ Α'.
25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1946
ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛΛΟΥ 6
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 600

ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

ΟΡΚΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

ΑΙΩΝΙΑ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

Σὲ μιὰ ἀπόλυτη κι' ὁλοκληρωτικὴ ἀνάτασι ψυχῶν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὁ ἀμόλυντος Ἑλληνικὸς λαός, χαιρετίζει σήμερα τὴν μεγάλη κι' ἱστορικὴ Ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, τὴν μεγάλη ἡμέρα, ποὺ ἀπότε εἶ τὸ σύμβολον τοῦ ἀκαταλύου πνεύματος τῆς αἰωνίας καὶ ἀθανάτου Ἑλλάδος.

Ἂς κλίνωμεν εὐλαβικὰ τὸ γόνυ πρὸ τῶν μαρτύρων τῆς Ἐθνικῆς μας ἀναστάσεως τοῦ 1821, ποὺ ἀφίσαν μὲ τὸ αἷμα τους τὸ ἱερὸ χῶμα τῆς Ἑλλάδος.

Ἂς συλλάβωμεν μέχρι τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς μας τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας των. Ἂς προσπαθήσουμε νὰ ἐκτιμήσουμε αὐτὸ ποὺ ἔν οιωσιν ἐκεῖνοι δίνοντας τὴν ζωήν τους, δίνοντας τὸ πᾶν γιὰ ἕνα καὶ μόνο σκοπό: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ἂς ἐξαρθῶμεν πρὸς στιγμὴν τῶν μικροτήτων καὶ τῶν παθῶν Ἂς ξεφύγωμεν ἀπὸ τὴν κατάρα τοῦ Κάϊν.

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ μίλησε τόσο βαθειὰ στὶς καρδιές μας, ὅσο τωρα. Τὸ δράμα τῆς σκλαβιᾶς μας τὸ σύγχρονο, μᾶς ἔφερε κοντὰ στοὺς μάρτυρες καὶ τοὺς ἥρωες τῆς μεγάλης θυσίας τοῦ εἰκοσιένα. Πάντα γιορτάζομε τὴν ἐπέτειο τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας. Τώρα, ὅμως, τὴ ζοῦμε. Ὅ,τι ἤταν γιὰ τὴν γεννηά μας ἱστορία, ἱστορία Ἐθνική, ζωντάνεψε στὰ χρόνια μας. Ζήσαμε σὰν κι' Αὐτοὺς στὸ σκοτάδι τῆς σκλαβιᾶς. Ζήσαμε τὸ δράμα τὸ ἀνείπωτο κάτω ἀπὸ τὸν πειὸ βιβάρο κατακτητή Ἀκούσαμε τὸν βόγγο, τὸν θρῆνο, γνωρίσαμε τὸν θάνατο πολλὲς φορές, πρόσωπο μὲ πρόσωπο, στῆθος μὲ στῆθος. Δυὸ ἐποχὲς δ ασταυρώθηκαν. Δύο ἱστορίες συναν ἤθηκον. Δύο αἰῶνες ἀντιμετώθηκαν. Παπποῦδες καὶ τρισέγγονα ἀντήλλαξαν τὸν γνώριμο Ἑλληνικὸ ἀσπασμὸ τῆς θυσίας.

Προγόγονα μέσα τότε. Ἐπιστημονικὸ τὸ ἔγκλημα στὰ χρόνια μας. Ἄλλοι καιροί, ἄλλαι μέθοδοι. Ὡς τόσο ὅμως ἡ βάσις ἔμεινε ἴδια: Ἡ βία ἐναντίον τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ δικαίου. Ὑπερίσχυσε ἡ ἀδικία. Κι' ἀπλώθηκε τὸ σκοτάδι. Τὸ δάκρυ ἔτρεξε ποτάμι. Τὸ αἷμα αὐλάκωσε τὴν Ἑλληνικὴ γῆ, τὴν πολιβασανισμένη. Τὸ γένος γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη ἔφτασε στὴν ἄβυσσο Τί τοτε δὲν ἀτόμενε σ ὁ λαό, ἐκτὸς ἀπ' τὴν ἄοβεστη φλόγα, τὴν ἀκατάλυτη πίστη πρὸς τὰ μεγάλα μας Ἐθνικὰ πεπρωμένα.

***

Καὶ κάποτε ἦλθε τὸ φῶς, τὸ ξεσκλάβωμα, ὁ λυτρωμός... Ὅπως καὶ τότε... Ὅμως... Πρὶν ἀκόμη ἡ αὐγὴ τῆς λευτεριᾶς δροσίσει τὰ ξαναμμένα ἀπ' τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγωνία πρόσωπα, ἐξυγίθηκε τὸ φαρμάκι τῆς διχόνοιας. Ὅπως καὶ τότε... Ἴδιο τὸ δράμα... Καὶ τότε καὶ τώρα ἐμπνευστὴ καὶ δημιουργὸς ἦτοι τὸ πικρὸ ποτῆρι τῆς ἀχαριστίας. Οἱ πρωτεργάται τῆς Νίκης δοκίμασαν τὸ σπαραγμὸ τῆς ξενιτειᾶς, τοῦ ἄδικου καταιρεγμοῦ, τῆς παρεξηγήσεως

Ἡ τραγῳδία τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ θριαμβευτὴ τοῦ Μωριᾶ, ἀνοστήθηκε στὰ χρόνια μας

Τὸ δίδαγμα τοῦ 1821, ἡ κατιμπιὴ πικρὴ μετάνοια, ἡ στερεὴ διαπίστωση, φαίνεται δὲν στάθηκε ἱκανὴ νὰ συνετίσῃ μερικοὺς Ἕλληνας. Σὲ ταπεινὰ μικροσυμφέροντα, σὲ δολερὰ κηρύγματα ἐνέδωσαν καὶ ἀφέθηκαν ἔρμαιοι. Τοὺς ξεπλάνεψε ὁ μικροϋπολογισμός. Τοὺς κυρίεψε τὸ πάθος. Τυφλώθηκαν Καὶ σὰν τυφλωμένοι τους πάνω ἔσβυσαν τὴν ἱστορία Κανοτισηκαν τὴν ἀλήθεια, Ἀγνόησαν τὴν αἴγλη καὶ τὸ μεγαλεῖον ἀπ' τὶς μορφὲς τοῦ 21. Καὶ στὸ σκοτισμένο μυαλό τους τοὺς διέγραψαν σὰν μικροὺς πληγτσικολόγους. Κι' ἀφοῦ ἔφθασαν ἐκεῖ, προχώρησαν ἀκόμη. Ἦρθαν στὰ χρόνια μας. Ὅ,τι θάμπωσε τὸν κόσμο ὅλο, αὐτοὺς τοὺς ἐτύφλωσε. Οἱ φρένες τους σάλεψαν. Καὶ βάλθηκαν νὰ γκρεμίσουν τὸ οἰκοδόημα ποὺ δημιουργήθηκε στὶς θάλασσες, στοὺς αἰθέρες, στὰ Ἀλβανικὰ βουνά. Ὁ πόνος τῆς σκλαβιᾶς ποὺ ἐπηκολούθησε τὴν ἐπιοιδα τοῦ 40—41, ἀνοιξε τὶς θερμάγιες τὴν φλόγα πρὸς τὴν ἀκατάλυτη Ἑλλάδα, τοὺς πάγωσε κάθε αἴσθημα Ἑλληνικό. Σὰν ἔρπετὰ πῆραν θέσι μέσ' τὸ σκοτάδι τῆς κατοχῆς.

Καὶ παραμόνευαν, παραμόνευαν Ὅταν τέλος σιμόφυγοιη καὶ γεμὰ η πληγὲς ἡ αἰωνία Ἑλλάδα τοῦ Μαραθῶνος, τῆς Ἀλαμάνας καὶ τῆς Πινδου σήκωσε τὰ βλέφαρα γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Θεοτόκον γιὰ τὸ μεγάλο δῶρο τοῦ λυτρωσιοῦ, χύμηξαν πάνω της...

Μὰ ὁ καλὸς Θεὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν ἤθελε τὸν ἄφανισμὸ τοῦ Τόπου αὐτοῦ, ἀπ' τὸν ὁποῖον ἐξεπήδησε ἡ Σοφία, ἡ Δικαιοσύνη, ἡ Ἐλευθερία. Ἡ Ἑλλὰς γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη ἐσώθη. Ἀλλὰ ἡ δοκιμασία της φαίνεται πῶς δὲν ἐτελείωσε ἀκόμη Τὰ φείδια ναοκρύθηκαν. Λιώφαξαν, μὰ δὲν ἀφανίστηκαν Καταλοιοῦν, ἐλλοιεύουν. Βασίζοντοι στὴν μεγαθυμία καὶ τὴν ἀνεξικακία τῆς ἀμόλυντης Ἑλληνικῆς ψυχῆς. Προσμένουν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ χυμίξουν καὶ πάλι σιὸ καταματωμένο κορμὶ τῆς ὑπερήφανης Ἑλλάδας...

***

Τί θὰ γίνῃ, λοιπόν; Ὅ,τι δὲν ἔκαψαν τὴν Ἑλληνικὴ ψυχὴ τὰ τετρακόσια χρόνια τῆς σκλαβιᾶς, θὰ τὴν κάψῃ ἡ προδοσία μιᾶς φούχτας προδοτῶν καὶ ἀπάτριδων; Καὶ οἱ ἱερὲς ὑποθῆκες ποὺ ἔγραψαν μὲ τὸ αἷμα τους οἱ μάρτυρες τοῦ εἰκοσιένα θὰ χαθοῦν; Καὶ τὸ πορφύριο τοῦ Διάκου, καὶ τὰ τραγούδια τοῦ Φωραΐτου, κι' ἡ θυσία τοῦ Ὑψηλάντη, καὶ τὸ προσκύνημα τῆς Ἀγίας Λαύρας, ὁ ὑπουργοτέρης ὁ Καλάρης, ὁ Παπαφλέσσης, ἡ Μπουμπουλίνα κι' ὅλο αὐτὸ τὸ θαῦμα τοῦ Γένους θὰ σβυσῇ καὶ θὰ χαθῇ μέσα στὸ σύγλιαμα ποὺ σκορπίζουν τὰ λίγα δρνεα;

Ὄχι. Δὲν εἶναι δυνατόν. Ἂν γίνῃ αὐτό, οἱ νεκροὶ τοῦ Εἰκοσιενα μὲ τὸ Σαουνὴ ὑπροστὰ καὶ τὸ Γρηγόριο, οἱ νεκροὶ τῶν Ἀλβανικῶν βουνῶν μὲ τοὺς γνωστοὺς κι' ἄγνωστους ἥρωές τους, τὰ θύματα τοῦ ἀείου κι εὐγενοῦς ἀγῶνος τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως θὰ σηκωθοῦν ἀπ' τοὺς τάφους των καὶ θὰ μᾶς πιξοῦν. Οἱ Ἑλληνικὲς θάλασσες ποὺ ἀποτελοῦν τὸν ἀπέραντο τάφο Ἑλληνικῶν ὀστῶν ἀπ' τὴν ἐποχὴ τῆς Σαλαμῖνας μέχρι σήμερα, θὰ σηκερέψουν. Ἡ νῆ θὰ σεγγνώσῃ καὶ θὰ ἀφανισθῇ, κι' ὁ ἀέρας ὁ Ἑλληνικὸς μὲ τὶς δροσοσταλίδες του θὰ γίνῃ λίβας νὰ μᾶς βασανίζῃ σὰν τὸν Τάνταλο. Ἀφορισμὸς καὶ κατάρα θὰ πέσῃ στὸν τόπο αὐτό. Ὅ,που ἀλλοῦ μποροῦν τὰ δρνεα νὰ φωλιάσουν. Ἐδῶ ὅμως ὄχι Κάθε σπιθαμὴ τόπου ἐδῶ εἶναι πλασμένη μὲ χῶμα αἷμα καὶ ἱδρῶτα. Εἶναι φτιαγμένη ἀπὸ τὸ ἀκατάλυτο αὐτὸ μίγμα ποὺ θεμελιώθηκε ἀκλόνητο στὸ δέναο κύλισμα τῶν αἰώνων, τὸ λαμπρὸ οἰκοδόμημα ποὺ λέγεται Ἑλλάς.

Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸ συντρίψῃ. Κανεὶς ἂς μὴ ἀπατᾶται, Οἱ Καραϊσκάκηδες ἔφυγαν. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τους μένει. Παιδιὰ τῶν παιδιῶν τους ἐμεις ἂς διατυλίξομε μέχρι ρανιδος αἵματος τὶς ἱερὲς ὑποθῆκες τους. Ἂς τιμήσουσε αὐτοὺς χάρις στοὺς ὁποίους ζοῦμε καὶ ὑπάρχουμε Ἂς ἔχουμε πάντα κλεισμένη στὴ ψυχή μας τὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ μᾶς φωτίζῃ καὶ νὰ μᾶς θερμαίνῃ σὲ κάθε μας πρᾶξι. Τὰ ἱερά μας καὶ τὰ ὅσια ἂς τὰ διαφυλάξομε μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια Ἂς ἀγωνισθοῦμε μέχρι θανάτου κι' οὐ ἀ. Ἂς μείνουμε Ἕλληνες. Ἂς μείνουμε παιδιὰ τῶν παιδιῶν ἐκείνων ποὺ μύρωσαν μὲ τὴν ἁγία πνοή τους τὴν Ἐθνική μας ἀνάσταση.

«Η ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ»

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΡΩΪΔΕΣ

ΤΗΣ Κας ΑΘΗΝΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Σὰν τέτοιες μέρες κάθε χρόνο ἀνασταίνονται στὴ μνήμη μας, μέσ' ἀπ' τῆς Ἱστορίας τὶς χρυσὲς σελίδες οἱ δοξασμένες μορφὲς Ἐκείνων, ποὺ ὅστερ' ἀπὸ τετρακόσια χρόνια σκλαβιὰ χωρὶς σ' ὅλον αὐτὸ τὸ μακραίωνα ζυγὸ νὰ χάσουν τὴν ἐθνική τους συνείδηση, ἢ νὰ προδώσουν τὴν ἑλληνική τους παράδοση, ἀνασταίνονται εἶναι οἱ δοξασμένες μορφὲς τῶν Ἡρώων καὶ τῶν Ἡρωΐδων τοῦ Εἰκοσιενα ὅλο καὶ λαμπρότερες, ὅλο καὶ πιὸ ἀκτινοβόλες. Ἡ φλόγα τῆς λευτεριᾶς ποὺ κρυφόκαιγε στὰ στήθη τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τόσους αἰῶνες καὶ πού, μὲ τὸ ἐγερτήριο σάλπισμα τοῦ ξεσηκωμοῦ γιὰ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα, ἔγινε πυρκαϊὰ καθαρτήρια καὶ λυτρωτική, ἄστραψε καὶ φεγγοβόλησε σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη σὰν Ἱερὸ σύμβολο τῶν ἀπαράγραπτων δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου σ' αὐτὴ τὴ γῆ. Ἡ πίεση ποὺ ὑπόφερε ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ σ' ὅλη τὴ μακρόχρονη δουλεία δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ τὴ δυναμώνει καὶ νὰ τὴν ἀτσαλώνει ὅλο καὶ περισσότερο στὴ γόνιμη ἀντίστασή της

Κάθε ἄλλος λαὸς θὰ εἶχε νεκρωθεῖ, θὰ εἶχε μαραζώσει, θὰ εἶχε γίνει ψυχὴ καὶ σῶμα παίγνιο τοῦ ἀφέντη του. Οἱ Ἕλληνες ὅμως, ἀντάξιοι ἀπόγονοι τῶν Μαραθωνομάχων, εἶχαν μεγάλη ἐσωτερικὴ δύναμη καὶ ἀντέδρασαν πάντα. Ποιὸς τοὺς ἔδωσε αὐτὴ τὴν ἐσωτερική, τὴν ἀκατανίκητη δύναμη; Ὁ ἑαυτός τους ποὺ εἶχε βαθειὰ τὶς ρίζες του σ' ὀν ὡραιότερο ψυχικὸ καὶ πνευματικὸ πολιτισμὸ ποὺ γνώρισε τότε ὁ κόσμος, στοὺς πολὺ περήφανους ἥρωϊσμοὺς ποὺ ἔχει ἀναφέρει ἡ παγκόσμια Ἱστορία ἀπὸ τ' ἀρχαιότερα χρόνια. Οἱ ἔμφυτές τους ἀρετές, τῆς τόλμης τῆς ἀξιοπρέπειας, τῆς περηφάνειας τῆς ἀνωτερότητας Σωστὰ μᾶς λέει ὁ μεγάλος ποιητής μας ὁ Κάλβος πὼς «θέλει Ἀρετὴν καὶ τόλμην ἡ ἐλευθερία». Γι'αὐτὸ κι'ὅταν ὁ Ρήγας Φερραῖος μὲ τὸ τραγοῦδι του ποὺ ἦταν τὸ ξέσπασμα τῆς ἀγωνίας ὅλου τοῦ βασανισμένου Ἑλληνισμοῦ εἶπε τὸ «ὡς πότε παλληκάρια θὰ ζοῦμε στὴ σκλαβιὰ» ξεσηκώθηκαν οἱ Ἕλληνες γιὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Γένους, ἄδραξαν τ' ἄρματα καὶ τὴ ἄρματα; Τσάγκρες καὶ καρυοφύλια, μικρὰ δηλαδὴ λιανοτούφεκα καὶ σήκωσαν κεφάλι αὐτοί, μιᾶς χούφτας ἄνθρωποι στὸ θερίο ποῦχε κανόνια καὶ ἁρμάδες κι' ὥρμησαν ἐνάντια του μὲ φτερωμένα πόδια, ἀλλὰ πρὸ πάντων μὲ φτερωμένη τὴν ψυχή, τὴν μόνη κι' ἀκατάβλητη κινητήρια δύναμη γιὰ τὰ μεγάλα ἔργα, τὰ δοξασμένα τὰ αἰώνια.

Πομπὴ ἀτέλειωτη ἀπὸ ἥρωες καὶ μάρτυρες παίρνουν τὸ δρόμο πρὸς τὸν ἀπολυτρωμὸ κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Σημαίας. Βαδίζουν τραγουδῶντας πρὸς τὸ θάνατο γιὰ τῆς λευτεριᾶς τὴ νίκη, ποὺ τὸ μεγάλο ἀστέρι της, φιλόφωτο λαμποκοπάει στὸν ὁρίζοντα ὅπως τῆς Βηθλεὲμ τὸ ἄστρο. Μορφὲς καὶ ψυχὲς ἡρωϊκὲς τόχουν ὁδηγητὴ καὶ θάρρος στὴ ζοφερὴ νυχτιά. Οἱ ἀκτῖνες του γίνονται φωτοστέφανα γύρω ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἥρωες ποὺ ξεχύνονται στοὺς κουρσεμένους κάμπους, στ' ἄγρια βουνά, στὰ μαῦρα πέλαγα. Πλάϊ στοὺς μεγάλους ἥρωες λάμπουν ἀκτινοβόλες καὶ οἱ μεγάλες ἡρωΐδες. Γυναῖκες, ἀδερφές, μητέρες, θυγατέρες ποὺ ἐστάθηκαν πάντα τρυφερὲς καὶ φιλόστοργες συντρόφισσες στὸν ἄντρα, ποὺ κράτησαν θερμὴ καὶ φωτισμένη τὴ γωνιὰ τῆς καρδιᾶς καὶ τοῦ σπιτιοῦ, στὴν ὥρα τοῦ ἐθνοσωτήριου συναγερμοῦ, παίρνουν κι' ἐκεῖνες τ' ἄρματα νὰ ὑπερασπίσουν τὴν τιμὴ τῆς Πατρίδας ὅπου κλείνονται τ' Ἅγια τῶν Ἁγίων τους. Ἀρχίζοντας ἀπὸ ψηλὰ τὴν Ἤπειρο βλέπουμε τὶς θαυμαστὲς Σουλιώτισσες νὰ γκρεμίζονται μὲ τὰ παιδιά τους, ἀπὸ τὸ φοβερὸ βράχο τοῦ Ζαλόγγου τραγουδῶντας καὶ χορεύοντας. Γυναῖκες τοῦ λαοῦ κι' ἀρχόντισσες, ὅπως ἡ Δενὴ τοῦ Μπότσαρη, ἡ Μόσχω Τζαβέλλα, ἡ Δέσπω τοῦ Μπότση, ἡ Χάϊδω νὰ μάχονται καὶ νὰ θυσιάζουν τὴ ζωή τους γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴ Λευτεριά. Τὸ ἴδιο καὶ στὴ Μακεδονία ἡ Ζαφειράκαινα, ἡ Καρατάσαινα, στὴν Πελοπόννησο, στὴ Μάνη, ἡ Κωνσταντίνα Ζαχαριᾶ καὶ ἡ Σάββαινα ἡ Μανιάτισσα. Στὴν Κρήτη ἡ σγουρομάλλινη Δασκαλογιάννη, ἡ Ἀντωνοῦσα Καμπουράκη, ἡ Ἄννα Κοντογιάννη. Στὰ νησιὰ ἡ Βισβίζη, ἡ Κοιτύλαι καὶ οἱ ὀνομαστότερες νησιώτισσες ἡρωΐδες, ἡ Σπετσιώτισσα Μπουμπουλίνα καὶ ἡ Μυκονιάτισσα Μαντὼ Μαυρογένους. Στὴν Ἀθήνα ἡ Ἀσήμω Γκούραινα Κι' ἄλλες ἀκόμα γνωστὲς καὶ ἄγνωστες ἡρωΐδες πλέκουν ἕνα γαϊτάνι ἀτελείωτο ἀπὸ πολύτιμα πετρόδια καὶ τίμια φυλαχτὰ στὸ στέμμα τῆς ἐλευθερωμένης Πατρίδας. Σ' αὐτὸ τὸ τιμημένο στέμμα πρόσθεσαν τὴν φεγγοβολία τους κι' ἄλλες ἡρωΐδες στὰ κατοπινὰ χρόνια ἰδίως ἀπ' τὴν Ἤπειρο ὅπως ἡ ὁπλαρχηγίνα Μαρία Κωστακίτσαινα ποὺ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου ἐμάχονταν σὰν ἀρχαία ἀμαζόνα Ἀλλὰ καὶ στὴν Ἀλβανικὴ Ἐποποιΐα οἱ Ἠπειρώτισσες κυνήγησαν τοὺς Ἰταλοὺς μὲ τὰ τσαπιὰ καὶ τὰ τσεκούρια κι ἀπὸ τ' ἀπόρημα φαράγγια τῆς Πίνδου κύλισαν ὁλόκληρους βράχους καὶ ὀγκόλιθους γιὰ νὰ τοὺς κατα πλακώσουν. Ἐν' ἀπὸ τὰ τραγικώτερα θύματα στὴ Δωδεκάνησο ἐστάθηκε ἡ Ἄνθολα Μανωλᾶ ἡ Ζερβοῦ ποὺ τὴν ἐλόγχισαν οἱ καραμπινιέροι, γιατὶ ζητοῦσε τὴν Ἕνωση μὲ τὴ Μητέρα Ἑλλάδα.

Στὰ Χανιὰ ἡ Κρητικιὰ Ξηρουχάκη ἐξετελέσθη ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς ὡς κατάσκοπος τῶν Ἄγγλων κι' ἄπειρες ἄλλες ἀγνωστες ἡρωΐδες γνώρισαν τοὺς τραγικώτερους θανάτους στὸ φοβερὸ Χαϊδάρι καὶ στὰ μπουντρούμια τῶν Ἔς Ἔς.

Ἐκείνη ποὺ ἐστάθηκε στὸ ψηλότερο βάθρο τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῆς αὐτοθυσίας ἦταν ἡ Λέλα Καραγιάννη, ἡ ὑπέροχη αὐτὴ μεγαλομάρτυς ποὺ πρόσφερε τὶς μεγαλύτερες ὑπηρεσίες στοὺς Ἄγγλους μὲ τὸ τέλεια ὀργανωμένο δίκτυο τῆς κατασκοπίας καὶ ποὺ τὶς πλήρωσε μὲ τὰ σκληρότερα βασανιστήρια καὶ μὲ τὸν τραγικώτερο θάνατο. Ἂν καὶ γιὰ τὴ Λέλα Καραγιάννη πρέπει νὰ γραφτεῖ ὁλόκληρο βιβλίο, θὰ ποῦμε, λίγα γενικὰ λόγια γιὰ τὴ ζωή της καὶ γιὰ τὴ μεγάλη πατριωτική της δράση.

Ἡ νεώτερη αὐτὴ «Μπουμπουλίνα» μὲ τὴν ἡρωϊκὴ κι' ἀκαταδάμαστη ψυχή, καταγόμενη ἀπὸ τὴν Εὔβοια, τὸ γένος Μπούμπουλη, μὲ παπποῦ ἀπὸ τὶς Σπέτσες, νέα 45 ἐτῶν κι' ὅλο ζωντάνεια γεμάτη, μάνα φιλόστοργη πέντε παιδιῶν κι' ἑνὸς ἔκθετου ποὺ τῆς τόρριξαν στὴν πόρτα της καὶ ποὺ τ' ἀγάπησε σὰν παιδί της, σύζυγος δὲ πιστὴ καὶ ἀφοσιωμένη ἑνὸς εὐγενέστατου ἀνθρώπου, ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς κατοχῆς ἐστάθηκε ἀκαταμάχητο προπύργιο τῆς τελειότερα ὀργανωμένης κατασκοπίας, μὲ θυσία τῆς ζωῆς της καὶ τῆς ζωῆς ὅλης τῆς οἰκογένειάς της. Ἀπὸ πολὺ πρωτήτερα εἶχε μεταβάλει τὸ σπίτι της σὲ ἄσυλο τῶν πτωχῶν καὶ τῶν κατατρεγμένων, τρέφοντας χῆρες καὶ ὀρφανὰ ἀπὸ δικά της ἔξοδα. Ὁ ὑπέροχος πατριωτισμός της ἐκδηλώθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου μὲ ὅλα τὰ δείγματα τοῦ μεγαλύτερου πατριωτισμοῦ καὶ τῆς ἡρωϊκότερης αὐτοθυσίας ἔκανε ὅτι κακὸ ἠμπόρεσε στοὺς Γερμανούς, περιέθαλψε ἀπάνω ἀπὸ 100 Ἄγγλους καὶ Κυπρίους στὸ σπίτι της καὶ σὲ ἄλλα φιλικὰ σπίτια, παρέχοντάς τους στέγη, τροφή, ρουχισμό, φάρμακα, εἴδη καθαριότητος τσιγάρα κ. ἄ. Τοὺς κρατοῦσε ἐνήμερους γιὰ κάθε κίνηση τοῦ ἐχθροῦ μ' ὅλους τοὺς φοβεροὺς κινδύνους ποὺ τὴν ἀπειλοῦσαν. Συνεργάτες της σαμποτὲρ μὲ τὴ δική της καθοδήγηση, ἀνατίναξαν ἀποθῆκες βενζίνης καὶ θωρακισμένα αὐτοκίνητα. Φυγάδευσε πολλοὺς Ἄγγλους στὴν Αἴγυπτο ναυλώνοντας μ' ἔξοδα της καί-

ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

..... Κι' ἦταν ὅλα σιωπηλὰ
γιατὶ τἄσκιαζε ἡ φοβέρα
καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά!..

Κι' ἄξαφνα. ἔπαψαν νὰ εἶναι σιωπηλά. Μέσα ἀπὸ τὰ τρίσβαθα τῆς ψυχῆς τῶν σκλάβων, ὑψώθηκε βροντερό, συγκλονιστικό, συναρπαστικό, θύελλα χαρᾶς ἀγκαλιασμένης μὲ τὸ θάνατο, τὸ τραγοῦδι τῆς Ἐλευθερίας. Ὄχι πλέον σκλάβοι! Καὶ τὸ ἡφαιστειο ποὺ τετρακόσια σχεδὸν χρόνια ἔκρυβε μέσα του τὴν ἀγωνία ἑνὸς σκλαβωμένου λαοῦ ξέσπασε, ξεθεμελιώνοντας μὲ τὸ σεισμό του τὴν σκλαβωμένη γῆ καὶ λάβα πύρινη ἡ ἀπόφασι τῆς ἐλεύθερης ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου, ξεχύθηκε ἀπὸ τὸν κρατῆρα του καὶ ἐκύλισε ἀπὸ τὴν Μάνη μέχρι τὸν Δοϊάναβι σκεπάζοντας κάμπους καὶ βουνὰ καὶ ὄρη καὶ θαλασσες. Ὄχι πλέον σκλάβοι!

Ἔννοιωσε τὴν πύρινη λάβα νὰ φθάνῃ ἕως τὴν καρδιά του ὁ τύραννος Εἶδε ξαφνικὰ τοὺς ραγιάδες, ἄνδρες, γυναῖκες, νέους, παιδιὰ νὰ χτυποῦν τὴν θεμελιωμένη στὸ αἷμα αὐτὸ ρητορία του. Καὶ ἔστησε τὴν ἀγχόνη τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' νιὰ νὰ πτοήσῃ Μὰ ἡ ἀγχόνη ἐκείνη, ἔγινε τὸ λάβαρο ποὺ ὕψωσε ὁ Γερμανὸς στὰ Καλάβρυτα, τὸ καρυοφύλι τοῦ Παπαφλέσσα στὴν Πελοπόννησο, τὸ σπαθὶ τοῦ Διάκου στὴν Ἀλαμάνα Καὶ ἔστησε τὸ τρόπαιο τῆς ἀδυσώπητης σφαγῆς τῆς Μικρασίας, τῆς Κρήτης, τῶν ἄλλων νησιῶν, γιὰ νὰ τρομοκρατήσῃ. Μὰ τὸ αἷμα τῶν ἀθώων ἄναψε τὴν δίψα τῆς ἐκδικήσεως στὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα καὶ ὥπλισε τὸν Πετρόμπεη στὴ Μάνη, τὸν Γέρω τοῦ Μωριᾶ στὴν Τριπολιτσᾶ, τὸν Καραϊσκάκη στὴν Ἀττική τὸν Ἀνδρῦτσο στὸ Χάνι, τὴν Μπουμπουλίνα στὶς Σπέτσες, τὸν Ὑψηλάντη στὴν ἄλλη Πελοπόννησο, τὸν Τομπάζη ἐδῶ τὸν Μιαούλη ἀλλοῦ, κι' ἀλλοῦ τὸν Κανάρη καὶ ὕψωσε τέλος στὴν κορυφὴ τῆς πυραμίδος τοῦ ἡρωϊσμοῦ τὸ ἀδάμαστο καὶ ἀθάνατο Μεσολόγγι.

Ἔρριξε στὴν μάχη δίπλα τὶς πλούσιες δυνάμεις ἡ τυραννικὴ αὐτοκρατορία Κι' ἔστησε ἀπέναντί τους τὴν ψυχή του ὁ ραγᾶς, τὴν ψυχή του ποὺ δὲν δεχόταν πιὰ τίποτε νὰνται σιωπηλὸ γύρω του τίποτε ποὺ νὰ τὸ σκιάζῃ ἡ φοβέρα. τίποτε ποὺ νὰ τὸ πλακώνῃ ἡ σκλαβιά Καὶ ἡ ψυχὴ ἐνίκησε τὴν δύναμη Καὶ ἡ αὐτοκρατορία γονάτισε μπρὸς στὴν ἀπόφασι τῆς Ἐλευθερίας τῶν σκλάβων ..

. . . . . .

Ἑκατὸν εἰκοσιπέντε χρόνια σήμερα. Καὶ ἀπὸ αὐτὸ, τὸ γεμᾶτο ἀναμνήσεις καὶ δόξα καὶ ὑπερηφάνεια «σήμερα» πέντε χρόνια πρίν, ἡ ἔνδοξη συνέχεια τοῦ Εἰκοσιένα! Ποιὸς εἶπε στοὺς τυφλωμένους ἀπὸ τὰ ὄνειρα τῆς κοσμοκρατορίας ἀγῦρτες, πῶς οἱ Ἕλληνες παύουν νὰ εἶναι Ἕλληνες μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων;

...Ξεκίνησαν σιδερόφραχτοι οἱ σύγχρονοι τύραννοι νιὰ νὰ σκιάσουν ὄχι μὲ τὴν φοβέρα πιά, ἀλλὰ μὲ τὰ πολεμικά τους φτερὰ τὸν οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδος, γιὰ νὰ σβύσουν τῆς ἐλευθερίας τὸν ἥλιο, γιὰ νὰ ποδοπατήσουν τῶν Ψυχῶν μας τὴν Δόξα καὶ τοῦ Μεσολογγιοῦ μας τὸν ἀθάνατο θρῦλο, γιὰ νὰ σιγήσουν τῶν κάστρων τῆς Καλαμάτας καὶ τῆς Μονεμβασίας, καὶ τῶν Πατρῶν καὶ τοῦ Ναυπλίου καὶ τῆς Ἀθήνας τοὺς βρυχηθμοὺς καὶ νὰ ξεγράψουν τῶν Διάκων τὴν Θυσία καὶ τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Πιπίνου τὶς φλόγες ὑψώνοντας στὴ θέσι ὅλων αὐτῶν τῶν μαρτυρίων τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, τρόπαιο δικό τους μιὰ νέα σκλαβιὰ τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ τὸ ἡφαίστειο ἐξερράγη καὶ πάλιν. Καὶ πάλι ἡ λάβα του πύρινη ξεχύθηκε ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ τὸ Ταίναρο στὸν Ἕβρο καὶ στὸ Αἰγαῖο, γιὰ νὰ κυλίσῃ στὶς πλαγιὲς τῆς Πίνδου καὶ στοῦ Καλαμᾶ τὶς ὄχθες, λάβα ἀνθρώπινη μὲ φλογισμένες τὶς ψυχὲς ἀπ' τὴν ἀγάπη στὴν Πατρίδα καὶ τὴν λατρεία στὴν Ἐλευθερία τῆς Καὶ νά, τοῦ στενοῦ τῆς Σαλαμίνας ἡ γυναῖκες ποὺ «γεγόνασιν ἄνδρες» πρὶν δυὸ χιλιάδες χρόνια, ἐνσαρκωμένες στὴς Σουλιώτισσες καὶ στὶς Μπουμπουλίνες καὶ στὴς Μαυρογένους τοῦ Εἰκοσιένα καὶ ἐκεῖνες πάλι ἐνσαρκωμένες τώρα στὴς γυναῖκες τῆς Πίνδου Καὶ νά, τὸ Δερβενάκι στὸ Πόγραδετς καὶ τῆς Τριπολιτσᾶς τὸ Κάστρο στὴν Κορυτσᾶ καὶ τοῦ εἰκοσιένα ἡ ἀποθέωσι στὴν Τρεμπεσίνα καὶ στ' Ἀργυρόκαστρο καὶ στὴν Χειμάρα μας. Καὶ νὰ τῶν Σπετσιωτῶν καὶ τῶν Ψαρριανῶν καὶ τῶν Ὑδραίων τοῦ εἰκοσιένα τὰ φτωχὰ καράβια ζωντανεμένα πάλι μ' ἀτσάλι, στὰ γνώριμα νερὰ τοῦ Αἰγαίου καὶ πιὸ πέρα στὴν Ἀδριατική, μὲ ὑψωμένο τὸ σῆμα τῆς Νίκης στὸν ἱστὸ ὅπως κι' ἐκεῖνα τοῦ Μιαούλη καὶ τοῦ Τομπάζη καὶ τοῦ Μέξη Καὶ νά, ἄλλη μιὰ φορὰ τῆς αὐτοκρατορίας διπλὴ τώρα ἡ δύναμι κι' ἀπέναντί της ἡ δύναμι τῆς ψυχῆς ἑνὸς λαοῦ ποὺ δὲν θέλει νὰ ξαναγίνῃ οκλάβος ποὺ θέλει νά, πεθάνῃ ἢ νὰ ζήσῃ ἐλεύθερος. Καὶ ἡ ψυχὴ ἐνίκησε τὴν δύναμι!...

. . . . . .

Ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χρόνια Καὶ πόσα καινούρια «εἰκοσιένα» μέσα στὰ χρόνια αὐτά. ἀθάνατη, ἀτέλειωτη στοὺς αἰῶνες, Ἑλλάδα μας! Καὶ πόσα ἀκόμη, ποιὸς ξέρει!...

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

κια κι' ἄλλους μὲ μυστικοὺς πομποὺς τοὺς ἔστελνε στὰ βουνὰ μὲ κάθε μυστικὴ προστασία

Προδώθηκε ἀνάνδρα ἀπὸ ἕνα Φραγκολεβαντῖνο, συνελήφθη μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά της καὶ τὴν ἔστειλαν στὸ Χαϊδάρι Ὁ αἱμοσταγὴς Μπέκερ τὴ χαρακτήρισε—ὅπως καὶ εἶτανε--ἀρχηγὸ τῆς δράσεως τῶν συμμαχικῶν Δυνάμεων στὴν Ἑλλάδα. Κι' ἄρχισαν τὰ φοβερὰ μορτύριά της στὸ ἐπικατάρατο Χαϊδάρι. Τὴν ἔκαιγαν, τὴν ἔδερναν, τὴν τρυποῦσαν μὲ τὶς λόγχες, τὴν κρεμοῦσαν μὲ στρεβλωμένα ἀπὸ τοὺς ὤμους τὰ χέρια νὰ μαρτυρήσει τοὺς συνεργάτες της. Ὅμως αὐτὴ ἀπαντοῦσε ὅτι δὲν τοὺς γνωρίζει. «Εἶμαι Ἑλληνίδα καὶ δὲν προδίνω τὴν Πατρίδα μου. Κι' ὅταν τὴν ἀπειλοῦσαν μεσ' στὰ φριχτὰ βασανιστήρια, ἡ Λέλα Καραγιάννη δὲν ἔβγαζε οὔτε λέξη, θυμίζοντας τὴ Λέαινα τῶν ἀρχαιοτήτων ποὺ προτίμησε νὰ κόψῃ μὲ τὰ δόντια τὴ γλῶσσα της γιὰ νὰ μὴν προδώσῃ τοὺς Ἀθηναίους. Μὲ ἀγέρωχο ὄμως θάρρος καὶ μὲ μῖσος πεισματικὸ ἔλεγε στοὺς ἀπαίσιους βασανιστές της:

«Ὅταν ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐχτίζαμε τὸν Παρθενῶνα ἐσεῖς γυρίζατε στὰ δάση ὅπως τὰ τριχωτὰ θηρία.» Κι' ὅταν πιὰ ἐξασθενημένη ἀπ' τὰ μαρτύρια τὴν ἔσερναν στὴν θάνατο, ἐνῶ τὰ φυλακισμένα παιδιά της, μεσ' ἀπὸ τὰ κιγκλιδωτὰ παράθυρα, ἔβλεπαν τὴν μανούλα τους σπαράζοντας ἀπὸ τὸ κλᾶμμα ἔτσι σκληρὰ νὰ τὴν τραβοῦν οἱ ἄνομοι κακοῦργοι, τοὺς ἔλεγε ἀκόμα: «Πεθαίνω σὰν περήφανη κι' εὐτυχισμένη Ἑλληνίδα Ὅτι κακὸ ἐμπόρεσα σᾶς τόκανα. Θὰ ἤθελα κι' ἄλλο νὰ ζήσω γιὰ νὰ σᾶς κάνω περισσότερα».

Τὶς αὐγὲς τῆς 8ης τοῦ Σεπτέμβρη 1944, τόσο κοντὰ πρὶν ἀνατείλῃ ἡ Λευτεριά μας, τὴν ἐξετέλεσαν μὲ 73 ἄλλους συνεργάτες της. Τὶς τελευταῖες της στιγμὲς ἔδινε θάρρος στοὺς μελλοθανάτους τραγουδῶντας, πρὶν τὴ θερίση τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα τῶν θηριανθρώπων, σὰν ἄλλη νεώτερη Σουλιώτισσα, τὸ τραγούδι τοῦ Ζαλόγγου. «Ἔχε γειὰ καϋμένε κόσμε, ἔχε γειὰ παντοτεινά». Αὐτὴ μεσ' ἀπὸ γενικὲς γραμμὲς ὑπῆρξε ἡ Λέλα Καραγιάννη ποὺ οἱ Ἄγγλοι τὴν ὀνόμασαν «Μὶς Κάβελ» τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος καὶ ποὺ ὁ μαρτυρικός της θάνατος γιὰ τὴν ἐλευθερία, ἀνοίγει μιὰ νέα ὁλόλαμπρη σελίδα στὴ σειρὰ τῶν νεωτέρων ἡρωΐδων τῆς μεγάλης μας Πατρίδας.

ΑΘΗΝΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΜΑΝΤΩΣ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

Αὐτὸ δὲν ἤτανε μέρα ἤταν ἕνα δῶρο, ἀπὸ τὰ σπάνια τοῦ Θεοῦ, σὰν νἄθελε νὰ γιορτάση κι' ὁ ἥλιος, ἀπ' τὸν πανύψηλο θρόνο του, τὸ ξεπροβόδισμα τῶν καραβιῶν γιὰ τὸν μεγάλο ἀγῶνα τῆς λευτεριᾶς. Ἤτανε ἀπὸ τὶς πιὸ γλυκὲς μαρτιάτικες καλωσύνες, ποὺ εἶχε ἰδεῖ ποτὲ κανεὶς τῆς Ἀσπρη-Θάλασσας. Ἀπ' τὸ θαμπόφωτο τῆς πρώτης αὐγῆς οἱ κομπάνες—αὐτὲς οἱ κομπάνες ποὺ γανε διαλαλήσει σὰν κάτασπρη, μικρὴ πολιτεία, τόσους κινδύνους καὶ τόσα πένθη, μέσα στοὺς αἰῶνες τῆς ἱστορίας της καὶ τόσο σπανιες χαρὲς—μὲ τοὺς πιὸ χαρμόσυνους ἦχους ξυπνοῦσαν, ξεσήκωναν τοὺ. ἀνθρώπους, νὰ κατεβοῦν στὸ γιαλό, νὰ γαιρετήσουν τὰ καράβια, ποὺ θὰ μίσευαν γιὰ τὸν πόλεμο. Ἡ φαιδρὴ μουσική τους πλημμύριζε τὸν κρυσταλλένιον αἰθέρα, ἕνα θυμὸ ἀπὸ τὸ πιὸ διάφανο γαλάζιο, ποὺ σκάζοντας ὁ ἥλιος καὶ ροδίζοντα. τὶς κορφὲς τῶν νησιῶν, τὄκανε νὰ λαμπυρίζη ὡς ἄλο, σὰν μεταξι. Καὶ τὸ πέλαγος ὁλόστεφτο, σὰν ἀπέραντη πλάκα, καμωμένη ἀπὸ ἀσῆμι, ποὄχε πήξει, κ ἀποῦσε ἀτέλειωτους καθρέφτες σ' ὅλες τὶς ἀμμουδιὲς τῶν κάβων, στὰ σιμοράγδια τῶν ἀμπελιῶν καὶ σ' ἀριστερίστικα, ποὺ φρουροῦσαν κοιδία ἀπὸ τὰ ἔρημα σπήλαια, γιὰ τοὺς πρωϊνούς, ἀπόκοπους περιπάτους πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα.

Τὰ ἕξη καράβια, τὰ τέσσαρα τοῦ κοινοῦ καὶ τὰ δυὸ τῆς Μαν ῶς, ἤτανε τὸ πιὸ παράξενο θέαμα, ποὄχε ποτὲ ἀντικρύσει τὸ νησί. Μέσα σὲ μιὰ νύχτα οἱ κοπέλλες τῆς Μυκόνου τὄχανε κάμει λουλουδισμένους ὀπα ἔδες. Ἀπὸ γλάστρες κι' ἀπὸ ἀλτάνες κι' ἀπὸ περιβόλια στιτνὰ τὰ πιὸ ἄστρα χεράκια εἴχανε τρυγήσει τὴν ἀνθιξη κι' εἴχανε ντύσει μ' αὐτὴν ὅ,τι μποροῦσαν. Ἔβλεπες τσιμπούκια καὶ θαλασσομάχους στολισμένους μ' ἄλικα γεράνια καὶ κουπαστὲς λουλουδισμένες μ' ἄγριες κανέτολες καὶ κατάρτια ποὺ τέλειωναν σὲ μπουκέτα ἀπὸ κρίνους καὶ φλογάτους ὑβίσκους, ποὄχανε γίνει στὸ νησὶ δέντρα ὁλάκερα καὶ κανόνια πλουμισμένα μὲ ρόδα καὶ γαρύφαλα.

Ὁ κόσμος κατεβαινε, ἀπ' τὰ στενὰ σοκάκια τῆς ἀμφιθεατοικῆς πολιτείας, μὲ τὰ γιορτινά του στὸ περιγιάλι, καὶ πάσχιζε νὰ πάρη θέση γύρω ἀπ' τὴν ξύλινη ἐξέδρα ποὺ εἶχε στήσει τὸ κοινὸ γιὰ τοὺς προεστοὺς καὶ τὴ Μαντὼ καὶ τὰ κορίτσια τὴν εἴχανε σκεπάσει ἀπὸ βραδὺς μὲ βάγια. Ἤτανε κάτι ποὔμοιαζε μὲ τρέλλα ὁμαδικὴ αὐτὸ ποὺ ἐστάθη ἄμα πῆρε νὰ κατηφορίση κατὰ τὸ περιγιάλι ἡ ἁπλοϊκὴ πομπή. Μπροστὰ τραβοῦσανε τὰ λάβαρα καὶ τὰ ξεφτέρουγα τῶν ναῶν, τὰ εἰκονίσματα τῆς Ἀνασταίσεως τοῦ Σωτῆρος, ποὺ συμβόλιζαν τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἔθνους, ὅλοι οἱ παπάδες τοῦ νησιοῦ μὲ τὰ χρυσά τους ἄμφια, τὰ πετραχήλια καὶ τὰ θυμιαστήρια, ποὔκαναν νὰ εὐωδιάζη ἀπὸ τὸ μοσχολίβανο ὁ πρωϊνὸς αἰθέρας κι' ἀκολουθοῦσαν οἱ προεστοὶ μὲ τὶς αὐστηρὲς μορφές, ποὺ εἶχαν στὴ μέση τὴ Μαντώ, μὲ τὴ σμυρνέϊκη φορεσιά της, τὸ κολπάκι τὸ χρυσὸ καὶ στὸ πλευρό της τὸ αὐτοκρατορικὸ σπαθί. Ἡ φωρφιά της ἔκανε τὰ πλήθη νὰ βουΐζουν ὡς ποὺ ν' ἀνέβη στὴν ἐξέδρα. Γίνηκε βαθειὰ σιωπή, ὅταν οἱ παπάδες ἄρχισαν τὴν δοξολογία. Μὰ τὶς τελευταίες τους ψαλμῳδίες σκέπασαν οἱ κουμπουριὲς τῶν παλληκαριῶν καὶ πρὸ πάντων οἱ κανονιὲς τῶν καραβιῶν. Ἀστραφτε καὶ μπουμπούνιζε τὸ λιμανάκι καὶ καράβια, λουλούδια, νερά, τυλιχτηκαν σὲ μεγάλα σύνεφα καπνοῦ· ἡ βουὴ τοῦ λαοῦ κι' οἱ κομπάνες ποὺ χτυποῦσανε τώρα μουρλὰ πνίγηκαν μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς κρότους. Τὰ τζάμια μερικῶν σιτιῶν πέφτανε κομμάτια καὶ πρόσθεταν κι' αὐτὰ σὰν πάταγο. Καὶ κάτω, γύρω ἀπ' τὴν ἐξέδρα ὁ ἕνας ἀγκάλιαζε τὸν ἄλλον καὶ τὸν φιλοῦσε μὲ δάκρυα.

Κάποια στιγμὴ τὸ πλῆθος ἄνοιξε γιὰ ν' ἀφίση μικρὸ διάβασι στὴ μέση. Ἤτανοι γεμιτζῆδες μὲ τ' ἄρματα τὰ «ψιλὰ» ποὺ θάκαναν τὸ πολεμικὸ πλήρωμα τῶν καραβιῶν. Ὁ κόσμος κομπιάνει τὰ ντουφέκια τους, τὰ σπαθιά τους καὶ τὰ λυγερά τους κορμιά. Οἱ δικοί τους τοὺς ξέβγαζαν μὲ λουλούδια μὲ φιλιὰ καὶ μὲ δάκρυα, ὡς τὶς σκαμπαβίες, ποὺ τὶς γέμιζαν καὶ τραβοῦσαν γιὰ τὰ καράβια. Ἡ μορφὴ τῆς Μαντὼς κοκκίνιζε ὅλη τ' αὐτιά, ὅταν ἄκουγε, τὴν ὥραν ποὺ περνοῦσαν κάτω ἀπ' τὴν ἐξέδρα, νὰ λένε τὸ τραγοῦδι της:

«Κάνει φτερὰ στὸν πόλεμο, Γιὰ τῆς Μαντὼς τὴ χάρη
Καὶ τῆ πατρίδος τὴν τιμὴν, Κάθε ἄξιο παλληκάρι»

Ἄλλοι νέοι κατεβαίνουν, ἀρματωμένοι, δοκιμάζοντας στὸν ἀέρα τὰ ντουφέκια τους, μὲ τοὺς λυράρηδες μπροστά, χορεύοντας καὶ τραγουδῶντας τὸ τραγοῦδι τῆς ἀρχοντοτούλας. Ἡ Μαντὼ ξεκώριζε «προστὰ ἀπ' ὅλους τὸ Μπλάκαρη μὲ τὴ λεβεντικη κορμοστασιά καὶ τὸ ἀσήκωτο περπατημα. Στὴ μέση εἶχε ζωστῆ τὸ γιαταγάνι καὶ σε' αὐτί του ἄλικο γαρούφαλο. Ἄμα πέρασε κάτω ἀπ' τὴν ἐξέδρα κοίνησε τὸ μαντῆλι του. Σὲ λιγάκι πῆρε τ' ἀεράκι νὰ φυσήση, οἱ καπνοὶ σκορπίστηκαν καὶ τὰ λουλουδισμένα καράβια κάμανε ἀνοιχτὰ πανιὰ καὶ βάλανε πλώρη γιὰ τὴν Τῆνο. Ἀπ' τὴν στεργιὰ τὰ παλληκάρια, ποὺ ἀτόμειναν πυροβολούσανε, φωνάζοντας: Στὸ καλό!

Κι' ἀπὸ τὰ σκάφη μέσα τὰ πληρώματα τοὺς ἀπαντοῦσαν μ' ἄλλες ντουφεκιὲς καὶ τὶς κραυγές:

—Ἐλευθερία ἢ θάνατος!

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

Η ΚΑ ΕΛ. ΡΟΥΖΒΕΛΤ

Εἰς ἀπάντησιν συγχαρητηρίου τηλ)τος τῆς Γυναικείας Ἐθνικιστικῆς Ὀργανώσεως «Ἡ Ἑλληνοπούλα», ἡ κ. Ρουζβελτ, τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἥτις ὡς γνωστὸν μετέχει τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἐν Λονδίνῳ, ἀπέστειλε τὸ κατωτέρω ἐνυπόγραφον ἔγγραφον:

«Ἀντιπροσωπεία τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν παρὰ τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν

Ἀξιότιμαι Κυρίαι,

Ἐκτιμῶ βαθέως τὰ εὐγενικά σας χαιρετιστήρια λόγια καὶ τὰς ἀρίστας σας εὐχὰς καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ διότι μοῦ ἐγράψατε.

7 Φεβρουαρίου 1946

Μὲ ἀρίστας εὐχὰς διατελῶ
Εἰλικρινῶς ὑμετέρα
(ὑπογρ.) ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΡΟΥΖΒΕΛΤ

Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἀντίσταση

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Τζένυς Α. Κατσούλη

«Ἡ ἡμέρα ποὺ ἔχει τὴ δύναμη νὰ ἐξαγνίζη»

Λὲς καὶ τῆς ἔδωσαν οἱ Θεοὶ περίσσια χάρη! Ὁ Παντοδύναμος τὴ διάλεξε ἀμέσως στὶς 365 ἡμέρες τοῦ χρόνου, γιὰ νὰ τὴν κάνη σύμβολο εὐαγγελισμοῦ κι' ἐλπίδας τῶν ἀνθρώπων! Κι' οἱ ποιητὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴ σμίλισαν μὲ ὄμορφους. Κι' ἡ Παναγία ἡ Πορθέα τῆς δώρησε ὅλη της τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἔκανε νὰ ξεχωρίζη σὰν τρανὴ γιορτή, ἀνάμεσα στὶς ἄλλες! Κι' οἱ Ἕλληνες τῆς χάρησαν τὴ δύναμη τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ τους ἀγώνα, καὶ τὴ γέμισαν μὲ ἡρωϊσμὸ καὶ μὲ δόξα. Ἔτσι σὰν ἀρχόντισσα τρανὴ προχωρεῖ ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες ἡ Ἁγία Μέρα, τῆς 25 Μαρτίου, διδάσκοντας τοὺς Λαοὺς πὼς ἡ πίστη σώζει τοὺς ἀνθρώπους καὶ πὼς ὁ ἡρωϊσμὸς χαρίζει στοὺς σκλάβους τὴ Λευτεριά!

Κι' ἡ τρανὴ ἀρχόντισσα ξετερνάει τὰ στενὰ ὅρια τῶν 24 ὡρῶν τοῦ ρολογιοῦ, ξεφεύγει ἀπ' τὸ φυσικό της προορισμὸ ποὔχει νὰ δίνη στὸν πλανήτη μας μιὰ ἀνάσα ὁλη καὶ μιὰ δόση καὶ γίνεται ΙΔΕΑ! Γίνεται σύμβολο ποὺ ὁλίζεται ἀόρατα κι' ἔχει τὴ δύναμη νὰ δημιουργῇ ἡμιθεοὺς, νὰ φτιάχνη ἥρωες κι' ὅσους ἀκόμα τὴ πιστέψαν βαθειὰ νὰ τοὺς ἐξαγνίζη!

. . . . . .

Σκλαβωμένη παραμονὴ τῆς 25ης Μαρτίου 1943. Ἡ ΙΔΕΑ τῆς ἁγίας αὐτῆς ἡμέρας μᾶς δίνει τὴ δύναμη γιὰ κατινούργιους ἀγῶνες. Ὁλόκληρος ὁ Λαός μας πασμένος ἀπὸ μᾶς τὶς νέες καὶ τοὺς νέους νὰ δώσουμε στὴν αὐριανὴ γιορτὴ τοῦ Ἔθνους μας, τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Ἀθανατης Ἐθνικῆς Ἑλλάδος!

Οἱ ἥρωες τοῦ 21 προσμένουν στεφάνια· οἱ δρόμοι τῆς Ἀθήνας μας λινοκαλοζιο χρῶμα· οἱ διαβάτες τῆς αὐριανῆς ἡέρας θὰ ψάχνουν στὶς γωνιὲς τῶν τοίχων νὰ διαβάσουν κάτι, κάτι Ἑλληνικό! κάτι ἀπ' τὴ δράσι τῶν Συμμάχων!

Κι' ἀκόμα τὸ Πανεπιστήμιο καὶ τἄλλα χρυφὰ σχολειὰ θὰ γιορτάσουν τὴν αὐριανὴ γιορτὴ μὲ τὸ μυστικό τους ἐλεύθερο τρόπο, ὅσο κι' ἂν εἶναι μεγάλος ὁ κίνδυνος!

Καὶ τὰ συνέργεια τῆς «ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑΣ» ξεκινοῦν τὸ βραδυ τῆς παραμονῆς γιὰ νὰ δουλέψουν γιὰ τὴν αὐριανὴ γιορτή. μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ μὲ πίστη. Ἤταν 8 ἡ ὥρα, καὶ κοπελλιὲς ἀπ' ὅλες τὶς τάξεις, ἀπὸ κάθε ἡλικία, γεμᾶτες ζωντανια, ἐλπίδα καὶ αὐτοπεποίθηση. ἀκολουθοῦσαν πιστὰ τ' ἀχνάρια ποὔχαν χαράξει οἱ γυναῖκες τοῦ 21! Κι' ἀπέσα στὴ δουλειὰ καὶ στὸ κίνδυνο μιὰ περίεργη ἐνέργεια.. εἶναι Ἑλληνίδα κι αὐτή; Ποιὸς μπορεῖ νὰ γνωρίζη! Ἀπορεῖ γιὰ τὴν περίεργη δουλειὰ καὶ ρωτᾶει «κορίτσια τι κάνετε;» καὶ μιὰ Ἑλληνοποῦλα ἀποκρίνεται «δὲ βλέπεις Χριστιανή μου, τροχηρυξιὲς κολλᾶμε;» «ὄμορφο τέτοια μέρα ποὔναι χρειάζεται νὰ ρωτᾶς; Ἑλληνίδα δὲν εἶσαι καὶ σύ;» Μὰ ἡ ξένη κοντοστάθηκε κι' οἱ Ἑλληνοποῦλες ἀρχίσανε νὰ ὑποστεύωντοι καὶ προχώρησαν βιαστικά. Ἡ ἀποβάτισα ἀκολούθησε πίσω μας καὶ ρώτησε ξανά «καὶ τί γράφουν οἱ προκηρύξεις σας;»

«Μὰ τί θὲ νὰ γράφουν; Γιὰ τὴ μεγάλη Ἑλλάδα μας, γιὰ τὴ λευτεριά μας. γιὰ τὸ 21 καὶ τοὺς ἥρωές μας! Νὰ πάρη διοβιοεκιά!» Μὰ ἡ γυναῖκα δὲν ἤξανε πωθήθηκε φανόταν σὰ νἄθελε νὰ μαθη περισσότερα· ἔπεις ἀφοῦ βεβαιωθήκαμε πὼς ὁ κίνδυνο δρομάει ἤταν ἔρημο καὶ δὲν ὑπῆρχε ἀφοτε τὸ ὕποπτο, θεωρήσαμε καθῆκον μας νὰ ἐξηγήσουμε στὴ γυναῖκα αὐτὴ μερικὰ πράγματα ποὺ φαίνόταν νὰ μὴ γνώριζε

Ἡ συζήτηση συνεχίστηκε κάμποση ὥρα καὶ τὸ δόσμα τῆς 25ης Μαρτίου μᾶς ἔδωνε τὴ δράσι νὰ μιλᾶμε μὲ κάποια πατριωτικὴ ἔξαρση, γιὰ τὶς δοξασμένες σελὶδες τῆς ἱστορίας μας γιὰ τὶς αὐριανὲς ἐλπίδες τοῦ ἔθνους μας, γιὰ τοὺς πατριωτικούς μας σκοπούς. Ἡ γυναῖκα ἄκουγε σὰν συνεπαρμένη ἀπὸ κάποιο ὄειρο, σὰ νὰ ξύπναγε τώρα μολις ἀπὸ κάποιο βαθὺ λήθαργο καὶ τὰ μάτια της ἄρχιζαν νὰ τὰ βρέχουν τὰ πρῶτα δάκρυα! Μὲ φωνὴ ἀργὴ καὶ τεμπεινὴ πρόφερε μερικὲς λέξεις σὰ νὰ τῆς ξέφευγαν· «Σεῖς δουλεύετε γιὰ τὴν πατρίδα μας τὴν Ἑλλάδα μας! ἐνῷ ἐγώ.. ἂν μπορεῖσα κι' ἐγὼ νὰ κάνω κάτι γι' αὐτήν.»

«Καὶ γιατὶ δὲ μπορεῖς;» ἀπάντησε μιά

«Εἶναι πολὺ ἀργά.. γιατὶ εἶμαι βουτημένη στὴν ἀμαρτία!..» καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα, ἐνῷ τὴν φωνή της τὴν ἔπνιγαν λυγμοί. Κυτοχτήκαμε λίγα λεπτὰ ὅλες μας· ἔπειτα τῆς βάλαμε στὸ χέρι μιὰ προκήρυξη ἐνῶ τὶς τέσσαρες ἄκρες της τὶς βρέξαμε μὲ λίγο ζυμωρι. Ἡ ἄγνωστη προχώρησε στὴ γωνιὰ τοῦ πρώτου νταυβαριοῦ βρῆκε τὸ πιὸ λεῖο μέρος καὶ δεμένα - δεμένα ἀκούμπησε πάνω τὴ προκήρυξη τὴ χάϊδεψε δυὸ-τρεῖς φορὲς κι' ὅταν βεβαιώθηκε πὼς στὸ κάθε καλὰ στὴ θέση της, ἄρχιζε νὰ διαβάζη μὲ φωνὴ γεμάτη συγκίνηση, μέσα σὲ μισοσκότεινο, τὰ πιὸ μεγάλα γράμματα

Ἡ Ἑλληνικὴ 25η Μαρτίου ἀποτελεῖ τὸν πιὸ τρανὸ σταθμὸ τῆς Ἐλευθερίας τῶν Λαῶν!

Οἱ Ἥρωες τοῦ 21 μᾶς δείχνουν τὸν Ἐθνικό μας Δρόμο!

ΖΗΤΩ Η ΑΙΩΝΙΑ ΕΛΛΑΣ!

Καὶ τὸ ἔργο ἐξαπολύθησε... καὶ ἡ μιὰ προκήρυξη ἔγινε δυὸ.. δεκα.. ἑκατὸ.. κοὶ στὰ μάτια της ἔλαμπε ἡ ἐλπίδα... καὶ τὰ λευκὰ ἀγάλματα τῶν ἡρώων του 21 στολίστηκαν μὲ δάφνες ἀπ' τὰ δικά της χέρια!

Ἡ 25η Μαρτίου εἶχε κάνει τὸ θαῦμά της! Ἡ ἀμαρτωλὴ εἶχε ἐξαγνιστεῖ βαπτισμένη στὴν ἁγία φλόγα τῆς Ἁγίας Μέρας! Ἡ Ἑλλάδα μας πύκνωσε τὶς ἐπάλξεις της μὲ μιὰ ἀγωνιστρια ἀκόμα!

Κι' ὁ ἀγώνας τῆς Ἐθνικῆς ἀντιστάσεως συνεχίζεται!

Φιλακισμένοι βρεξαν τὶς φλογισμένες χείλη τους μὲ νερὰ ἀπ' τὰ χέρια τους! Δυὸ νυχιὲς μείνανε ἐβγήκαν στὶς φρουρίδες τῆς Λέρου! Πλειστα μένα παιδιὰ τὰ γύρισαν ἀπ' τὰ χέρια τῆς. λίγο ψωμάκι κι' ἄρματα τὰ βρῆκαν κοντὰ τῆς ἔνα τὴ ζωή Κι' ἀκόμα πολλὲς καὶ τὶς δύσκολες ἀποστολὲς τοῦ Ἐθνικοῦ μας ἀγώνα ἔβρισκαν ὅτι ἀποφασιστικὸ ἡ ἀγωνίστρια.

Θὰ μοῦ μείνη ἀξέχαστη ἡ εἰκόνα ὅταν μιὰ μέρα τὴν εἶδα μὲ ματωμένο πρόσωπο ἀπ' τὰ κτυπήματα τῶν Ὀύνων γιατὶ ἔνέβηκε νὰ σώση ἕναν μικρὸν ποὺ ἔδερναν οἱ ἐχθρὸ μας!

Μὲ κύτταξε παράξενα καὶ μὲ μιὰ φωνὴ σχεδὸν χαρούμενη μοῦ εἶπε «ἔδωσα λίγες στιγόνες αἷμα γιὰ νὰ γλυτώσω ἕνα Ἑλληνοπουλο τὸ δικό τους, αὐτὸ εἶναι ὅλο!»

Πατρίδα μας! σκεφθήκατε πόση ψυχικὴ δύναμη χαρίζεις! Μὰ δυστυχῶς ἡ ἡρωΐδα αὐτὴ δὲν ἔζησε γιὰ πολύ.

. . . . . .

Καὶ σήμερα ποὺ ὁ Ἑλληνισμὸς ὁλόκληρος θὰ γιορτάζη καὶ τὰ σήμαντρα θὰ σημαίνουν χαρμόσυνα καὶ οἱ τιμοῦσι θὰ εὐαγγελίζωνται στὶς ἐκκλησίες τῆς Παναγιᾶς τῆς Πορθένας καὶ οἱ πομπὲς τῶν Ἐνθρῶν Ἑλλήνων μὲ σημαίες καὶ μὲ λάβαρα θὰ πανηγυρίζουν πανηγὲς καὶ καινούργιες Δόξες, μὴ ξεχάσης Τρανὴ Θεὰ τῆς Λευτεριᾶς ὅ,τι θὰ πεθάνεις νὰ τιμήσης γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τοὺ τάφου τῶν Διάκων καὶ τῆ. Ὑπο ὑπουλίνας, ὅταν ἀνάλαμπρα τὸ λιόστεμο ἀέρι σου φυσήσει πάνω ἀπ' τὰ ἐρείπια τοῦ Δισιόμου καὶ τῶν Κοκκινοβρύσων, ὅ,τι πρὸ κνήμης ὁ Μεσολόγγι καὶ τὸ Σουλι τοῦ Μπότσαρη καὶ τὸ Σουλτ τοῦ ΖΕΡΒΑ, μὴ ξεχάσης νὰ σοῦθῆς δυὸ μονάχα λεπτὰ σὲ κάποια χαράδρα τῆς Ἀττικῆς καὶ νὰ τὴ φωτίσης μὲ λίγο ἀπὸ τὸ Δοξασμένο σου φῶς!

Κεῖ ἀπὸ κοίτεται μιὰ Ἕλληνα δω!

Γεννήθηκε ἴσως γιὰ δύστυχη φορά, στὶς 24 Μαρτίου τοῦ 1943.

Οἱ Ἑλληνοποῦλες, ποὺ ἀγωνίστηκε δίπλα τους, τὴ φώνυζαν Βαγγελίτσα!

Ἔπεσε σὰν βωμὸ τῆς Πατρίδας, τὸ ματωμένο Λεκέμβρη τοῦ 1944, ἀπ' τὰ μαχαίρια τῶν ἐχθρῶν τῆς ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ!..

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΔΕΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ ΕΠΙ ΚΑΤΟΧΗΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗΓΙΑΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΖΕΡΒΑ

ΤΟΥ Κ. ΜΙΧ. ΜΙΡΙΔΑΚΗ

Πρὸ τῆς καταρρεύσεως τοῦ Ἀλβανικοῦ Μετώπου ὁ Στρατηγὸς ΖΕΡΒΑΣ προέβλεπε την ἐθνικὴν συμφοραν ποὺ ἐπεριμενε ἄργα ἡ γρήγορα την δύσμοιρη Ἑλλάδα καὶ γι' αὐτο εἶχε γράψει σὲ μερικοὺς φιλους Διοικητὰς Μονάδων του Ἑλληνικοῦ Στρατου στην Ἀλβανίαν, ὅτι εἰς περιπτωσιν καταρρεύσεως του Μετώπου νὰ πάρουν ὅσον το δυνατον περισσοτερον στρατον καὶ ὑλικὸ καὶ νὰ κατευθυνθοῦν προς τὴν Πίνδον ὅπου σ' ἀνεβαινε κι' αὐτος γιὰ νὰ συνεχίση τὸ Ἔθνος τὸν ἀγῶνα του ἐναντίων τῶν ἐπιδρομεων, για νὰ φανῆ συνεπὲς στὰ πατροπαράδοτα τῆς Φυλῆς, γιὰ νὰ ἀφίση μιὰ παρακαταθήκη στὶς ἐπερχομενες γενεες καὶ νὰ ἐγγράψη τέλος ἕνα ἀναφαρετο δικαίωμα γιὰ τὴν Τράπεζαν τῆς Εἰρήνης στὴν ὁποία ἄργα ἡ γρήγορα, ὅπως αὐτος ἐπίστευε, θὰ ἐκαλεῖτο νὰ παρακασηση καὶ ΑΥΤΟ.

Δυστυχῶς διὰ τὸ Ἔθνος μας καὶ ὁ ΖΕΡΒΑΣ ἐπαλήθευσεν ὡς νέος μαντις καὶ ἡ ἀποφρας ἡμερα ἦλθεν καὶ ὁλοκληρη ἡ Ἑλλὰς ὑποδουλωθηκε στοὺς Οὔνους, στοὺς φραγκέλους καὶ στοὺς Βουλγάρους. Καὶ ὁταν ὑπερφιαλοι γερμανοι ὕψωναν τον ἀγκυλωτὸ σταυρὸν στὸν Ἱερωτερον ἐθνικὸν μας χωρον, στὸν Βραχον τῆς Ἀκροπόλεως, ὁ ΖΕΡΒΑΣ πυρηκολουσει την ἔπαρσιν αὐτὴν ἀπο τα μπουντρούμια τοῦ Μακρυγιάννη, διοτι ἐκεῖ τον ἄφισε φυλακισμενο ἡ ἐγκαταλειψασα την Ἑλλάδα Ἑλληνικὴ Κυβερνησις, ὡς ἐπικινδυνον ἀγγλοφιλον καὶ ὁ ἐνωμοτοῦρχης δεσμοφύλακάς του μετὰ ὀυο ἡμερας ευτυχως τον ἀποφυλακιζει πλαστογραφήσας τα χαρτιά του. Ο νικηφορος ἑλληνικος στρατὸς τῆς Ἀλβανιας διαλύεται καὶ κάθε ἀξιωματικὸς καὶ στρατιωτης πηγαινει στο σπιτι του, ὅπως στὰ σπιτια των ἐπῆγαν. δυστυχῶς καὶ οἱ ἀξιωματικοι στοὺς ὁποιους εἶχε γράψει ὁ ΖΕΡΒΑΣ νὰ κατευθυνθοῦν στὴν Πινδο. Αὐτο ὁμως δὲν ἀποθαρρυνει τον ΖΕΡΒΑ καὶ μολις ἐξῆλθε ἀπο τὴν φυλακὴ ἤρχισε νὰ ἐργαζεται γιὰ νὰ ὀημιουργήση τὶς προϋποθεσεις ποὺ ἐχρειαζονταν γιὰ νὰ ξεκινιση καὶ συνεχιση ὡς Ἔθνος τον ἀγῶνα του. Στὶς 11 Ἰουνίου τοῦ 41 ἄρχισε τὴν ὀργανωσι. Στὶς 9 Σεπτεμβριου κατεβαινει φανερὰ στον ἀγῶνα του. Ὁρκιζει τότε τὰ πρωτα δεκα μελη στὴν ὀργανωσι του στὸν Ἐθνικὸ Δημοκρατικὸ Σύνδεσμο, στὸ θρυλικὸ Ε.Δ.Ε.Σ Περνει ἐπαφὴ μὲ το Στρατηγεῖο Μέσης Ἀνατολῆς στο ὁποῖο διαβιβαζει μὲ ασύρματο κάθε πληροφορια σχετικὴν μὲ τὸν ἀγῶνα των Συμμαχων ἐναντίον τοῦ Ἄξονος. Ἐργαζεται ἀκοιμητον ἐπὶ εἴκοσι καὶ πλεον ὥρας τὸ 24ωρον πρὸς ἐπεξεργασιν τοῦ ΕΔΕΣ. Κομνει την κυψέλην ἑνὸς Στρατοῦ παρανόμου μέσα στὴν Ἀσήνα μὲ χίλιες δυο δυσκολίες, ἀντιδρασεις καὶ κινδύνους. Σὲ κάθε ἐργοστασιο, σὲ κάθε κατάστημα, σὲ κάθε ὁμιλο καθὼς καὶ σὲ κάθε ἔργον των Γερμανῶν καταρθωνει νὰ βαλη ἀνθρώπους του γιὰ νὰ δημιουργήση σαμποτὰζ τῶν γερμανῶν. Ἀρχος τοῦ 42 τὸ Κομμουνιστικὸν Κομμα ὑπὸ τὴν μάσκα του Ἐθνικοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος (ΕΑΜ) αναφαίνεται στοὺς τοίχους τῶν Ἀθηνῶν καὶ εὐθὺς ἀμεσως πλησιάζει τὸν ΖΕΡΒΑ μὲ την σατανικὴ μαεστρίαν του γιὰ νὰ τὸν πάρη στοὺς κόλπους του. Πλὴν ὅμως ὁ ΖΕΡΒΑΣ ἀμέσως ἀντελήφθη ὅτι πρόκειται περὶ καθαροῦ κομμουνισμοῦ. Διείδε δὲ τὸν κίνδυνον ποὺ ἐγκυμονοῦσε γιὰ το Ἔθνος γιατὶ ἐγνώριζε τὰ μέσα καὶ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ὑποστήριξιν ποὺ διαθέτει τὸ Κόμμα αὐτό.

Οἱ λόγοι ποὺ ἀναφέραμε πάρα πάνω γιὰ νὰ συνεχίση τὸν ἀγῶνα ὁ ΖΕΡΒΑΣ αὐξάνουν τώρα ἔτι περισσότερον μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ μάλιστα καλυπτομένου μὲ το ἔνδυμα τοῦ ἐθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος.

Κατοπιν τούτου, ὁ Στρατηγὸς ΖΕΡΒΑΣ ἄρχισε νὰ ἀνησυχῆ μεγαλως καὶ νὰ σκέπτεται πῶς νὰ δημιουργήση ἀνταρτικὰ σώματα γιὰ νὰ κτυποῦν τοὺς κατακτητὰς καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀφισουν τοὺς Ἕλληνας στοὺς ὄνυχας τοῦ ΕΑΜ το ὁποῖον θὰ ἐπιδιώξη νὰ ὁπλισθῆ γιὰ νὰ ἐπιβάλη δικτατορίαν τοῦ προλεταριάτου εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν καὶ μονοπωλήση τὸν Ἐθνικὸν ἀγῶνα ἀντιστάσεως.

Τὶς σκέψεις του αὐτὲς τὰς ἀνακοινώνει στὸ Στρατηγεῖον Μέσης Ἀνατολῆς καὶ στας 10 Ἀπριλίου τοῦ 42 πέρνει τὴν συγκατάθεσίν του γιὰ νὰ ἀποδυθῆ σὲ ἀνταρτικὸν ἀγῶνα. Ἀπο τότε ἀρχίζει νὰ ὀργανώνη τὴν δευτέραν κυψέλην στρατοῦ γιὰ τὸν ἀγῶνα στὰ βουνά. Εἰς τὴν προσπάθειάν του αὐτὴν εὑρῆκε ὅλους τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς ἡγετας της χώρας ἀντιθέτους καὶ ἀντιφρονοῦντας πρὸς τὴν ἀπόφασιν αὐτήν.

Καθ' ἑκαστην ἔστελνε τον γραφοντα συνεργάτην ἀπὸ τὴν μια ἄκρη τῆς Ἀθήνας στὴν ἄλλη, γιὰ νὰ τοῦ καλῆ διαφορους ἀξιωματικοὺς διὰ τὸν σκοπὸν αὐτον, πλὴν ὅμως ἀπὸ ὅλους ἔπερνε τὴν ἄρνησι των, ἄλλα αὐτὰ δὲν τὸν ἀπογοητεύουν. Στὶς 2 Ἰουλίου 1942 ξεκινᾶ γιὰ τὰ βουνὰ μὲ ἕνα ἐφεδρο ὑπολοχαγὸ πυροβολικοῦ καὶ μὲ τρεις ὁπλίτας ἀφίνοντας στὴν Ἀθηνα Ἐπιτροπὴ νὰ διευθύνη τὸν ΕΔΕΣ τὸν ὁποῖον αὐτὸ θὰ ὁηθουσε ἀπο τὰ βουνὰ ὡς καὶ αὐτὸς θὰ ἐβοήθη ἐκεῖνον. Φθάνει στὰ βουνὰ τοῦ Βολου, στὰ ὑψίπεδα καὶ διάσελα τοῦ Γουρόβου γιὰ νὰ ἀρχίση τὸν ἀγῶνα. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν συνήντησεν ὀλίγες δυσκολίες. Ἐγκαταλελειμμένος, διωκόμενος καὶ ἀποπεμπόμενος ἀπὸ τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα Ἕλληνας καὶ κατακτητὰς περνάει ἡμέρας μαρτυρίου μετὰ τῶν ὀλιγων συντρόφων ἐστερεοῦντο ἀκομη καὶ αὐτῆς τῆς ὀλιγης μπομπότας πολλὲς φορες. Εἰς αὐτὴν δὲ την κατάστασιν ἦτο ὁ ΖΕΡΒΑΣ ὅταν στὰς 24 Ὀκτωβρίου 1942 τέσσερα Ἰταλικα ταγματα ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Ἄρταν προς διαλυσίν του. Μάχαι ἐσυναπτοντο σκληραὶ εἰς την Σκουληκαριὰ καὶ τὸ Κλειδὶ ἐπὶ 22 ἡμέρας καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἐγκλωβιζονται στὴν Χοανην τῆς Σκουληκαριᾶς. Μεταχειριζονται πυροβολικον καὶ βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα γιὰ νὰ διαφύγουν καὶ ὅμως δὲν τὸ κατορθωνουν καὶ φεύγουν κατόπιν συνθηκολογήσεως μὲ λίαν ὑποτιμητικοὺς ὅρους. Γιατὶ στὸς 9-11-42 ὁ ἐγκαταλελειμμενος ΖΕΡΒΑΣ ἐχρειάσθη στοὺς Ἄγγλους καὶ τὸν ἐνθυμηθήκαν. Τὸν ἐνθυμηθήκαν τότε διοτι ἐπρόκειτο νὰ ἀρχίσουν ἐπιχειρήσεις στὴν Ἀφρικὴ καὶ ἔπρεπε ἡ γεφυρα τοῦ Γοργοποτάμου νὰ ἀναπιναχθῆ γιὰ νὰ κοπη ἡ σιδηροδρομικὴ ἐπικοινωνια μὲ τὴν Γερμανία την πηγὴν τῶν πολεμοφοδίων τοῦ Ἄξονος.

Ὁ ΖΕΡΒΑΣ ἀποσυρει ἀπὸ τὴν μάχην ὡρισμένους ἀνταρτας καὶ στὶς 17 Νοεμβρίου, φθάνει στὴν Γκιώνα. Τὴν νύκτα τῆς 25ης Νοεμβρίου 1942 ἀνατινασσει στὸν ἀέρα τὴν Γεφυρα τοῦ Γοργοποτάμου. Σκληρὸ πλῆγμα γιὰ τὸν Ἄξονα τότε καὶ μεγάλη ἐνισχυσις στοὺς Συμμάχους.

21-12-42 — Στὰς 2-10-42 ὁ ΖΕΡΒΑΣ εἶχε ἐπανέλθει στὴν Ἤπειρο στὰ λημέρια του καὶ τὴν 21-12-42 στὰ Στενὰ τοῦ Κουφάλου (Γιαταγάνια) συνάπτει σκληρὰν μάχην μὲ Ἰταλικὴν φάλαγγα δυνάμεως 1200 ἀνδρῶν ποὺ εἶχε βγῆ πρὸς καταδίωξίν του.

(Συνέχεια εἰς το ἑπόμενον)

25η ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗΝ ΞΕΝΗΤΕΙΑ!

Μιὰ ἀνάμνηση...

Τοῦ κ. Ἀντ. Σβώκου

Μακρυὰ ἀπ' τὴν Πατρίδα! Σὲ ξένες χῶρες. 25η Μαρτίου. Τὸ ἐωθινὸ τῆς μεγάλης ἡμέρας δὲν ἀκούγεται στοὺς δρόμους τῆς πολύβοης ξένης πολιτείας. Τοῦ γνώριμου ἐμβατηρίου οἱ στροφὲς δὲν θὰ καμουν τὶς καρδιὲς νὰ σκιρτήσουν ἀπὸ ὑπερηφάνεια. Σκλάβα ἡ πατρίδα βογγοῦσε κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τοῦ βαρβάρου, καὶ ὁ σπαραγμός της φτάνει ὡς τὰ ξενητεμένα παιδιά της. σὰν ἔκκλησι, νὰ γυρισουν γρήγορα, γιὰ νὰ τῆς σπάσουν τὰ δεσμά.

Νοσταλγία ἀνείπωτη γιὰ τὴ χιλιάκριβη πονεμένη Μητέρα Σὰν σήμερα ντυμένη μὲ τὴ γαλανόλευκη φορεσιά της στεκόταν μπροστὰ στὸ μνημεῖο τοῦ νεκροῦ παιδιοῦ της, τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ καμαρωνε τὶς φάλαγγες τῶν νέων βλασταριῶν της ποὺ παρήλαυναν μπροστά της, μὲ βῆμα σταθερὸ καὶ βλέμμα γεμᾶτο πίστι στὰ ἰδανικά της.

Σὰν σήμερα... Σκλάβα τώρα κι' ἀπαντοχή της ἡ ἐλπίδα τῆς γρήγορης λυτρώσεως. Δὲν ἀκούγεται σήμερα τὸ Ἐωθινὸ στὴν ξένη πολιτεία, κι' ὅμως αὐτὸ τὸ Ἐωθινὸ θὰ εἶναι αἰώνια τὸ ἡρωϊκὸ ἐμβατήριο τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ Οἱ ξενητεμένοι ἀφίνουν νὰ κυλήση ἕνα δάκρυ σὰν σπονδὴ στὸ βωμὸ τῆς ἡμέρας καὶ οἱ παλμοὶ τῆς καρδιᾶς μας συντονίζονται μὲ τὸ ρυθμὸ τοῦ ὕμνου τοῦ Ἐλευθεριας...

«Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι ..»

Κρυφὸς καϋμός, νοσταλγία ἀνείπωτη μὰ καὶ ὑπερηφάνεια μαζύ. Σύμβολο θυσίας τὸ ὁιομά μας. Κι' ἂν εἴμαστε ξενητεμένοι κι' ὀρφανοὶ ἀπὸ γαλάζιο οὐρανὸ ἔχουμε τὴ δύναμι νὰ ἀνεβοῦμε ὡς τὴν κορυφὴ τοῦ Γολγοθᾶ μας, γιατὶ εἴμαστε βέβαιοι γιὰ τὴν Ἀνάστασι.

Τὸ σύμβολο τῆς τιμῆς μας, ἡ Γαλανόλευκη ἔμεινε ἅγιο κι' ἀλώβητο στὰ χέρια μας κι' ἂς μὴ κολπώνουν τὶς πτυχές της οἱ ἄνεμοι τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν καὶ οἱ αὖρες τῶν πανώρηων ἀκρογιαλιῶν μας. Στερημένος ὁ κοντός της σὲ ξένο τόπο δείχνει στὸ διαβάτη πῶς ὅποιοι ἄνεμοι κι' ἂν χαϊδεύουν τὸ ἐθνικό μας λάβαρο, πάντα θα εἶναι τὸ σύμβολο τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ.

Ποτὲ στοὺς αἰῶνες δὲν ντροπιάστηκε κι' ὁ θρίαμβός του θὰ γεμίζει πάντα τὶς σελιδες τῆς παγκόσμιας ἱστορίας

25η Μαρτίου στὴν ξενητειά. Σὲ κάποιους ἐξῶστες κυματίζει ἡ σημαία μας. καὶ ὁιπλα ὁυὸ ἄλλες. Τὸ σύμβολο τῆς Θαλασσοκρατειρας καὶ ἡ Ἀστερόεσσα σον τιμητική της φρουρά. Τῆς ἀξίζει, γιατὶ αὐτὴ πρώτη ἀγκάλιασε τὴ Νίκη καὶ σκόρπισε στὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἐλπίδα γιὰ τὴ λύτρωσί της ἀπὸ τὸ βραχνᾶ τῆς Βίας.

Σὲ κάποια ἐκκλησία αὐτῆς τῆς ξένης πολιτείας, ἕνας Λευΐτης τοῦ Θεοῦ ἀναπεμπει εὐχες. Τὸ πλήρωμα τοῦ νάρθηκος, ἐμεῖς τὰ ξενητεμένα παιδιὰ καὶ τὰ ἀδέρφια μας οἱ ἀπόδημοι Ἕλληνες.

«Καὶ φύλαττε Κύριε τὴν Πατρίδα ἡμῶν ἀπὸ παντὸς κακοῦ λοιμοῦ λιμοῦ καὶ δὸς αὐτῇ τὴν δύναμιν νὰ ἀνθεξῇ εἰς τὴν βαρβαρικὴν καταιγίδα. Ἐπίσιεψε Κύριε τὴν Σημαίαν μὲ την δάφνην τῆς Νίκης καὶ συγκατάνευσον ἵνα τὸ σύμβολόν της, ὁ Σταυρὸς κατισχύση τῶν Βαρβάρων. ὅτι Σὺ Κύριε εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ προστάτης καὶ Πολυέλαιος, ὅτι μέγα τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Λυγμὸς καὶ δάκρυα Μυσταγωγία ψυχῶν.

25 Μαρτίου στὴν ξενητειά Κάποτε, μὰ πολὺ γρήγορα, θὰ γυρίσουμε! Τὸ νοιώθουμε στὴν ψυχή μας. Μᾶς τὸ ψιθύρισαν οἱ ἅγιες μορφὲς τῶν μαρτύρων ποὺ κοσμοῦν τὸ τέμπλο τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας. Θὰ γυρίσουμε γρήγορα!

Στρατιωτικὴ παράταξη ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Ἀκούγεται τὸ γνώριμο ἐμβατήριο. Σκίρτημα καρδιῶν. Ἀνάτασι ψυχῶν. Κάποιος φτάνει στὸν πρόναο. Ὁ Βασιλιᾶς. Μιὰ ζητωκραυγή, μιὰ ἰαχὴ καὶ ὕστερα τὸ Δοξαστικό.

«Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.»

Ἡ καμπάνα κτυπᾶ. Κάτι σὰν ὄνειρο ἀγκαλιάζει τὴ φαντασία μας. Ἡ Ἑλλάδα Ἐλεύθερη. Ὁ Βασιλιᾶς της ἀσπεῖρει μπρὸς στὸ Εὐαγγέλιο. Ἔξω ἡ μπάντα παιανίζει τὸ Ἐθνικὸ Ὕμνο. Ἐλεύθεροι! Εἶναι πραγματικότης.

Καὶ εἶναι ἀλήθεια! Ἡ Ἑλλάδα δὲν ὁποδουλώθηκε ποτέ. Εἶναι ἡ Ἐλεύθερη σκλάβα. Τὸ κορμί της στέκει πάντα ἀγέρωχο μπρὸς στοὺς σιδηρόφρακτους κακούργους!

25η Μαρτίου στὴν ξενητειά. Τὴν ἴδια ἡμέρα τὸ ἀπόγευμα σὲ κάποιον ἀνοιχτὸ χῶρο οἱ ἑλληνοποῦλες καὶ τὰ ἑλληνόπουλα τοῦ ἀποδημου ἑλληνισμοῦ θὰ παρελάσουν. Αὐτὰ τὰ τρυφερο βλαστάρια θὰ μᾶς θυμίσουν τὶς ὤμορφες στιγμὲς τοῦ λευκομάρμαρου Σταδίου τῆς Ἀθήνας

Νά τα! Μπροστὰ ἡ σημαία Τσολιᾶς ὁ σημαιοφόρος. Παράπλευροί του ἑλληνοποῦλες ντυμενες στὰ λευκὰ καὶ στὰ γαλαζια. Ἀποθέωσι ἑλληνοπρεπείας.

Ὄρθιοι οἱ ἐπίσημοι ἀποκαλύπτονται. Ὁ Βασιλιᾶς εἰς προσοχὴν Ἡ Σημαία περνᾶ. Ἀναριγοῦν τὰ φυλλοκάρδια καὶ ἡ ψυχὴ μεταρσιωνεται τὰ μάτια βουρκωνουν. Ἡ θυμηση ζωντανεύει.. Σκλάβα ἡ Πατρίδα!! 25 Μαρτίου στὴν ξενητειά. Κάποτε θὰ γυρίσουμε Πολὺ γρήγορα Καὶ γυρίσαμε Ὅλα περασαν πειά, ἀκόμα καὶ ἡ ἀνάμνησι τῆς ξενητειᾶς!

ΑΝΤ ΣΒΩΚΟΣ

Ἡ Μίς ΟΥΙΛΚΙΝΣΟΝ, Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. (Μίς ἄλλην σελίδα ὁημοσιεύομεν ἀπαντητικὸν τηλεγράφημα πρὸς τὴν Ὀργάνωσιν «Η Ἑλληνοπούλα»)

1821-
125 ΕΝΔΟΞΑ ΧΡΟΝΙΑ

.....κι' ὅταν ἡ ὥρα τοῦ λυτρωμοῦ ἔφτασε τὰ μανιασμένα λιοντάρια τῆς λευτεριᾶς σύσσωμα ξεσηκώθηκαν γιὰ νὰ διδάξουν στοὺς λαοὺς πῶς οἱ δοῦλοι γίνον-

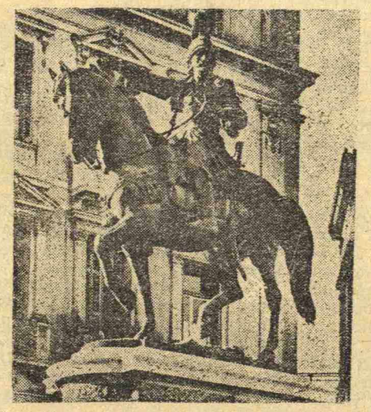

ται ἐλεύθεροι, πῶς οἱ Ἕλληνες ξέρουν νὰ πολεμοῦν καὶ νὰ πέφτουν γιὰ τὴ πατρίδα!

.....μὰ ὁ μεγάλος ἀγώνας δὲ σταματάει· γιατὶ ὁ ἕνας βάρβαρος διαδέχεται κάποιον ἄλλο, γιατὶ οἱ Ἕλληνες στοὺς ἐχθροὺς τῆς Λευτεριᾶς δὲ λένε ποτὲ τὸ ναί, γιατὶ οἱ Λεωνίδες ξαναζοῦν γιὰ νὰ φράξουν τὸ δρόμο στὸν κατακτητὴ καὶ νὰ ποῦν στὴν Ἀλβανία τό....

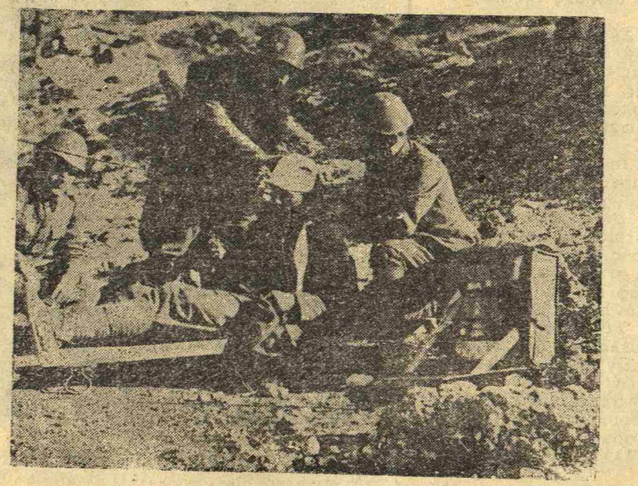

ΟΧΙ!

.....κι' ἀνάμεσα στὴν τιτάνεια μάχη τῶν Μεγάλων νικοῦν αὐτοὶ πρῶτοι! οἱ ΕΛΛΗΝΕΣ! οἱ λίγοι!

Οἱ θυσίες δὲν ὑπολογίζονται.

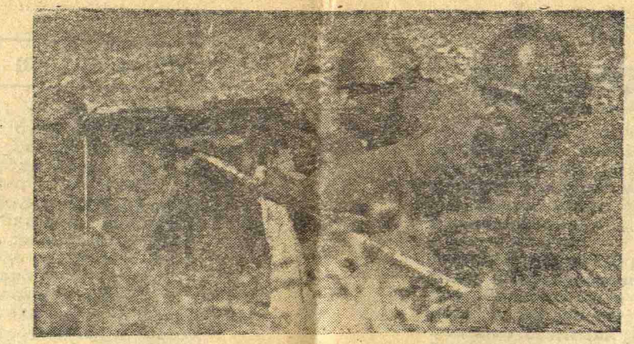

.....εἶναι γλυκὸς ὁ θάνατος ὅταν κανεὶς πέφτει γιὰ τὴν πατρίδα ....καὶ γιὰ τέτοια πατρίδα! Γιὰ τέτοια ΕΛΛΑΔΑ!

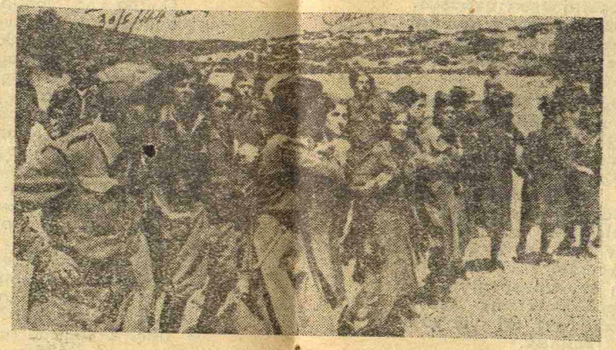

.....ὅταν οἱ ἀτέλειωτες ὁρδὲς τῶν βαρβάρων νικημένες...ΝΑΙ ΝΙΚΗΜΕΝΕΣ!, πάτησαν τ' ἅγια χώματα. τὸ 21 ξαναζησε.... ξαναζησε στὴν Ἠπειρο ἀπ' τοὺς Ἕλληνες πατριῶτες τῶν Ε.Ο.Ε.Α.

ξανάζησε στὸ Γοργοπόταμο ἀπ' τὸν ἥρωα ἀρχηγὸ τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως στρατηγὸ ΖΕΡΒΑ καὶ δίνει τὴ δύναμη

-1946
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΙΓΛΗΣ

στὰ Ἑλληνικὰ Νειᾶτα νὰ νικοῦν ξανὰ καὶ νὰ ντροπιάσουν τὸν ἐχθρὸ στὴν ἔρημο καὶ στὸ ΕΛ-ΑΛ-ΑΜΕΙΝ

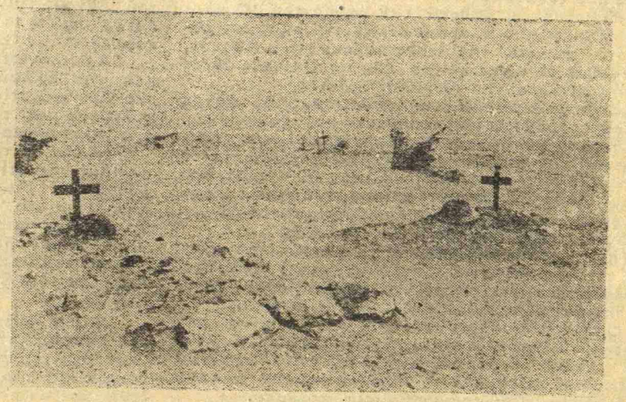

....νὰ νικοῦν ξανὰ στὸ ΡΙΜΙΝΙ καὶ νὰ φέρνουν στὴν ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ τὴν νικηφόρο ΣΗΜΑΙΑ

τῆς 3ης Ἑλληνικῆς Ὀρεινῆς Ταξιαρχίας!

.....γιατί,

«Ἡ ΕΛΛΑΔΑ ποτὲ δὲν πεθαίνει
δὲν τὴ σκιάζει φοβέρα καμιά,
μόνο λίγο καιρὸ ξαποσταίνει
καὶ ξανὰ πρὸς τὴ ΔΟΞΑ τραβᾶ»

.....στὴ Δόξα ποὺ μᾶς δίνει τὴ δύναμη μέσα ἀπ' τὰ ἐρείπια νὰ χτίσουμε καινούργιους Παρθενῶνες!

ΚΩΣΤΗΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ

Η ΕΝΔΟΞΗ ΗΜΕΡΑ

ΤΟΥ Κ. Δ. ΜΠΕΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Μέ τὸ νανούρισμα τοῦ ἀπαλοῦ κύματος τῆς Μεσογείου καὶ μέ τὴν θαλπωρὴ ἑνός καταγάλανου οὐρανοῦ ἐφύτρωσε καὶ μεγάλωσε τὸ δέντρο τοῦ πολιτισμοῦ πού ξεκούρασε στὸν ἴσκιο του τὸν ἄνθρωπο καὶ τοῦ πρόσφερε ἄφθονα τὸν καρπό του. Ὁ κορμὸς τοῦ πανώρραιου κλαριοῦ ἔρριξε τὶς ρίζες του βαθειὰ στὰ χώματα τῆς ἱερᾶς πολεως τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἄπλωσε τὰ κλαδιά του ἕως τὶς Ἰονικὲς ἀκτὲς καὶ τὴν Σικελία, την Μεγάλη Ἑλλάδα.

Καὶ μεγάλωσε ἐδῶ ἕνας πολιτισμὸς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος ἰσορροπημένος καὶ ζυγισμένος.

Στὸ ψυχικὸ ὕψος τοῦ Μαραθῶνος τῶν Πλαταιῶν καὶ τῆς Σαλαμῖνος, στέκεται παράπλευρα τὸ Πλατωνικὸ καὶ τό Ἀριστοτελικὸ σελαγισμα, καὶ δεμένα ἰσόρροπα μὲ τοὺς κρίκους τοῦ «μ έ τ ρ ου» ἐστερέωσαν ἀκατάλυτο τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἔκαμαν τὴν ΕΛΛΑΔΑ.

Τὴν Ἑλλάδα αὐτὴ πεὺ δὲν μπορεσαν νὰ χαλάσουν οἱ ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων, γιατὶ ἦταν στερεωμένες μὲ τήν πίστι στὸν ἑαυτό της, στον Ἐθνισμό της καὶ στὴν ἀποστολή της τὴν ἱστορική.

Ὅ,τὶ δέν μπόρεσε νὰ κάμῃ ὅμως ὁ ξένος ἐπιδρομέας, τὸκαμε τὸ σαρακι τῆς διαιρέσεως Ἡ κλασσικὴ Ἑλλάδα ἔπεφτε κάτω ἀπό τά κτυπήματα τῶν παιδιῶν της, μέσα ἀπὸ τὴν φρίκη καὶ τον σάλαγο τοῦ ἐμφυλίου «Πελοποννησιακοῦ» πολέμου.

Μὲ τὸ πέσιμο ὅμως ξαναβρῆκε την πίστι στὸν ἑαυτό της, ἐκαθάρισε τὴν πανοπλία' της, ἐνίκησε τὸν νικητή ιης καὶ ἔκαμε τὴν Μεγάλη Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία τοῦ Βυζαντίου. Μὲ τὴν μεγαλη καὶ προγονικὴ ἀρετὴ τῆς προσαρμογῆς ἀγκάλιασε τοὺς καινούργιους θεούς, τοὺς ἀδερφωσε θαυμαστὰ μὲ τοὺς παληοὺς καὶ ἐφώτιζε τὸν δρόμο τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ κόσμου μὲ τὸν δυαδικὸ φάρο, τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρθενῶνος τῆς Ἀκροπολεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Ἁγια—Σοφιᾶς τῆς πόλεως τοῦ Κωνσταντίνου.

Καὶ φώτιζαν οἱ φάροι αὐτοὶ χίλια ὁλόκληρα χρόνια μὲ τὸ γλυκό τους φῶς τὸν δρόμο τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅταν γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ «μετρο» ξεφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅταν ἡ πίστις ἐκλονίσθη ἔστω καὶ λιγο, ἡ Ἑλλάδα ξανάπεσε.

Ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ νεο της πέσιμο ξαναβρῆκε τὸν ἑαυτό της, ξαναβρῆκε τὴν πίστι της.

Καὶ στα μαῦρα καὶ ἀτέλειωτα χρόνια τῆς σκλαβιᾶς χτυπάει τὶς βαρειὲς ἁλυσσί ες καὶ πασχίζει νὰ σπάσῃ τὰ δεσμά.

Καὶ στὶς 25 Μαρτίου 1821 μαζὶ μὲ τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα στὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἦρθε καὶ τὸ ἄγγελμα στὴν Μητερα τῶν ἀνθρώπων,

Ἡ πίστις τῶν λίγων Ἑλλήνων στὸν Θεὸ καὶ στὴν Ἑλλαδα ἐσταθηκε ἱκανὴ νὰ νικήσῃ τὴν τυραννικὴ αὐτοκρατορία τῶν ἀλλοπιστων καὶ τῶν ἀλλοεθνῶν, καὶ να ξαναφτιαξῇ τὴν Ἑλλάδα Ἐλεύθερη.

Να τὸ μυστικὸ τῆς φυλῆς μας καὶ τῆς ἱστορίας μας. Ἡ πίστις τῶν Ἑλληνων στὸν ἑαυτό τους καὶ στὴν ἰδέα τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Θεοῦ, ἡ πίστις στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν ἀποστολή της, ἦταν ἐκεῖνο ποὺ κράτησε ὀρθὸ τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος

Καὶ ἦρθε ἡ τελευταία ὑποδούλωσις γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ εἶναι νέα ζωντανὴ καὶ ἀγεραστη. Μιὰ γενικὴ ὁρμὴ γιὰ τὴν Ἐλευθερία ξεσήκωσε τὰ πλήθη τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν ξένων κατακτητῶν.

Ἕνας ἐχθρὲς ὅμως ὕπουλος καὶ θανάσιμος εἶχε στήσει τὴν ἐνεδρα του

Οἱ ἀρνηταὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας, οἱ ἀρνηταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ φωτὸς, οἱ δοῦλοι τῶν συνθημάτων τῆς βαρβαρικῆς στέππας ἐβάλθηκαν νὰ γκρεμίσουν τὰ θεμέλια τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκτύπησαν τὴν πίστι στὴν Ἑλλάδα, τήν πίστι στὸ Θεό, τὴν πίστι στὴν οἰκογένεια. Ἐζήτησαν νὰ κάνουν τοὺς Ἕλληνες ὥστε νὰ πάψουν νὰ πιστεύουν στὸν ἑαυτό τους, καὶ στὴν ἱστορικὴ ἀποστολὴ τοῦ Ἔθνους των. Νὰ ὁ μεγάλος καὶ θανάσιμος κίνδυνος, ὅμοιος τοῦ ὁποίου ποτὲ δὲν ξαναπείλησε στὸ παρελθὸν τὴν Ἑλλάδα.

Ἂν κλονιστῇ καὶ σπάσῃ ἡ πίστις τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν ἀποστολή της, ἡ πίστις στὸ Θεό καὶ στὶς ἠθικὲς ἀξίες ποὺ ἀποτελοῦν τὸν πολιτισμό μας, τίποτα πλέον δέν πρόκειται να σώσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν φυλή μας καὶ τὴν ἱστορία μας.

Τὸ ὑφάδι τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας θὰ κοπῇ ἀκριβῶς τὴν στιγμὴ ποὺ θα ἐπικρατήσῃ ὁ ἀθμοκομμουνισμός. Γιατὶ ὁ χείμαρος ὁ Σλαυϊκὸς θα κυλήσῃ μεσα στὸ Ἑλληνικὸ ἔδαφος, γιὰ νὰ τὸ μεταβάλῃ σὲ ἀπαίσιο τέλμα φρίκης καὶ ἀποκτηνώσεως.

Ὁ νόμος τῆς βίας θὰ κυβερνάῃ τὸν τόπο. καὶ ἡ ἰδέα τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ θα ἔχῃ ταφῇ στὰ ἴδια ἐκεῖνα χώματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα γεννήθηκε.

Ἡ 25η Μαρτίου σὰν σταθμὸς ποὺ ἐκδηλώθηκε μιὰ ἀνυπέρβλητη ἀνατασι ψυχικὴ καὶ ἠθικὴ τοῦ Ἔθνους μας, πρέπει νὰ μᾶς χρησιμέψῃ σὰν παράδειγμα καὶ παρόρμημα, γιὰ να μὴν ἀφίσουμε τὰ ξενα καὶ τὰ πουλημένα σκουλίκια νὰ τρυπήσουν καὶ νὰ κλονίσουν τα βάθρα τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς πατρίδας μας, Νὰ μὴν ἀφίσουμε νὰ κλονιστῇ ἡ πίστις μας στὴν Ἑλλάδα καὶ στὶς ἠθικές της ἀξίες.

Τότε οἱ ψυχὲς τῶν ἡρώων μας τοῦ 21 θὰ χαίρωνται γιατὶ ἐπάξια μᾶς χάρισαν τὴν λευτεριά, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιγενομένων ἡ εὐγωμοσύνη για μᾶς δεν θὰ εἶναι λιγώτερη γιατὶ φυλαξαμε τὴν λευθεριὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα γιὰ χάρι τους καὶ γιὰ χάρι τοῦ κόσμου τῶν Ἐλευθερων ανθρώπων.

Δ. ΜΠΕΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΗΤΕΡΕΣ

Τὸ μωρὸ πρέπει νὰ μένῃ στὴν κούνια του. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ διό σας συμφέρον. Ἂν τὸ συνηθίσετε νὰ ὁ σηκώνετε κάθε σ ιγμή, θα σᾶς κάνῃ ἀργοτερα νὰ πληρώσετε πολὺ ἀκριβὰ την συνήθεια αὐτή.

Ὅταν δὲν κάνῃ κρύο, νὰ βάζετε τὸ μικρό σας κάτω στὸ πάτωμα, ἐπάνω σὲ μιὰ κουβέρ α καὶ νὰ τὸ ἀφήνετε νὰ παίζῃ ἐλεύθερα μὲ τὰ ποδαράκια του. Αὐτὴ εἶναι ἡ καλλίτερη καὶ ἡ πιὸ εὐχάριστη ἄσκησι, γιὰ τὰ μικρά.

Μὴ ἐπιτρέπετε ποτέ, σὲ κανένα, νὰ φιλῇ τὸ μικρό σας καὶ νὰ το πέρνῃ στὴν ἀγκαλιά του. Νὰ μὴν τὸ πέρνετε ποτὲ στὸ κρεββάτι σας.

Νὰ μὴν ἀφήνετε ποτὲ ἕνα δοχεῖο μὲ βραστὸ νερό, σὲ δωμάτιο, ποὺ βρ σκεται τὸ παιδί σας. Κάτι τὸ ἐπεῖγον μπορεῖ νὰ σᾶς ἀπομακρύνῃ γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ δὲν εἶναι δύσκολο νὰ συμβῇ ἕνα δυστύχημα.

Ὅταν τὸ παιδί σας παίζῃ στὸν ἥλιο, μὴ ξεχνᾶτε νὰ προστατευετε τὸ κεφάλι του, μὲ ἕνα μεγάλο ἐλαφρὸ καπελλο. Τὸ κεφάλι εἶναι πολὺ εὐαίσθητο.

Οἱ παληὲς ἐφημερίδες εἶναι ἕνας θυσαυρός, ποὺ ἴσως δὲν ξέρετε νὰ τον χρησιμοποιησετε.

Οἱ παληὲς ἐφημερίδ ς εἶναι μιὰ φθηνὴ καύσιμος ὕλη.

Βρέξετε στάχτη καὶ καρβουνόσκονη, προσθέσατε κομμάτια ἀπὸ ἐφημερίδες καὶ μὲ τὸ μῖγμα αὐτὸ πλάσετε βώλους. Ἐὰν προσθέσετε ἀπὸ ἰούς βώλους αὐτοὺς στὰ καλὰ ἀναμμένα κάρβουνα, ἡ φωτιὰ θὰ διατηρηθῇ πολὺ περισσότερο.

Γύρω ἀπὸ τὸ γυναικεῖο πρόβλημα

ΜΙΑ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΑΦΑΝΕΙΑ

Οἱ γυναῖκες ψήφισαν στὶς τελευταῖες ἐκλογὲς στὴ Γαλλία. Τὸ γεγονὸς ἐνδιαφέρει ἰδιαίτερα τὶς ἑλληνίδες γιατὶ ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἑλλάδα εἶχαν παραμείνει ἀπέναντι στὴ γυναίκεια χειραφέτηση οἱ πιὸ ὀπισθοδρομικὲς χῶρες καὶ πάντα ὑπολογιζοτανε ὅτι ἡ μιὰ θὰ παρέσυρε τὴν ἄλλη. Τὸ ὅτι ψήφισαν οἱ ἀγγλίδες δὲν ἀποτελεῖ τίποτε τὸ καινούριο· αὐτὲς χ όνια τώρα ἔχουν κατοχτήσει τὴν ἰσοπολιτεια Πῶς ἐπιβλήθηκαν οἱ γαλλίδες; Οἱ ξένες ἐφημερ δες δὲν κυκλοφοροῦν ἀκομα κανονικα καὶ ταχτικά, οἱ δικές μας περιορισμένες ἀπὸ τὸ χῶρο ποὺ διαθέτουν δὲν ἀσχολοῦνται παρὰ μὲ τὰ συνταραχτικὰ ζητήματα καὶ τὰ ἄλλα μόνο τὰ ἀναφερουν χωρὶς νὰ τὰ λεπτολογοῦν καὶ νὰ τὰ ἀναλύουν. Ἔτσι δὲν παρακολουθήσαμε τὴν προεργασία, δὲν εἴμαστε ἐντελῶς ἐνήμεροι, ἔχω ὅμως τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ ψῆφος χορηγήθηκε χωρὶς πολλὲς συζητήσεις κι' ἀντιρρήσεις, σχεδὸν αὐτοματα. Θεωρήθηκε ὅτι ἡ γυναίκα ποὺ ἔδειξε σὲ ὅλη τὴν κατοχή καὶ την ἀντίσταση τὸ ἴδιο ψυχικὸ σθένος μὲ τὸν ἄντρα, τὸν ἴδιο ἡρωϊσμό, τὴν ἴδια ἀντοχή, τὴν ἴδια ἐργατι ότητα, δὲν εἶταν νοητὸ νὰ παραμένει στὸ περιθώριο, ἀμέτοχη στὶς ἀποφάσεις γιὰ τὰ κοινά, παθητικὰ δέχτρια τῶν ὅσων ἄλλοι θὰ εἶχαν θεσπίσει.

Ἡ ἑλληνιδα δὲν ὑστερεῖ ἀπὸ τὴ γαλλίδα· τοὐναντίον! Εἶναι γνωστὴ ἡ συμβολή της στὴν ἀλβανικὴ ἐποποιΐα, στὴν πρώτη νίκη ποὺ ὅπως κοινὰ ἀναγνωρίσθη-ε—ἀδιαφορο ἂν σήμερα θελητὰ ληστμονιέται—«Εἶναι πιθα ὁτατο αὐτὴ νὰ ἔκρινε τὴν ἔκβαση τοῦ ὅλου πολέμου. Ἀργοτερα ἂν ἐξιμερεθῇ ἕνας ἀσήμαντος συγκριτικὰ μὲ τὸ σύολο ἀριθμὸς ἀσυνειδήτων—μήπως δὲν ὑπῆρξαν κι' ἀνάμεσα στοὺς ἄντρες μερικοὶ συνεργάτες καὶ προδότες;—οὔτε ὁ λιμός, οὔτε οἱ κακοτυχίες τὴ λύγισαν. Βυσανίσθηκε κι' αὐτη σιὴν ὀδὸ Μερλιν καὶ στὸ Χαϊδάρι, κι' αὐτὴ τουφεκίσθηκε, σὲ ὅλες τὶς ἐπικίνδυνες διαδηλώσεις ὅπου ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διαιτίστωνε τὴ θελησή του νὰ μὴν ὑποδουλωθεῖ βάδιζε πάντα ἐμπρός.

Κι' ὅμως σήμερα δὲν γίνεται οὔτε κάν λόγος νὰ τῆς ἐκχωρηθοῦν τὰ δικαιώματα γιὰ τὰ ὁποῖα ἔδειξε ὅτι εἶναι ἄξια, τὰ ὁποῖα μὲ τὶς θυσιες της, μὲ τὴν ἐκτνήρωση τοῦ χρέους της, κατεχτησε. Ἡ Πολιτεία τὴν ἀγνοεῖ. Σὲ ὅλο τὸν καταρτισμὸ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων καὶ στὶς συζητήσεις ποὺ προκάλεσε καὶ προκαλεῖ ἡ ἑτοιμασία τους, τὸ ὅτι εἶναι σωστό, το ὅτι πρέπει νὰ συμπεριληφθοῦν σ' αὐτοὺς καὶ οἱ γυναῖκες δὲν ἀναφέρθηκε κάν, τοὐλάχιστον μὲ κάποια ἐπιμονὴ καὶ σοβαρό ητα, ἀλλοιώτικα παρὰ ἐντελῶς ἀόριστα καὶ θεωρητικά. Βέβαια, οἱ ἄντρες ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα ἐπιταχτικὰ προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζουν εἶναι φυσικὸ νὰ λησμονοῦν τῇ γυναίκα, νὰ ἀναβαλλουν γιὰ ἠρεμότερους καιροὺς τὸν κανονισμὸ τῆς θέσης της. Ξέρουν πιὰ ὅτι κάποτε θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ τὴ θεωρήσουν ἰσότιμη, μὰ ἑνόσω δὲν ἐξυσκιέται ἀ πάνω τους καμιὰ πίεση προτιμοῦν καὶ νὰ μὴν ὑποχωρήσει ὁ ἐγωϊσμός τους κι' ὁπωσδή ποτε νὰ μὴν προσθέσουν κι' ἄλλη μιὰ ἀνατραχὴ—κάθε τὶ τὸ καινούριο ἔστω κι' ὅταν παρουσιάζεται τὴν ὥρα ποὺ ἔχει ὡριμάσει εἶναι πά τα κάτι τὸ ἀνώμαλο—στοὺς ὁδοὺς ἄλλους κλυδωνισμοὺς ποὺ μᾶς συνταράζουν. Πῶς ὅμως δὲν ἐξυσκησανε τὴν πίεση αὐτὴ ἀπάνω τους οἱ γυναῖκες εἶναι ἕνα πρόβλημα στὸ ὁποῖο δὲν κατορθώνω νὰ δώσω λύση. Ἐβδ μάδες μῆνες τώρα περιμένω ν' ἀκούσω τὴν ἔγκυρη ὁμαδι ὴ γυναικεια φωνὴ—γιατὶ φυσικὰ σ' αὐτὲς τὶς περιστασεις οἱ ἀτομικὲς φω ὲς δὲν ἔχουν ἀρετὴ ἡγητικότητα καὶ δὲν ὠφελοῦν—που θὰ διαμαρτυρηθεῖ γιὰ τον ἄδικο παραμερισμὸ τῆς γυναικας, ποὺ ὑ ἀπαιτήσει οἱ διεκδικογημένες διεκδικήσεις της νὰ πραγματοποιηθοῦν. Δὲν εἶδα τὸ σχετικὸ μανιφέστο κανενὸς ἀπὸ τοὺς πολυάριθμους γυναίκειους συλλόγους, κι' οὔτε καὶ τῆς ὀργάνωσης ποὺ περισσότερο ἀπ' ὁποια ἄλλη εἶταν ἐδεδειγμένη, εἶχε τὴν ὑποχρέωση, ν'ἀναλάβει ἡ μᾶλλον νὰ συνεχίσει τὸν ἀγάνα ποὺ ἄρχισε πρὶν ἀπὸ χρόνια, τοῦ Συνδέσμου γιὰ τὰ Δικαιώματα τῆς Γυναίκας. Ὁ Σύνδεσμος αὐτὸς διαλύθηκε ἀπὸ τὴ Δικτατορία· σήμερα ὅμως τίποτε δὲν τὸν ἐμποδίζει—τὸ συμβούλιό του εὐτυχῶς νομίζω ὅτι διατηρεῖται σύσσωμο στὴ ζωή—καὶ μάλιστα τοῦ ἐπιβάλλεται νὰ ξανασυσταθεῖ καὶ νὰ ξαναρχίσει τὴ δράση του· ἐντούτοις ληθαργεῖ. Ἄλλοτε ὅταν δὲν εἶχε καμια πιθανότητα νὰ ἐπιτύχει τοῦ σκοπούς του, γιατὶ ὅλες οἱ ἐνέργειες του εἶσαν πρόωρες, καὶ τὸ εἶξερε, δὲν ἔχανε καμιὰ εὐκαιρία νὰ διατυπώνει τὶς ἀξιώσεις του· θεωροῦσε, σωστά, ὅτι ἡ πρόοδος δὲν ἀναπηδᾶ ἀπότομα ἀλλὰ προετοιμάζεται ἐπίμονα καὶ ὑπομονητικὰ· σήμερα ποὺ ἔφθασε ἡ κατάλληλη στιγμή, ποὺ ἔχω τὴν ἐντύπωση ὅτι δὲν θὰ χοειάζεται παρὰ μιὰ κάπως ἔντονη ὤθηση γιὰ ν' ἀποχτήσουν οἱ γυναῖκες τὴ βασική τους ἐπιδίωξη, τὴν ψῆφο, ἀδρανεῖ καὶ σιωπᾶ. Γιατί ; Νὰ ὑποθέσωμε ὅτι τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου του ἔχουν κουρασθεῖ ; Νὰ ὑποθέσωμε ὅτι τὰ μέλη αὐτὰ συμφωνοῦν μὲ τὶς ἀπόψεις ποὺ μοῦ ἀνέπτυξε ἕνας παράδοξος δημοκρατικὸς ποὺ δυστυχῶς κάθε ἄλλο παρὰ ἐξέφραζε τὶς ἀποκλειστικὰ δικές του γνῶμες : Ἡ συγγένεια τῶν σημερινῶν «δημοκρατικῶν» ἀντιλήψεων μὲ τὶς δικτατορικὲς δὲν εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ λιγοτερο καταπληκτικὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιαζει ἡ σύγχιση ἡ ὁποια ἐπικρατεῖ στὴν ἐποχή μας. «Ἐπειδὴ δὲν εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ὁ λαὸς θὰ ψηφίσει σήμερα ὅ ως τὸ θέλομε, καὶ θεωροῦμε ὅτι τὸ συμφερον τῆς Ἑλλάδας ἐπιβαλλει νὰ ψηφίσει ὅτως τὸ θέλομε, προτιμοῦμε νὰ ἀναβάλλομε τὶ ἐκλογὲς ἕως ὅτου ἡρεμήσει καὶ κατανοήσει ὅτι χωρὶς τῆς ἴδιας του τῆς ὕπαρξης πρέπει νὰ ψηφίσει ὅπως θέλομε»..

Δὲν ἐξετάζω τὰ ἐλαττώματα, προσέχω ὅμως τὴ σιωπὴ καὶ θλίβομαι βαθύτατα. Ἀπὸ τὸν Ἀγώνα της Γυναίκας ὁ ὁποῖος κάποτε συγκέντρωνε ὅλη τὴν πίστη καὶ τὸν ἐνθουσιασμό μου ἔχω ἀποχωρήσει τώρα χρόνια· κάποτε σὲ μιὰ ἀλγεινὴ τῆς ζωῆς μου ὥρα σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ὥρες ἐκεῖνες ὅτου ἐνδοσκοπεῖ κανένας τὸν ἑαυτό του καὶ συνειδητοποιεῖ τὰ ὅριά του καὶ τὶς παραλληλήσεις του, εἶχα ἀντιληφθεῖ ὅτι ὅσοι ἀσχολοῦνται πρωταρχικὰ μὲ τὴν τέχνη καὶ μὲ τὰ πνευματικὰ προβλήματα εἶναι ἀνεδαφικοὶ καὶ ἀνορμοδιοι γιὰ τὴ δράση, ἡ θέση τους εἶναι ἀ ἀμεσα στοὺς ἐλεύθερους σκοπευτάς, προορισμός τους εἶναι νὰ διαμορφώνουν ἰδέες, ὅτι καὶ νὰ ἀσχ λοῦνται μὲ τὴν ἐφαρμογή τους, γιατὶ δύσκολα παραδεχονται ὅτι οἱ ἰδέες ἄμα ἐγκλιματισθοῦν στὴν πράξη ὀφειλουν ἀναπροσαρμοστεῖ νὰ ὑποσοῦν ἀλλοιώσεις καὶ βασικὲς παραμορφώσεις.. Ἄμα κατανόησα ὅτι δὲν ἤμουν προθυμος γιὰ συμβιβασμοὺς τῆς οὐτοπίας μὲ τὴν πραγματικότητα, χρέος μου εἶταν νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ κάθε ἐνεργητικὴ ἀνάμιξη, ἡ πολη ὅπως τῆς γυναίκας γιὰ νὰ καταλάβει τη θέση στὴ ὁποία δικαιώνεται ἔστω κι' ἂν τὴ βλέπω τώρα ἀπὸ κάποια ἀπόσταση, προκαλεῖ πάντα μέσα μου τὸ ἴδιο ἀλλωτινὸ ἐνδιαφέρον, τον ἴδιο ἐνθουσιασμό.

Ἡ ἀναγγελία τῆς ἔκδοσης ἑνὸς γυναίκειου περιοδικοῦ μοῦ προκάλεσε ἰδιαίτερη χα ὰ γιοτὶ φαντάζομαι καὶ πιστεύω ὅτι μέσ' ἀπὸ τὶς σελίδες του θὰ διαχυθεῖ ἡ φωνὴ ποὺ τοσο προσδοκῶ ν' ἀντιγήσει, ὅτι αὐτο θ' ἀναλάβει τὴν ἐγκαταλειμένη ὑ εράσπιση τῶν γυναικειων δικαίων. Γιατὶ ποιὰ ἄλλη μ ορεῖ νὰ εἶναι ἡ βασικὴ ἐπιδίωξη ἑνὸς ὄχι καθαρὰ λογοτεχνικοῦ γυναικείου περιοδικοῦ ποὺ ἐκδίδεται σήμερα παρὰ ἡ καταχτηση τῆς ψήφου γιὰ τὶς γυναῖκες ; Ξέρω βέβαια ὅτι ἡ ψῆφος δὲν εἶναι σκοπὸς ἀλλὰ μέσο, ὅτι εἶναι ἕνα ἐντελῶς πρώτο βῆμα, ἀλλ' εἶναι ἕνα πρῶτο βῆμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητο νὰ γίνει γιὰ ν' ἀνοιχθεῖ ἡ δυνατότητα τῆς πάμα πέρα πορείας. Ἂς μὴν αὐταπατόμαστε. Ὅλες οἱ πολιτικὲς διακηρύξεις τῶν γυναικῶν, ὅλη ἡ συμμετοχή τους σὲ πολιτικοὺς συλλόγους σὲ κόμματα καὶ σὲ πολιτικοὺς ἀνῶνες δὲν θ' ἀποχτήσουν ποτὲ κανένα κύρος καὶ κομμιὰ οὐσιαστικὴ σημασία, δὲν θ' ἀποβάλλουν ἕνα χαρακτήρα καθαρὰ ἐμασιεχνικό, ἐὰν δὲν ὑποχρεωθεῖ τὸ Κράτος νὰ τὶς ὑπολογίζει σὰν παράγοντες ἐνεργητικούς, ἰσότιμους μὲ τοὺς ἄντρες. Ἂς ἀναφέρω ἕνα πρόσφατο παράδειγμα. Θὰ εἶχε ποτὲ τιλμήσει, θα εἶχε κάν διανοηθεῖ ἕνας ὑπουργὸς νὰ ἐκδώσῃ τὴν προσβλητικὴ κι' ἀνάρμοστα στερη-

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ

Τὸ βαρόμετρον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐξελίξεως μιᾶς χώρας, μποροῦμε νὰ ποῦμε, χωρὶς φόβον ὑπερβολῆς, ὅτι ἀποτελεῖ ἡ φροντὶς καὶ ἡ μέριμνα ποὺ λαμβάνεται διὰ τὴν προσισασίαν τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ.

Ὅπως σὲ ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη, ἰδιαίτερα ὅμως στὴν Ἑλλάδα, ἡ οἰκογένεια ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῆ τὸν πυρῆνα καὶ τὸ θεμέλιον τῆς κοινωνίας. Κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ μητέρα εἶναι ὁ πρωταγωνιστὴς μέσα σ' αὐτή. Εἶναι τὸ στήριγμα τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας, ὁ πρῶτος καὶ σπουδαιότερος προστάτης τοῦ παιδιοῦ. Καμμία προσπάθεια δὲν μπόρεσε οὔτε θὰ μπορέση ποτὲ νὰ χωρίση τὴν μητέρα ἀπὸ τὸ παιδί. Δεσμὸς αἵματος, ἐννέα μηνῶν καὶ ἄλλος τόσος δεσμὸς γάλατος, δὲν ἀμβλύνεται οὔτε μὲ ὑλιστικὰ κηρύγματα, οὔτε μὲ ἀντικοινωνικὰ καθεστῶτα, οὔτε μὲ οὐτοπιστικὰ πολιτεύματα. Ἡ φύσις δὲν μεταβάλλεται ἀκόλουθα βαδίζει τὸν δρόμον της καὶ ἂν πρὸς στιγμὴν σκιασθῆ ἀπὸ τὴν ἀχλὺν ποὺ δημιουργεῖ ὁ κοινωνικὸς στροβιλισμός, θὰ ἀναλάμψη παλιν φωτεινὴ καὶ ἀγνὴ ὅπως τὴν ἐγνώρισιν οἱ αἰῶνες, ὅπως τὴν ἐγνωρίσαμεν ὅλοι σὰν μιὰ δυναδικὴ ὀντότητα ἀκατάλυτη.

Ἀλλὰ τί προσφέρει ἡ μητέρα περισσότερο ἀπὸ τὸν πατέρα;

Ἴσως θὰ ἦτο κοινοτοπία ἡ προστάθεια ἀναπτύξεως ἐπιχειρηματολογίας. Ἴσως ὁ ἀνδρικὸς ἐγωϊσμὸς νὰ μὴ ἐπιτρέπη νὰ διασαλπίζεται ἡ ἀλήθεια αὐτή χωρὶς διακοπή. Ὅμως ἕνα βλέμμα, ἀπηλλαγμένο προκατειλήψεως, στὴν καθημερινή μας ζωή, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ διαπιστώση πανηγυρικὰ τὰ ἀνέξτηλα σημάδια τῆς σφραγίδας ποὺ ἔχει ἀφίσει στὴν κοινωνική μας ὑπόσταση ἡ θυσία τῆς μητέρας.

Ἡ μητέρα, ἡ ὁποία μαζὺ μὲ τὶς δυνάμεις ποὺ καταβάλλει διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν παιδιῶν της, μαζὺ μὲ τὴν τροφὴ ποὺ χαρίζει σ' ἀ μικρά της, ἄλλοτε μὲ τὸ αἷμα της, ἄλλοτε μὲ τὸ γαλα της, ἄλλοτε μὲ τὸ ψωμί, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ φάη ἡ ἴδια διὰ νὰ ζήση, ἄλλοτε καθ' ἕνα χωρισιά, ἄλλοτε ὅλα μαζῆ, πρέπει συγχρόνως νὰ φροντίση διὰ τὸ σπιτι της, διὰ τὸν ἄνδρα της καὶ πολλὲς φορὲς νὰ κερδίση καὶ μὲ πρόσθετη ἐργασία τῆς κάτι καὶ διὰ τὸ σύνολον τῆς οἰκογένειας. Τριπλοῦν βάρος, ἐν συγκρίσει μὲ τὸ ἀδρικο, θυσία μοναδικη καὶ ὑπέροχη, ποὺ ὑφίσταται μόνον τὸ θηλυκὸ γένος τοῦ πιὸ νοήμονος καὶ μοναδικοῦ συνειδητοῦ ζώου ποὺ λέγεται ἄνθρωπος.

Ἔναντι αὐτῆς τῆς ὑπέροχης καὶ ἀπροστέλαστης θυσίας, τί προσφέρει στὴ μητέρα ἡ κοινωνια, τὸ κράτος;

Τὴν ἔχει ἀφίσει ἀπροστάτευτη στὸ χωράφι, στὴ βουὴ τοῦ ἐργοστασίου, στὶς ἀνήλιες τρῶγλες τῶν συνοικισμῶν καὶ γενικὰ στὴ σκληρὴ βιοτάλη, πεινασμένη, κοκκαλιασμένη μὲ ἕκληλα τα σημάδια τῆς ἀπελπισίας καὶ ἀπογνώσεως. Καὶ ὅμως στὸ κατάνημά της αὐτὸ ἡ Μητέρα δὲν ξεγνάει τὴν θεϊκή της ἀποστολή, νὰ τοῖση τὸ μωρό της. Ποία ἀπογοήτευσις ὅμως ὅταν, στὴν ἐνστικτώδη κίνησί της, ἀντιλαμβάνεται ὅτι μὲ τὸ μαστό της δὲν προσφέρει παρὰ μιὰ στερεμένη πιὰ πέτσα;

Τόσε μοιρτιως ἀρχίζουν νὰ γεννιοῦνται τὰ συναισθήματα τῆς δυσφορίας, τῆς ἀγανακτήσεως, τῆς κακίας διὰ τὴν ἄδικη ἐγκατάλειψι. Καὶ δι' ἕνα χρονικὸ διάστημα τὰ συναισθήματα αὐτὰ ἀποσύρονται στὸ ὑποσυνείδητο, ὅπου ἀποθαιεύονται, συσσωρεύονται καὶ μετασχηματίζονται. Ἔτσι ἀπὸ τὴ δυσφορία γεννᾶται ὁ φθόνος, ἀπὸ τὴν ἀγανάκτηση τὸ μῖσος καὶ ἀπὸ τὴν κακία ἡ ἐχθρα. Καὶ ἔρχεται ὁ τραγικὸς ἐπίλογος μὲ τὸν δαυλὸ τοῦ δημοκότου, ποὺ βάζει φωτιὰ στὴν παρακαταθήκη τῆς συναισθηματικῆς αὐτῆς πυριτιδος καὶ ποὺ προκαλεῖ τὴν ἔκκρηξι. Αὐτομάτως τότε βλέπετε τὴ μητέρα ἐπαναστατημένη, ἔξαλλη νὰ συμμετέχη σὲ μιὰ συνωμοσία ὑστερισμοῦ τῶν ἀριστερῶν πεζοδρομίων. Τὴν βλέπ τε καὶ καμμιὰ φορὰ, ἀπάνω στὴν ἀλλοφροσύνη της καὶ Μήδεια Εἶναι οἱ εἰκόνες τῆς ἀδικίας καὶ τῆς παραλείψεως ἑνὸς στοιχειώδους καθήκοντος.

Ἀσφαλῶς καὶ αὐτὸ εἶναι μιὰ κρίση. Καὶ ὅταν περάση, ἡ μητέρα θὰ ξαναζητήση ἀμέσως τὰ παιδιά της. Τότε, ἂν μὲν τὰ εὕρη, τί θὰ τοὺς προσφέρη; Ἀντὶ γιὰ γάλα δηλητήριο, τὸ ὁποῖον θὰ φέρουν ἰσοβίως. Ἂν ὅμως δὲν τὰ εὕρη, θὰ τοὺς προσφέρη τὶς θρηνωδίες της. Τα μοιρολόγια ὅμως δὲν ξαναδίνουν ζωὴ στοὺς νεκρούς. Καὶ τώρα φανταστῆτε μιὰ κοινωνία, ποὺ στὶς φλέβες της τρέχει δηλη ηριασμένο αἷμα..

Ἡ μητέρα σήμερα εἶναι ἀδικημένη. Ἂς φροντίσωμε ὅλοι γι' αὐ ήν. Κάθε περιφρόνησις πρὸς αὐτὴ εἶναι ἔγκλημα πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, παράβασις τῶν στοιχειωδεστέρων νόμων τῆς φύσεως. Ἡ μητέρα εἶναι ἡ ζωοδότης τοῦ παιδιοῦ καὶ ὁ θεματοφύλαξ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἡ πηγὴ καὶ τὸ αὐλάκι τοῦ ζωϊκοῦ ρεύματος. Γι' αὐτὸ κάθε θυσία πρὸς τὴ μητέρα, καὶ ἡ πιὸ μεγάλη ἀκόμη θυσία, δὲν θὰ εἶναι παρὰ ἐλάχιστος φόρος εὐγνωμοσύνης τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς αὐτήν.

ΔΙΟΝ. Ν. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

τικὴ διάταξη γιὰ τὰ τσιγάρα τὰ ὁποῖα ἀγοράζονται μόνον «μὲ τὴν ἐπίδειξη μιᾶς ἀντρικῆς ταυτότητας» ἂν οἱ γυναῖκες ἦσαν ἐνεργητικὰ καὶ ἰσοδύναμα μὲ τοὺς ἄντρες μέλη τῆς Πολιτείας; Σταμάτησα ἐπίτηδες σὲ μιὰ μηδαμινή, σὲ μιὰ ὑποσυνείδητη λεπτομέρεια γιατὶ εἶναι χαρακτηριστικὴ γιατὶ δείχνει ἀναγλυφικὰ ὅτι οἱ γυναῖκες πάντα θὰ παραγκωνίζονται κι' οὐδέποτε θὰ ἐπιτύχουν νὰ δώσουν τὶς διέξοδους λύσεις στὰ προβλήματα ποὺ ἄμεσα καὶ ζωτικὰ τὶς ἐνδιαφέρουν, στὰ προβλήματα τῆς ἐργασίας τῆς, στὰ προβλήματα τοῦ οἰκογενειακοῦ της βίου, στὰ καθολικὰ ἠθικὰ προβλήματα ἂν δὲν ἔχουν τὸν τρόπο νὰ ἐκφράζουν θετικὰ τὴ γνώμη τους, ἀν δὲν διαθέτουν ψῆφο.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Υ.Γ Τὸ ἄρθρο αὐτὸ γράφτηκε πρὶν γίνει—ἐπὶ τέλους—ἡ γυναίκεια συγκέντρωση στὸ Κεντρικὸ Θέατρο. Δὲν θεώρησα ὅμως ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸ μετοβάλω γιατὶ ἡ ἀποψία μου γιὰ τὴν ἀδράνεια τῶν γυναικῶν διατηρεῖται καὶ μετὰ τὴ συγκέντρωση ὁλοκληρη. Ἡ συγκέντρωση ἔγεινε πολὺ ἀργὰ ὅταν δὲν μποροῦσε νὰ ἔχη κανένα ἄμεσο ἀποτέλεσμα, ὅταν δὲν μποροῦσε καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχει παρὰ θεωρητικὸ χαρακτήρα. Γιὰ νὰ ψηφίσουν οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ γίνουν εἰδικοὶ κατάλογοι καὶ δὲν προφθάνουν νὰ ἑτοιμασθοῦν σ' ὁ σύντομο διάσημα ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὶς ἐκλογές. Δὲν θέλω νὰ πιστέψω ὅμως τὸ ἰσχυρίζονται μερικοὶ ὅτι ἡ συγκέντρωση ὀργανωθηκε μὲ ἀπώτερο σκοπὸ τὴν ἀνοβολὴ τῶν ἐκλογῶν προτιμῶ νὰ θεωρήσω ὅτι ἡ ἀργοπορία ὀφείλεται σὲ ἄλλους ἄγνωστους λόγους. Μ' ἀρέσει νὰ φαντάζομαι ὅτι καμμιὰ γυναῖκα δὲν εἶναι τόσο κοντόφθαλμη ὥστε νὰ μὴν ἀντιλαμβάνεται ὅτι τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδας προβαδίζει ἀπὸ τὴ δική της ὑπόθεση. Τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδας, ἴσως ἡ ἴδια τῆς ἡ ὕπαρξη, ἐξαρτιέται ἀπὸ τὸ νὰ μὴν ἀναβληθοῦν οἱ ἐκλογές μ' ἀρέσει νὰ φαντάζομαι ὅτι οἱ γυναῖκες ποὺ ἔχουν προσφέρει τόσες θυσίες εἶναι ἕτοιμες νὰ προσφέρουν κι' ἄλλη μιὰ· νὰ μὴν ἐγείρουν σήμερα τὶς διεκδικήσεις τους, ἀφοῦ ἄλλωστε εὐθύνονται προπάντων αὐτὲς ἂν δὲν τὶς παρουσίασιν ἐγκαιρα. Πιέπει τώρα νὰ περιμένουν... Τίμημα τῆς ἀπόχησης τῆς ψήφου δὲν εἶναι νοητὸ νὰ ἐπιθυμεῖ καμμιὰ γυναίκα νὰ εἶναι ἡ Ἑλλάδα.

Α.Θ.

ΝΕΟ ΖΑΛΟΓΓΟ

Νὰ ἔφτασεν ἡ Λευτεριά, ποὺ φῶς παντοῦ σκοπάει,
κι' ὡς ἄνοιξη ὁ τάφος σας μ' αὐτὴν ἀνθαβολάει.
Στὰ μάτια τῶν δικῶν σας γαλήνεψε τὸ δάκρυ
ἡ Νίκη τῆς Θυσίας Σας. Κι' ὅλοι, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη,
Αὐτοὶ ποὺ ζοῦν Ἴδανικά, τὰ γόνατά τους κλίνουν
μπροστὰ σὲ Σᾶς μὲ θαυμασμὸ κι' ἀνάθημα σᾶς στήνουν.
Ὅλη ἡ Ἑλλάδα Μνῆμα Σας καὶ θρύλος ὁ χαμός Σας
κ' ἡ Δόξα μένει ἀγάλμα στὸν Τάφο τὸν δικό σας:
Σκοτώνοντάς Σας ὁ ἐχθρὸς ἔσκυβε μπρὸς Σας κεῖνος,
στὴν καταφρονια Σας γι' αὐτόν. Κι' ὁ Ἐθνικός μας Ὕμνος
παιὰν Σᾶς ἦταν, ἰαχὴ φτερούγισμα στὸ χάρο.
Κι' ἐκάματε τὸ θάνατο Ἀθανασίας φάρο!
Ὁ σκοτωμός Σας δοξασμός: Καὶ ἡ στερνή Σας Ὥρα
Ζάλογγο Νέο χάρισε στὴν ξακουστὴ μας Χώρα.

ΑΝΕΜΩΝΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ — ΤΟΥ κ. ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΧΙΛΩΝΙΣ

(ΜΙΑ ΤΡΕΛΛΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ)

Α'.

Ὅταν εἶναν, οἱ δέκα-δεκοπέντε Ἀθηναῖοι ἔφηβοι, νὰ πλησιάζη ὁ Σφαῖρος, ὁ στωϊκὸς φιλόσοφος, σηκώθηκαν ὅλοι ὄρθιοι μὲ μιᾶς καὶ στάθηκαν ἁμίλητοι μὲ τὸ κεφάλι κατεβασμένο, γιὰ νὰ φανερώσουν ἔτσι τὴν συστολὴ καὶ τὸν σεβασμό τους.

Ὁ φιλόσοφος ἐπλησίασε, σήκωσε ψηλὰ τὸ δεξί του χέρι γιὰ νὰ τοὺς χαιρετίση, καί,

—Εἶπε ὁ Ἀπολλων, τοὺς εἶπε, μαζὶ μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, νὰ μᾶς χορίζη τὸ φῶς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ.

—Ἐλθε, ἐπανέλαβαν ὅλοι οἱ νέοι.

Κάθισε ὕστερα στὴ συνηθισμένη του θέσι, μιὰ μεγάλη στρογγυλὴ πέτρα, Κάθισαν καὶ οἱ ἄλλοι, ὅπως μπόρεσαν. Ἀπὸ κεῖ ψηλά, στὶς ὑπώρειες τοῦ Ὑμηττοῦ, μακρυὰ ἀτὸ «τὴν πλήθουσα ἀγορὰ καὶ τὸν φωνασκοῦντα δῆμον», ἐλησμονοῦντο ὅλοι οἱ ρητορικοὶ λόγοι τῶν δημαγωγῶν καὶ οἱ φόβοι ποὺ δοκιμαζεν ἡ πόλις ἀπὸ τὸν μακεδόνα κατακτητή της.

Ἔμπρός τους, τὸ ὑτέρυχο θέαμα τοῦ Σαρωνικοῦ, ἡ Ἀκρόπολις μὲ τὴν Ἀθηνᾶ καὶ τὸ πανύψηλο δόρυ της. Τὸ πράσινο χρῶμα τῶν φυτευμένων ἀγρῶν, ἡ καθαρὴ ἀτμόσφαιρα καὶ τὸ ἐλαφρὸ πρωϊνὸ ἀεράκι, ἐχάϊδευαν τὸ πρόσωπο καὶ τὴν ψυχή.

Μιὰ μεγάλη σιωπὴ ἐμεσολάβησε. Ὁ Σφαῖρος, ὁ φιλόσοφος, μὲ κλεισμένα τὰ μάτια του, συνεκέντρωνε τὶς ἀναμνήσεις του, ἐπλανᾶτο σ' ἀ περασμένα—τὰ περασμένα μιᾶς ζωῆς δέ ἐτῶν—χαμαιλοῖσε καθὼς ἐχάϊδευε τὰ ἄφθονα πυκνά του γένεια καὶ φαινόταν πὼς ζοῦσε μὲ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἄλλοτε εἶχε γνωρίσει καὶ ἀγαπήσει. Ἄνοιξε, κατόπιν, τὰ μάτια του ἀργά, πῆρε μιὰ-δυὸ βοθιὲς ἀναπνοές. Θέλοντας νὰ χορτάση ἀπὸ τὸ μεθυστικὸ ἄρωμα τῆς χλωρίδος καὶ ὕστερα, βλέποντας διαδοχικὰ τοὺς μαθητάς του, εἶπε.

—Θαρρῶ, πὼς γιὰ τὴν Χιλωνίδα ἔχω νὰ σᾶς μιλήσω σήμερα

—Ναί, τοῦ ἀπήντησε ὁ Θέογνις. Καὶ ἀνυπομονοῦμε. Μᾶς εἶπε μόνο πὼς ἦταν κάποια βασίλισσα τῆς Σπάρτης ποὺ τρελλάθηκε. Μά, γιατὶ τρελλάθηκε; Γιατί;

—Δὲν τρελλάθηκε Θέογνι.... Οἱ ἄνθρωποι ἐφταίξανε καὶ οἱ θεοὶ ἐπῆραν πίσω τὰ λογικά της, ὅπως τῆς τὰ εἶχαν δώσει ὅταν γεννήθηκε... Δὲν τρελλαίνονται Θέογνι οἱ ἄνθρωποι ποτέ. Τ' ἀκοῦς; Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸν νοῦ. Καὶ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ πάθη. Παθαίνει ἐκεῖνο ποὺ εἶνε ὕλη, μὰ ὄχι ἐκεῖνο ποὺ εἶνε ἔξω ἀπὸ τὴν ὕλη.

—Σὲ τί λοιπὸν φταίξανε οἱ ἄνθρωποι; ρώτησε τώρα ὁ Καλλικράτης.

Ὁ Σφαῖρος ἔστρωσε τὰ κατάλευκα μαλλιά του, τάρρυξε πρὸς τὰ πίσω καὶ καθίζοντας καλλίτερα, ἄρχισε τὴν διήγησή του.

***

—Ἔχουν περάσει πέντε σχεδὸν ὀλυμπιάδες, ποὺ βρέθηκα γιὰ δεύτερη φορὰ στὴ Σπάρτη. Περσσοτικὸς καὶ τότε ἀπὸ τὴν ὑπερήφανη αὐτὴ πόλι, ὅπως κι' ἀπὸ τόσες ἄλλες. Ἐκεῖ στὸ σπίτι τῆς Κρατησικλείας, γνώρισα τὴν Χιλωνίδα. Κι' ἐκεῖ γνώρισα καὶ τὸν πατέρα της, τὸν Λεωνίδα. Ὅσο θεϊκὴ μορφὴ καὶ ψυχὴ εἶχεν ἡ κόρη του, τόσο διεστραμμένος ἦταν ὁ πατέρας. Ἀλλά, τί θἄπρεπε νὰ περιμένη κανείς, ἀπὸ ἕναν σπαρτιάτη ποὺ ἔζησε τὴν ἄσωτη ζωὴ στὴν αὐλὴ τοῦ Σελεύκου.

—Εἶχε ταξειδέψει τόσο μακρυά; ρώτησε ὁ Θέογνις.

—Ναί, γιέ μου. Τοξείδεψε τόσο μακρὰ γιὰ νὰ διαφθείρη καὶ τὸν ἑαυτό του καὶ τοὺς σπαρτιάτες. Γιατί, σὰν γύρισε στὴ Σπάρτη κι' ἔγινε βασιλιᾶς της, θέλησε νὰ κάνη κι' αὐτοὺς νὰ ζήσουν τὴν ζωὴ τῆς μέθης, τοῦ γλεντιοῦ καὶ τῆς κραιπάλης Μά, αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ γίνη εὔκολα ἀνεκτὸ μέσα σὲ μιὰ πολι ποὺ, ὅσο κι' ἂν εἶχαν λησμονηθῆ οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου, εἶχε καὶ μερικοὺς πολίτες τίμιους ἀκομη, καλοὺς καὶ ἀγαθούς.

—Καὶ θὰ ἄρχισε ἔτσι, ἡ ἀντιγνωμία καὶ ἡ διοίρεσι.

—Εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ καιρό Ὁ ἄλλος βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης ἦταν ὁ Ἄγις Τὸν γνώρισα κι' αὐτόν. Ἦταν ἕνα νέο παλληκάρι, γεμάτο εὐγένεια, εἰλικρίνεια. Πονοῦσε ἡ ψυχή του γιὰ τὴν κατάπωσι τῆς Σπάρης. γιὰ τὴν διαφθορὰ τῶν πολιτῶν της καὶ εἶχε τὴν φιλοδοξία νὰ δώση πάλι στὴν πόλι, τοὺς παληοὺς καλοὺς της νόμους καὶ στοὺς πολίτες τὴν ἰσονομία καὶ τὴν εὐτυχία.

—Νά, γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ δρόμος τῆς Κακίας καὶ τῆς Ἀρετῆς.

—Ναί Καὶ νά, ἀκόμη, ἕνας ἀγώνας ἀλληλοεξοντώσεως μέσα σ' ὀν ἴδιο κοινωνικὸ ὀργανισμό.

—Καὶ ποιός ἐπεκράτησε;

—Εὐτύχημα γιὰ τὴν Σπάρτη, ποὺ ὅλοι οἱ νέοι συσπειρώθηκαν γύρω ἀπ' τὸν Ἄγι. Κι' αὐτός. ἕνα καλὸ πρωΐ, κατέβηκε στὴν ἀγορὰ μαζί τους.

—Ὅλοι ὡπλισμένοι καὶ πρῶτος καὶ καλλίτερος ὁ Κλεόμβροτος, ὁ ἄνδρας τῆς Χιλωνίδος. Νέος κι' αὐ ός, φιλοδοξοῦσε τὸ παληὸ πολίτευμα τῆς Σπάρτης Ρίχτηκαν ἀκάθεκτοι ἐναντίον ὅλων τῶν διεφθαρμένων καὶ κακῶν Τοὺς κυνήγησαν στὶ σπίτια, στὶς νοοὺς καὶ ὀτὰ χωράφια. Ὁ Κλεόμβροτο, ποὺ εἶχε καταγωγὴ βασιλική, ἔπρεπε νὰ συλλάβη βασιλέα Καὶ τοὐδώσαν διαταγὴ νὰ πιάση τὸν Λεωνίδα, ὀν πενθερό του.

—Δραματικὰ αὐτὰ τὰ γεγονότα, δάσκολε.

—Δὲν εἴπαμε πὼς ἦταν ἀγώνας ἐξοντώσεως;.... Ὁ Λεωνίδας ἔτρεξε κι' αὐτὸς κάπου νὰ κρυφτῆ. Μά, ὥς τόσο, ἡ Χιλωνίς, μέσα στὴν ἀνοταραγὴ καὶ τὸ κυνήγι, πληροφορήθηκε πὼς ὁ πατέρας της κυνδύευε νὰ πέση κάτω ἀπ' τὸ μαχαῖρι τοῦ Κλεόμβροτου, τοῦ ἀνδρός της. Καὶ πῆρε τοὺς δρόμους τρέχοντας γιὰ νὰ τὸν σώση.

—Εὐγενικὴ καρδιά!

—Ἡ γυναικεία καρδιὰ δὲν εἶνε μονάχα εὐγενική, παιδιά μου. Εἶνε στεφάνι γεμᾶτο ἀπὸ ἀτίμητα διαμάντια, ποὺ, ὅλα μαζί, ἀποτελοῦνε τὴν μιὰ ὄψι τῆς Δημιουργίας. Τὴν Ἀγάπη. Κάθε διαμάντι κι' ἕνα ὑπέρλαμπρο, ὑπεράνθρωπο θεῖο αἴσθημα. Ἡ Συμπόνια, ἡ Ἀφοσίωσι, ἡ Στοργή Αἰσθήματα ὑπέροχα, ἀκτινοβόλα, ποὺ ἀποστρέφονται ὅμως τὴν Σκέψι καὶ τὴν Λογική. Ἔτσι κι' ἡ γυναικεία καρδιά.

—Πόσο τὰ λόγια σου εἶνε βαθειά!

—Ἡ Χιλωνὶς ἀγαποῦσε τὸν πατέρα της. Τί τὴν ἔνοιαζε ἂν οἱ πολίτες εἶχαν δοφορὲς μεταξύ τους. Γι' αὐτήν, πάνω ἀπ' ὅλες τὶς διαφορὲς στεκόταν μεγαλόπρεπη καὶ δυνατή. ἡ υἱϊκὴ Στοργή, ἡ Ἀφοσίωσις.... Δὲν ἦταν δὰ καὶ λίγο. Ὁ ἄνδρας της, τυφλωμένος ἀπ' τὸ μῖσος, θὰ σκότωνε τὸν πατέρα της!

—Ἔγκλημα ποῦ, τὸ δίχως ἄλλο, θὰ τιμωροῦσαν οἱ θεοί.

—Ξεμαλλιασμένη ἡ Χιλωνὶς καὶ μὲ τὰ μάτια δακρυσμένα ὀπὸ τὴν ἀγωνία, συνήντησε ἐπὶ τέλους τὸν Κλεόμβροτο ξεμαλλιασμένον κι' αὐτὸν καὶ μὲ τὰ μάτια βγρά ἀπ' τοῦ θυμοῦ τὴν λύσσα. Τὸ ἄγριο κι' αὐστηρὸ βλέμμα της, τὸν κράτησε καρφωμένο καταμεσῆς τοῦ δρόμου. Καὶ τοῦ εἶπε:

» Σὲ συναντῶ Κλεόμβροτε, σὰν τὸ λυσσάρικο σκυλὶ νὰ
» τρέχης. Νὰ τρέγης ποῦ! Νὰ σκοτώσης ἐκεῖνον ποῦ
» μὲ γέννησε. Γιὰ τοῦτο τάχα μὲ παντρεύτηκες; Γιὰ
» τοῦτο ἔκαμες μαζί μου δυὸ παιδιά; Γιὰ τοῦτο δέχτη-
» κες τὸν πατέρα μου, γιὰ πατέρα σου; Ποιὰ γνώμη θὰ
» παραδεχόταν τὶς πράξεις σου καλὲς; Καὶ ποιὸς θεὸς
» θὰ παράβλεπε τὸ κρίμα τὸ μεγάλο, ποὺ θέλεις νὰ
» βαρύνη καὶ σένα κι' ἐμένα καὶ τὰ παιδιά σου; ....
» Ἂν δὲν εἶμαι πιὰ γιὰ σένα ἡ γυναῖκα σου, εἶμαι ὅμως
» ἡ μητέρα τῶν παιδιῶν σου. Κι' ἂν θέλης νὰ τὰ
» ἀνοθρέψω σπαρτιατικά, ἄφισε με νὰ ζήσω. Γιατὶ ἡ
» ζωή μου, δὲν θἄχη καμμιὰ ἀξία, ἂν ὁ πατέρας μου
» πεθάνη» (Τὸ Β' μέρος εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ε.Ο.Ε. - Ε.Ο.Ε.Α. ΣΤΟΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΑΓΩΝΑ

Τοῦ κ. ΧΑΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ἐπιάτρου

Τὸ ἔργο τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας στὸ βουνὸ δὲν μπορεῖ νὰ ἀναπτυχθῆ ἀπὸ τὶς στῆλες ἑνὸς περιοδικοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκρίναμε ὅτι τοῦτο θὰ ἐνδιαφερη ἀρκετὰ τὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ καὶ γενικώτερα τὸν ἑλληνικὸ λαό, θὰ κάνουμε μιὰ σύντομη περιγραφὴ πορ κάτω στὶς μεγάλες γραμμές του.

Τοῦτο μποροῦμε νὰ τὸ διαιρέσουμε σὲ τρεῖς περιόδους Ἡ πρώτη πρὶν ἀπὸ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο. Ἡ δεύτερη κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον Ἡ τρίτη μετὰ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο.

Ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία ὀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι τὸ τέλος ἐκινήθηκε χωρὶς καὶ τὴν παραμικρότερη ἐκτροπὴ πάνω στὶς κάτωθι γενικὲς ἀρχές.

1) Ἐθνικαὶ ὁμαδες καὶ πληθυσμὸς ἐθεωρήθησαν σὰν ἕνα ἀδιαίρετο σύνολο.

2) Ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία λειτουργοῦσε σὰν Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἔξω καὶ ὑπεράνω ἀπὸ κάθε πολιτικὴ ἀντίληψι

3) Καμμιὰ ἐξέτασις τῶν πολιτειακῶν ἢ πολιτικῶν φρονημάτων τῶν ἰατρῶν ποὺ θέλησαν νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των κάτω ἀπὸ τὴν ὑγειονομικὴ σημαία τῶν Ε.Ο.Ε.Α. τῆς Ε.Ο.Ε.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ

1η Σεπτεμβρίου 1943—1η Ὀκτωβρίου 1943: Καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ὑπῆρχε ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία. Ἀλλ' οἱ γιατροὶ ἦσαν πολὺ λίγοι—δὲν ὑπῆρχε διεύθυνσις στὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο. Τεράστιες ἐνέργειες εἶχαν γίνει ποὺ μαζὶ μ' αὐτὲς ποὺ ἔγιναν τὸν Αὔγουστο, ἀπέδωσαν πλούσιους καρποὺς τὸν Νοέμβριο.

Μέσα στὸν Νοέμβριο λειτούργησαν ἄρτια 3 Νοσομεῖα, τὰ Πράμαντα. Γραικικό. Βουργαρέλι μὲ 100 κρεββάτια Ἐπίσης λειτουργοῦσε καὶ στὸ Βάλτο ἕνα Νοσοκομεῖο Στὴν Νεράϊδα Θεσσαλίας ἦταν ἕνα ποὺ ἀνεπτύσσετο τότε. Κατοθώθηκε μέσα στὸ Νοέμβριο γιὰ τὸ Κεντρικὸ Νοσοκομεῖο (Βουργαρελίου) νὰ ἐφοδιασθῆ τοῦτο μὲ ἄφθονο φαρμακευτικὸ καὶ ὑγειονομικὸ ὑλικό. Διέθετε πλᾶσμα καὶ ὀρρὸ σὲ ὑγρὰ καὶ ξηρὰ μορφὴ γιὰ μεταγγίσεις αἵματος, ἕνα μεγάλο ἀποστειρωτικὸ κλίβανο, ἑτοιμαζόταν δὲ καὶ αἴθουσα γιὰ ἐγχειρήσεις

Τὸ Νοσοκομεῖο τοῦτο διέθετε ὅλα τὰ μέσα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἔχη ἕνα Νοσοκομεῖο στό βουνό. Τόσο ὥστε νὰ γραψουν οἱ Γερμανοὶ στὸν Ἠπειρωτικὸ «Κήρυκα» τὸν Δεκέμβρη, ὅτι κατέστρεψαν στὴν Ἤπειρο καὶ ἕνα ἀπόλυτα συγχρονισμένο Νοσοκομεῖο.

Τὰ πάρα πάνω Νοσοκομεῖα καὶ ἰδία τὰ τρία πρῶτα ποὺ ὠργανώθηκαν πραγματικὰ ἐλειτούργησαν σύμφωνα μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11614 (2.9.43) διαταγὴν Γενικοῦ Ἀρχηγείου. Σ' αὐτὴν ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τῶν μαχητικῶν ὁμάδων τὸ 12ον ἄρθρον ἔγραφε σχετικὰ μὲ τὴν ὑγειονομικὴ ἐξυπηρέτηση τοῦ πληθυσμοῦ.

» Ἶναι ἱερὰ ὑποχρέωσις τῆς ὑγειονομικῆς ὑπη-
» ρεσίας τοῦ ΕΔΕΣ ὅπως ὑπὸ τος συνθήκας ὑφ' ἃς
» διατελεῖ ὁ πληθυσμὸς τῶν περιοχῶν τῆς δράσεως
» των ἐθνικῶν ὁμάδων, συμβάλλει μὲ τὸ μέγιστον ὅ-
» ριον τῆς δυνάμεώς της εἰς τὴν ὑγειονομικήν του
» ἐξυπηρέτησιν ἀμβλύνουσα κατὰ τὸ δυνατὸν τὸ ψυ-
» χικὸν ἄλγος τοῦ πόνου καὶ τῆς δυστυχίας. Αἱ
» κατὰ τόπους ὑγειο ομικαὶ ὑπηρεσίαι θελ υν ὀρ-
» γανώσει ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα εἰς ἃ θὰ προσέρχων-

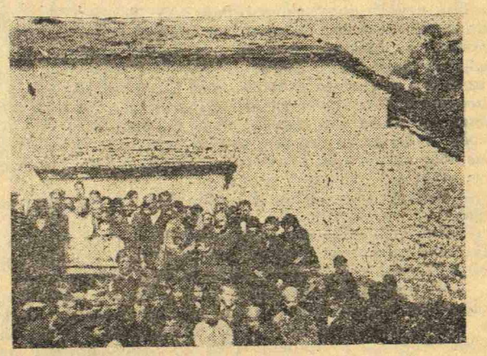

Ἐξωτερικὸ ἰατρεῖο στοὺς Παπαδάτες τῆς Ἐλεύθερης Ἑλλάδος κατὰ τὴν κατοχή.

» ται οἱ ἀσθενεῖς τῶν περιοχῶν διὰ δωρεὰν ἐξέτα-
» σιν εἰς ὡρισμένας ὥρας ἃς θὰ καθορίσωσιν. Τὸ
» τοιοῦτον νὰ καταστῇ γνωστὸν εἰς τὸν πληθυσμὸν
» δι' ὅλων τῶν μέσων. Ἡ Διεύθυνσις ὑγειονομικοῦ
» Γ. Α. θέλει ἐπ διώξει ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ
» καὶ φαρμακευτικὴν βοήθειαν. Εὐνόητον τυγχάνει
» ὅτι ἅπαντες οἱ κάτοικοι θὰ γίνωνται δεκτοὶ πρὸς
» ἐξέτασιν ἄνευ διακρίσεως ὀργανόσεως».

Γιὰ τὸν Ὀκτώβριον εἶχε μελετηθεῖ καὶ ὀργανωθῆ ἡ ἀνάπτυξις ἑνὸς Νοσοκομείου διὰ τὴν περιφέρειαν Πωγωνίου—Φιλιατῶν καὶ ἑνὸς εἰς Καστανῶνα γιὰ τὸ Δυτικὸ Ζαγόρι καὶ περιοχὴν Κονίτσης.

Εἶχε πεισθεῖ ἡ Ἀγγλικὴ ἀποστολὴ καὶ εἶχε γίνει ἡ ἀναγνώρισις γιὰ τὴν ἀνάπτυξι δύο ἀναρρωτηρίων ἕνα εἰς Νισίσταν καὶ ἕνα εἰς Σκουληκαριὰ ἀποκλειστικὰ γιὰ τοὺς πυροπαθεῖς. Ἔτσι εἶχε σκοπὸ νὰ ὀργανώση ὁλόκληρη τὴν περιοχὴν ΕΟΕ ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία Γ.Α. ἀλλὰ δὲν τῆς ἐδόθηκε ὁ χρόνος καὶ μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς ὅτι πραγματικὰ στὴν περίοδο αὐτὴ ὁ πληθυσμὸς ἐξυπηρετήθηκε.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

Ἡ Ἀγγλίς Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας

Μὶς Οὐΐλκινσον πρὸς τὴν Ἑλληνοπούλα

Εἰς ἀπάντησιν συχαρητηρίου τηλ/ματος τῆς «Ἑλληνοπούλας» πρὸς τὴν Ἀγγλίδα Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας Μὶς Οὐΐλκινσον, ἡ ὁποία μετέχει καὶ τῆς συνελεύσεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διεβιβάσθη ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις πρεσβείας τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας τὸ κατωτέρω ἔγγραφον:

Πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Ἑλληνίδων «Η ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ»
Ἀθήνας.

«Βρεττανικὴ πρεσβεία

Κυρίαι

Ἐπεφορτίσθην ἀπὸ τὸν πρεσβευτὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος νὰ σᾶς διαβιβάσω τὸ ἑξῆς μήνυμα ἀπὸ τὴν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας, μὶς Οὐΐλκινσον.

«Ἐκτιμῶ μεγάλως τὸ φιλόφρον σας τηλεγράφημα. Ἡ Ο.Η.Ε. ἔκαμε καλὴν ἀρχὴν εἰς δυσχερεῖς ἐποχάς. Ἐλπίζω ὅτι αἱ γυναῖκες θὰ παίξουν διαρκῶς καὶ σπουδαιότερον ρόλον εἰς τὴν ὀργάνωσιν ταύτην».

Ἀθῆναι 22-2-46 *Διατελῶ εὐπειθῶς*
Ρ. Π. ΧΕΠΠΕΑ»

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΜΑΣ

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΗΣ ΚΑΕ ΜΑΡΙΑΕ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐφοβεῖτο ὅμως καὶ μερικὰ ἄλλα πράγματα. Τῆς εἶπε λοιπὸν ὅτι ἐφοβεῖτο μήπως μὲ τὴν ἐκμυστήρευσίν της αὐτὴν ἡ Μανιὼ ἐξηνάγκασε τὸν Νάση, ἂν τυχὸν εἶχε κάτι στὴν ψυχήν του καὶ ἀπὸ δειλίαν δὲν τὸ ἐξεδήλωνε, νὰ ἀποβάλη κάθε ἐλπίδα καὶ νὰ μὴ τολμήση ποτὲ νὰ τῆς τὸ ἐκδηλώση πιά. Γι'αὐτὸ ἡ Μίρκα τὴν ἐκάκισε γι'αὐτὸ ποὺ ἔκαμε. ἀλλ' ἦτο ἄλλης φίλης συμβουλή Ἡ Μανιὼ ἐξετίμησε περισσότερο τὴν κρίσιν τῆς Μίρκας καὶ ἀπεφάσισε νὰ τῆς γνωρίση πάση θυσίᾳ τὸν Νάση. γιὰ νὰ τῆς εἰπῆ ἡ Μίρκα τὴν ἰδέα της γι' αὐτόν. ἂν ἄξιζε πραγματικὰ νὰ τὸν ὑπολογίζη ἀκόμη ἡ Μανιὼ ἢ ὄχι. Γιατὶ καὶ γιὰ ἄλλους νέους εἶχαν συζητήσει γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ Μανιὼ κατ' ἀρχὴν εἶχε καλὴν ἰδέαν, ἀλλ'ἡ Μίρκα ἀντιφρονοῦσε καὶ ἔπειτα ἡ Μανιὼ ἐπείσθη ὅτι ἡ Μίρκα εἶχε περισσότερο δίκαιον Καὶ τώρα τὸν Νάση αὐτὴ τὸν ἀγαποῦσε, ἀλλὰ μήπως εἶχε πράγματι ἀπατηθῆ ἀπὸ τὴν γνωριμίαν καὶ δὲν τὸν ἀγαποῦσε μὲ ἔρωτα, ἀλλ' ἦτο ἁπλῶς στὴν ψυχήν της ἡ ἀγάπη τῆς γνωριμίας, ἡ ὁποία τὴν παρέσυρε νὰ τὸν βλέπη διαφορετικὸν ἀφ'ὅτι πράγματι ἦτο ἢ μήπως πάλιν παρασυρομένη, παρεξήγησε καὶ τὴν ἀγάπη αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἐνόμισεν ὅτι ἐστήριζε καὶ τὴ δική της ἀγάπη; Αὐτὰ ὅλα ψυχολογικῶς τῆς τ' ἀνέλυσεν ἡ Μίρκα καὶ ἡ Μανιὼ ἔμεινεν ἄφωνος πρὸ τῆς βαθυοίας της καὶ ἰδιαιτέρως γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ συνησθάνθη τὴν μειονεκτικότητά της ἀπέναντι τῆς Μίρκας. ἀλλὰ καὶ μιὰ κάπως ἱκανοποίηση ὅτι τὸ κορίτσι αὐτὸ μὲ τὰ ἔξοχα αὐτὰ προτερήματα τὴν ἐκτιμοῦσε καὶ ἀκόμη μιὰ εὐχαρίστηση συγχρόνως ὅτι ἦτο φίλη της στὴν κρίσιμον αὐτὴν στιγμήν της καὶ θὰ τὴν συνεβούλευε Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ φέρη εἰς ἐπαφὴν καὶ γνωριμίαν τὸν Νάση μὲ τὴ Μίρκα.

Τὴν ἀπόφασίν της αὐτὴν ὅμως προτοῦ τὴν θέση εἰς ἐφαρμογὴν τὴν ἀνεκοίνωσε στὴν Μίρκα, γιὰ νὰ πάρη ὁπωσδήποτε καὶ τὴν συγκατάθεσίν της. γιατὶ ἤξευρε ὅτι ἡ Μίρκα δὲν ἐπεδίωκε τοιούτου εἴδους συναναστροφὰς καὶ μᾶλλον ἔπρεπε νὰ εἶναι εἰδοποιημένη Τῆς ἀνεκοίνωσε λοιπὸν τὴν ἀπόφασίν της καὶ ἡ Μίρκα, ἐπειδὴ ἦτο λεπτῆς καὶ εὐγενοῦς ψυχῆς συνεκινήθη ἀπὸ τὸν πόνον καὶ τὴν συγκίνησιν μεθ'ἧς ἡ Μανιὼ τὴν παρακαλοῦσε, καὶ συγκατετέθη ἀφοῦ πρωτίτερα μετὰ προσοχῆς καὶ σοβαρότητος τὴν ἠρώτησε τί ἀκριβῶς ἐζήτει ἀπ' αὐτήν, τί ρόλον ἤθελε νὰ παίξη ἡ ἰδία εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν καὶ πότε ἀκριβῶς ἐνόμιζεν ὅτι θὰ τῆς ἔκαμνε τὴν σύστασιν. Ἡ Μανιὼ τὴν παρακάλεσε νὰ δεχθῆ τὴν γνωριμία τοῦ νέου αὐτοῦ, νὰ δεχθῆ μαζὶ καὶ οἱ τρεῖς νὰ μείνουν λίγες ὧρες δυὸ τρεῖς φορὲς καὶ νὰ τῆς εἰπῆ τὶς ἐντυπώσεις της κατόπιν. ἂν εὕρισκε ὄξιον θαυμασμοῦ πραγματικὰ τὸν νέον αὐτὸν καὶ ἂν ἀπὸ τὴν ὅλην συμπεριφορὰν καὶ στάσιν του ἀπέναντι τῆς Μανιὼς διεγίγνωσκεν ἡ Μίρκα ἐνδιαφέρον του πρὸς αὐτὴν ἢ ὄχι.

Τέλος ἡ πλευρὰ τῆς Μίρκας εἶχε δώσει τὴν συγκατάθεσίν της. Ὑπελείπετο ἡ τοῦ Νάση, ἀλλ' αὐτὴν προκαταβολικῶς ἡ Μίρκα τὴν εὕρισκε δυσκολωτέρα. γιατὶ αὐτὸς ἦτο παρὰ πολὺ δύσκολος στὶς γνωριμίες του. Ἀπέφευγε συστηματικῶς ἀπὸ χαρακτῆρος καὶ δὲν εἶχε χρόνον ὡρισμένον οὔτε τόπον συνήθη εἰς ὃν νὰ τὸν συναντήση, ἀλλ' ὅταν εὐκαιροῦσε καὶ εἰς στιγμὰς καὶ ἡμέρας ἀκαθορίστους ἐπήγαινε ὁ ἴδιος καὶ ἔβλεπε τὴ Μανιὼ καὶ ἀναλόγως τῆς εὐκαιρίας τους, ἔμεναν περισσότερο ἢ λιγώτερο μαζί. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν καθώρισεν ἀκριβῶς στὴ Μίρκα τίποτε ἡ Μανιώ, ἀλλὰ ἀφῆκεν ἀόριστον. Καὶ ἤρχισε συστηματικὰ μὲ χίλιες δυὸ πρακτὲς δικαιολογίες νὰ παραγγέλλη μὲ ὅλους τοὺς γνωστοὺς στὸ Νάση νὰ πάη νὰ τὴν συναντήση. Ἤλπιζε δὲ ὅτι μετὰ μίαν ἢ δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας θὰ πήγαινε ὁ Νάσης νὰ τὴ βρῆ, ὡς συνήθως, στὸ σπίτι της.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΑΝΑΤΗ ΦΥΛΗ

Ἡμέρα Ἱερή, γραμμένη γιὰ πάντα
στὸ κατεβατὸ τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ.

Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ τὴν βυζαντινὴ ἀκμή, τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος ἐξέπεσε καὶ ὑποδουλώθηκε, σὰ μιὰ ταφέπετρα πλάκωσε τὶς καρδιὲς τῶν Ἑλλήνων. Μὰ δὲν ἐξέχασαν τὶς δοξες ποὺ ἔζησαν, οὔτε τὴν μοῖρα τῆς φυλῆς τους Ποία ἦταν αὐτὴ ἡ μοῖρα: Νὰ ὑπάρχη αἰωνίως στὸ πρόσωπο τῆς γῆς, ἀπαραίτητο χαρακτηριστικό της. Νὰ πεθαίνη καὶ νὰ ἀνασταίνεται. Γιατὶ μέσα στὴ σύνθεσί της ἔχει κάτι τὸ αἰώνιο. Καὶ κρατεῖ τὴν πρώτη σπίθα ποὺ τίναξε, δημιουργώντας, τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Συντριμμένοι οἱ Ἕλληνες. συμμαζεύτηκαν στὸν μικρὸ πιὰ τόπο ποὺ τοὺς ἀπόμεινε ἀλλὰ δὲν ἡσύχασαν. Καὶ ὅπως ἐκεῖνα τὰ θαυμαστὰ ἔντομα καὶ ζῷα τῆς γῆς, ποὺ χώνονται στὶς τρύπες τους, ὡς ποὺ νὰ περάση ἡ βαρυχειμωνιά, ἔτσι ἔμοισαν οἱ ὑποδουλωμένοι Ἕλληνες. Μὰ ἡ ψυχή τους δούλευε καὶ τὸ πνεῦμα τους ἀγρυπνοῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε φορά. Σὲ τί εἶχαν νὰ ἐλπίζουν; Στὸν ἑαυτό τους Στὴ δύναμί τους. Στὴ φλόγα τους. Στὴ μοῖρα τους, ποὺ ἦταν νὰ ζοῦν πάντα στὸ πρόσωπο τῆς γῆς, ἀπαραίτητο καὶ ἀναλλοίωτο χαρακτηριστικό της.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν βαρειά, δύσκολα, ἐξαντλητικά. Καὶ τὰ χρόνια στειβάζονταν σὲ αἰῶνες. Ἀνίλεη ἦταν ἡ ζωή. Ὅμως δὲν ἀπέλειψε στοὺς Ἕλληνας τὸ θάρρος, ἡ ἐλπίδα, τὸ ὄνειρο, ἡ τολμηρὴ πρᾶξι. Παρατηροῦσαν ἔλο πιὸ καθαρά, πώς, ἐνῷ ἦταν βαρειὰ σκλαβωμένοι, κατώρθωναν νὰ ὁρίζουν τὴ θέλησί τους, ἀντὶ νὰ τοὺς ἐπιρεάζη ὁ κατακτητής, νὰ τὸν ἐπηρεάζουν αὐτοὶ καὶ ἡ ἐξουσία νὰ φεύγη ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ νὰ πηγαίνει στὰ δικά τους. Μπροστά τους συντελεῖτο σὰν κάποιος θαῦμα, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήση κανεὶς ἀμέσως τότε. ἂν ἦταν ἀπὸ ἀδυναμία τοῦ δυνάστη ἢ ἀπὸ τὴν ὑπέρμετρη δύναμι τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ὁ ἑλληνικὸς λαός, αὐτὸς ὁ λίγος, τυραννισμένος λαός, ἄρχισε νὰ λούζεται στὸν ζείδωρον ἀέρα τῆς πίστεως στὴν ἀναβίωσί του. Ἔκανε τραγούδια ποὺ τὰ μοίραζε μυστικὰ καὶ τὰ τραγουδοῦσε. Ὀργάνωνε κρυφὰ σχολειὰ ποὺ μετάδιδαν τὴ λαχτάρα γιὰ λευτεριά Καὶ οἱ σοφοὶ ἄντρες τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ εἶχαν καταφύγει στὴ Δύσι, προπαγάνδιζαν τοὺς προστάτες λαοὺς στὰ ἑλληνικὰ δίκαια καὶ τοὺς καλοῦσαν νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ σπάση τὰ δεσμά του. Τί νὰ ἀναφέρη κανεὶς ὀνόματα καὶ πράξεις ποὺ καὶ ὁ πιὸ ἀφανὴς ἕλληνας ἦταν φλογερὸς πατριώτης: Ἔτσι, μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, δημιουργήθηκε μιὰ φλογερὴ ἐπαφὴ καὶ μιὰ ἀδιάκοπη ψυχικὴ ἐπικοινωνία ποὺ ὅλο καὶ φούντωνε περισσότερο. Ὡς ποὺ ἦρθε ἡ εὐλογημένη στιγμὴ τοῦ μεγάλου, τοῦ θείου, ξεσηκωμοῦ, Ἡ Ἑλλάδα ὁλόκληρη ἔγινε μιὰ πολεμικὴ φωτιά, ποὺ δὲ θὰ ἔσβυνε ἂν δὲν ἐλευθέρωνε τὸν ἑαυτό της. Ἡ Ἑλλάδα εἶπε: ὅσοι μείνουμε καὶ ὅσοι χαθοῦμε. Ὡς ποὺ ἔσβυσε ἡ φωτιά, ἀφοῦ κατάπιε χιλιάδες κορμιὰ καὶ πρόβαλλε στὰ μάτια τοῦ κόσμου χιλιάδες θαύματα Τότε οἱ λαοὶ ἀπὸ τὴν συγκίνησι καὶ τὸν θαυμασμὸ κράτησαν τὴν ἀναπνοή τους Καὶ γιὰ πρώτη φορά, χτύπησαν ὅλες μαζὶ τῆς Οἰκουμένης οἱ καμπάνες Τὸ ἴδιο καὶ τώρα: Σὰ νὰ εἶναι ἡ πρώτη, ἱερὴ ἡμέρα τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐλευθερίας, φωνάξτε δυνατὰ στὸ πείσμα τῶν ἐχθρῶν καὶ γιὰ χαρὰ τῶν φίλων: Εἴμαστε ἡ ἀθάνατη φυλὴ τῶν μυριόψυχων Ἑλλήνων!...

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΙ' Η ΖΩΗ

Η ΝΕΡΑΝΤΖΟΥΛΑ

Κυττάζω τὴ φίλη μου, σκυμμένη στοργικὰ καὶ μὲ λαχτάρα πανω στὸ μωρό της καὶ δὲν τὴν ἀναγνωρίζω. Προσέχει τὴν κάθε κίνησί του, τρέμει μὴν πάθει κανένα κακό. Πῶς ἄλλαξε ἔτσι αὐτὴ ἡ κοπέλλα! Αὐτὴ ποὺ δὲν ἄφηνε γλέντι, ποὺ δὲν ἔδινε δεκάρα γιὰ τίποτα, ποὺ νόμιζε πὼς εἶναι φιαγμένη γιὰ νὰ ζήτη τὴ ζωή τη σὰν ἄντρας καὶ γιὰ τοῦτο εἶχε ἀρχίσει νὰ κατνίζη ἕνα δυὸ τσιγαρόκια κάθε μέρα. Αὐτὴ ποὺ χορόϊδευε τὶς γυναῖκες ποὺ κάνουν παιδιὰ καὶ χαλᾶνε τὴν ὀμορφιά τους, ποὺ ὀχτιζότανε πὼς ποτὲ της δὲν θὰ νοικοκυρευτῆ! Νάτην τώρα, πιὸ ὄμορφη ἀπὸ πρίν. Μιὰ καλὴ καὶ ἀφοσιωμένη μανοῦλα, ὅπως ἀ ρ βῶς καὶ ἡ μητέρα της καὶ ἡ γιαγιά της. Μιὰ νοικοκυροῦλα, μιὰ σωστὴ οἰκοκέσποινα ἱκανὴ νὰ προλαμβάνη καὶ νὰ θεραπεύη ὅλες τὶς ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ της.

Τὴν κοττζῶ καὶ ἐν μπορῶ νὰ πιστέψω τὴν ἀλλαγή. Καὶ μονο ὅταν θυμηθῶ τὴν νεραντζοῦλα, ἡ ἀλλαγὴ τῆς φίλης μου πα ουσιάζεται στὰ μάτια μου σὰν ἀνανκαία, μοιραία, ἀνοσότ επ η ἐπιστροφὴ στὸν ἀληθινό της δρόμο.

Ἡ νεραντζοῦλα!.. Ἦταν ἕνα συμπαθητικὸ δεντράκι τῆς αὐλῆς μας. Τὴν μπόλιασαν ὅμως καὶ τὴν ἔκαναν λεμονιά. Τὸ δεντράκι—τί νὰ κάμῃ;—ὑπόκυψε καὶ γιὰ μερικὰ χρόνια ὡρίσκαζε χρυσομένα λεμόνια, μέχρις ὅτου σὲ μιὰ βαθυχειμωνιὰ τὴν ἔκαψε τὸ χιόνι. Τὴν θεωρήσαμε ἄχρηστη καὶ τὴν κόψαμε. Ἀλλὰ τὸ δεντράκι, μὲ τὸν καιρό, πέταξε καινούργιους βλαστούς, μὲ τὸν καιρὸ πάλι ἐναγυάλισε σ ὸν προορισμό του καὶ ξανάδωσε νεράντζια. Τὸ χιόνι εἶχε κάψει καὶ τὸ μπόλι. Ἡ νεραντζοῦλα ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν ἀνθρώτων καὶ γύρισε στὸ φυσικό της προορισμό. Ἀκριβῶς, ὅπως ἡ φίλη μου μὲ τὸ γάμα της.

Ἔτσι τὴν παθαίνομε συχνά. Δὲν μποροῦμε στὴν ἀρχὴ νὰ ἀντιληφθοῦμε πὼς βέν εἶναι καὶ τόσο εὔκολο νὰ ἀλλάξωμε τὸ νόμο τῆς φύσεως. Ἴσως ἐσεῖς οἱ ἄνθρωτοι νὰ ἔχωμε πιστέψει πολὺ στὴ δύναμή μας καὶ νὰ νομίζωμε πὼς γιὰ μᾶς, τὰ πάντα εἶναι εὔκολα, ἀκόμη καὶ τὸ νὰ μεταβάλλωμε τὴ γυναῖκα σὲ ἄντρα. Ἴσως σ' αὐτὸ νὰ φταίη καὶ ἡ ἴδια ἡ φύσις, ποὺ, βεβαία πὼς θἄχη πάντοτε νὰ πῆ τὴν τελευταία λέξι μᾶς ἀφίνει νὰ δοκιμάζωμε τὴ δύναμί μας. Αὐτὴ ὅ ως ἄγρυπνη ἐνεδρεύει, καὶ ἀπὴν πρώτη εὐκαιρία, ἐμφανίζεται ἀπαιτητική, καὶ παίρνει πίσω τὰ δικαιώματά της.

Τὸ ἴδιο καὶ ἡ φίλη μου. Μόλις ἔννοιωσε τὰ πρῶτα σκιρτήματα τοῦ βρέφους ἄλοξε ριζικὰ Ἐγκατέλειψε ὅλες τὶς φευτικες ἀντρικὲς ἐκδηλώσεις της, ὅλες τὶς τάσεις τῆς δῆθεν ἀνεξαρτησίας της, ποὺ ἡ ἀνωγὴ καὶ ἡ κοινωνία εἶχαν καλλιεργήσει ὡς τότε μέσα της, καὶ ὑποδουλώθηκε τελείως σὲ μιὰ ζωοῦλα ποὺ ἀκόμη δὲν εἶχε ἰδῆ τὸ φῶς τῆς ἡμέρως.

Καὶ μὲ τὸ δίκιο της λυπόταν τώρα ἡ φίλη μου, τὰ χαμένα της χρόνια, τὰ γεμᾶτα προσποίηση γεμᾶτα προσπάθεια καὶ κόπους καὶ ἐπιτήδευσι καὶ ὑποκρισία γιὰ νὰ φαίνεται ἐκεῖνο ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι. Λυπόταν γιατὶ ζήτησε στὴ μίμησι νὰ βρῆ τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς της, ἐνῶ αὐτὸς βρισκόταν μέσα της καὶ ἦταν πάντοτε εὔκολο νὰ τῆς ἀποκαλυφθῆ, ἂν ἡ ἴδια δὲν εἶχε τόσο περιφρονήσει τὸν ἑαυτό της.

ΡΙΚΑ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ'

Εἰς τοὺς ἀποστέλοντας ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἐκδοθέντος βιβλίου των θὰ γίνεται ἁπλῶς ἀναγγελία. Διὰ τὴν βιβλιοκρισίαν ἀπαραιτήτως δύο τοιαῦτα.

Λόγω πληθώρας ὕλης

Αἱ συνέχειαι τῶν ἀπομνημονευμάτων τῆς κ. Παπαδάτου καὶ τοῦ ἡμερολογίου τῆς κ. Ἀγόρου θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΣΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΤΟΥ ΑΛΒΑΝ. ΕΠΟΥΣ

Ἂς σταματήσουν οἱ χαρές. Κι' ἀνάλαφρα ἡ σκέψη
ἂς τρέξη ἡσυχα, ἁπαλά, σὲ κείνων τὶς ψυχὲς
ποὺ δώσανε τὸ αἷμα τους, κι' ἦταν γι' αὐτοὺς μιὰ τέρψη
νὰ στήσουν τὴν Σημαία μας σ' Ἀλβανικὲς κορφές.

Ἂς τρέξη ἡ σκέψη μυστικὰ στὰ ἅγια ἐκεῖνα μέρη
νὰ δῆ τῶν Ἀθανάτων μας τὸ μνῆμα τὸ ἁπλό,
κι' ἂς φέρη τὸ μυρόβολο τοῦ φθινοπώρου ἀγέρι
στὸν τάφο τους θεμιαμα· προσκύνημα βουβό.

Παιδιὰ, ὅμνοι, θοόρια, ὅλα ἂς σταματήσουν.
Τὰ δοξασμένα ὅπλα μας ἂς σκρέψουν πρὸς τὴ Γῆ.
τῶν ἡμιθέων τῶν τρανῶν τὴ μνήμη νὰ τιμήσουν
ποὺ στὶς Ἑλλάδος πέσανε τὴ θεία προσταγή.

Τὰ μάτια ὅλων ἂς στραφοῦν σ' οὐράνια παοακάλια
πρὸς τὸν μεγάλο Βασιλιὰ τῆς Γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ
νὰ δεηθοῦν ὁλόψυχα, ψιθυριστά, κι' ἀγάλια
γιὰ ν' ἀναπαύση τὴν ψυχὴ τοῦ γιοῦ ἢ τ' ἀδελφοῦ.

Ἂς σταματήσουν οἱ χαρές. Καὶ μυστικὰ ἡ σκέψη
ἂς τρέξη στὶς Ἀρβανιτιᾶς τὰ ἄγριο βουνὰ
κι' ἂν δῆ τοὺς ξόλινους Σταυροὺς, μὲ δάκρυα μὴν τοὺς βρέξη
γιατὶ αὐτοὶ δὲν πέθαναν· μὰ ζοῦν παντοτινά.

ΕΘ—ΝΕ Μεσολογγίου ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΒΑΡΦΗΣ

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΗΡΩΑ

Ὄχι, Σταυροὸς μαρμάρινους τὸ μνῆμα σου δὲν ἔχει
δὲν ἔχεις σὺ στὸν τάφο σου στολίδια περισσά·
οὔτε τῆς Μάνας τῆς χρυσῆς τὸ δάκρυ τόνε βρέχει
μιὰ μοναχὰ ἡ σκέψη της σ' αὐτόνε τριγυρνᾶ.

Καὶ φωτοστέφανο λαμπρὸ ὅταν κανεὶς προσέξει
θὰ δῆ νὰ ζωγραφίζεται στὸν ξόλινο Σταυρό.
Εἶναι αὐτὸ γιὰ σὲ νεκρὲ, γιὰ σὲ ποὺ ἔχεις πέσει
κρατῶντας τὴν σημαῖα μας, δίνωντας Λυτρωμό.

Κοιμήσου ἡσυχα Ἥρωα. Στὸ μυρωμένο χῶμα
οἱ σκέψεις κάθε Ἕλληνος πάντα θὰ φτερουγίζουν.
Κι' ἡ αὔρα ἀπ' τὴν Ἑλλάδα μας θένα σοῦ στέλνει ἀκόμα
θυμίαμα καὶ μυρωδιές, τὸν τάφο σου ν' ἀγγίζουν.

ΕΘ-ΝΕ Μεσολογγίου ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΛΛΙΓΑΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

Γιὰ νὰ μὴ μαυρίζουν οἱ κατσαρόλες σας ἀπὸ κάτω, νὰ τὶς ἀλείφετε, προτοῦ τὶς βάλετε στὴ φωτιὰ μὲ σκοῦρο σαποῦνι.

* * *

Ὅταν βράζετε λάχανο ἢ κουνουπίδι, τὸ ἀπαρτεμάν σας, πρὸ πάντων ἐὰν εἶναι μικρό, γεμίζει ἀπὸ μιὰ δυσάρεσση μυρωδιά. Τὴ μυρωδιὰ αὐτὴ μπορεῖτε νὰ τὴν ἀποφύγετε, καλύπτοντας τὸ σκέπασμα τῆς κατσαρόλας σας, μὲ ἕνα πανὶ βρεμμένο καλὰ μὲ ξύδι.

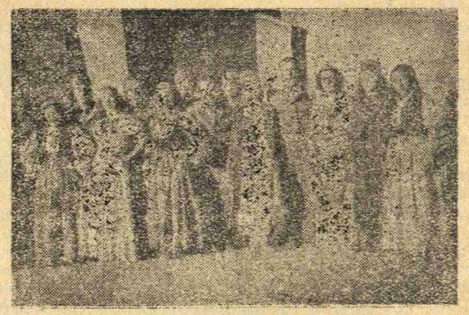

Ἀπὸ μιὰ ὡραία πατριωτικὴ ἑορτὴ τοῦ παραρτήματος τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως «Ἡ Ἑλληνοπούλα» στὴ Ζάκυνθο. (Εἰς ἄλλη σελίδα δημοσιεύουμε σχετικὴν ἀνταπόκρισιν).

ΘΕΑΤΡΟ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ

«Νεοελληνικὴ Σκηνή». Στὴν Αἴθουσα τοῦ Παρνασσοῦ συντελῆται μιὰ εὐγενικὴ προσπάθεια ἀπὸ ὁμάδα πρωτόβαλτων σχεδὸν ἠθοποιῶν μὲ τὴ διεύθυνση τοῦ ρέκτη κ. Δ. Δεβάρη. Πάντα στὴ ψυχή του κρύβεται ἡ ἰδέα τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου μας Χριστομάνου. Γλυκόνειρο—ἀνάγκη, γιὰ τὸν κ. Δεβάρη τὸ ξαναζωντάνεμά του, ἡ ἀναβίωσή του, ἡ διαιώνισή του. Ἀγωνίζεται μὲ τὸ τίποτε ἐναντίον τρομερῶν δεσμεύσεων,, ὄχι τόσο καταλλήλου χώρου γιὰ ἔργα μὲ σκηνικὰς ἀξιώσεις, ὅσο οἰκονομικῶν προβλημάτων ἀφαντάστων... Ὅλα προσπαθεῖ μὲ εὐστροφία νὰ τὰ ὑπερπηδήση ὁ ἔξυπνος Ἑπτανήσιος τοῦ τὸ εὐχόμεθα.

Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει πάντως νὰ προσέξη τὸ συγκρότημα ποὺ διευθύνει εἶναι τὰ ἔργα τὰ παιζόμενα.

Τί θὰ πῆ ἀρίστευσαν στὸν Καλοκαιρίνιον. Ἐπειδὴ τὰ ἀρίστευσαν ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Παρνασσοῦ, ποὺ τόσο συχνὰ βρίσκεται σὲ δύσκολη θέση, γιατὶ εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ βραβεύση, ὅπως δήποτε ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα, πρέπει νὰ τ' ἀνεβάσουν; Ὄχι, πρέπει νὰ γίνη πολὺ αὐστηρὴ ἐπιλογή. Π. χ. τὸ πρωτάνοιγμα τῆς Σκηνῆς δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιβληθῆ μὲ τὴν Ἠπειρωτικὴ ἠθογραφία τῆς κ. Βασιλείου χρειάζόταν κάτι τὸ πιὸ συγκλονιστικό, ὅπως εἶναι «Στὰ χρόνια τῆς Σκλαβιᾶς». Ἐπίκαιρο καὶ μὲ πνοή. Ἴσως σὲ πολλοὺς ν' ἄρεσε περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸ Μπλὸκ Ο. τοῦ κ. Βενέζη. Ἀξιέπαινη ἡ εὐσυνείδητη προσπάθεια ὅλων τῶν καλλιτεχνῶν. Πολὺ καλὴ ἡ κ. Λίνα Εὐαγγελίδου Παπᾶ καὶ ἡ Δὶς Νικολάκη. Ὁ ψυχοπατέρας κ. Ν. Εὐθυμίου ἀγωνίστηκε στὸ νὰ κρατήση τὸ ἔργο. Ὅπως καὶ στὸ δεύτερο τὸ «Μάνια Βιτρόβα» μαζὶ μὲ τὴν Διδα Κρινιὸ ἔδωκαν τὸ πνεῦμα τοῦ Συγγραφέα καὶ τὴν πνιγυρὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς.

Πάντως ἡ μὲν Διεύθυνσις ἔχει καθῆκον, ἔστω καὶ σπάζοντας τὴν σύμβαση περὶ «Καλοκαιρινίων», ἂν δὲν ὑπάρχουν καλά, ποὺ εἶμεθα βέβαιοι πῶς ὑπάρχουν, ν' ἀνεβάση ἔργα μὲ ἐπιβλητικὴ πνοὴ καὶ τὸ Κοινὸν μαζὶ μὲ τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας νὰ ὑποστηρίξη τὴν εὐγενικὴ προσπάθεια τοῦ κ Δεβάρη. Εἶναι ὁ πρῶτος στὸν τόπο μας ποὺ ἔβαλε στὴν μιὰ ἄκρη τοὺς ξένους συγγραφεῖς, στὴν ἄλλη τὶς μεγάλες... Ἑλληνικὲς φίρμες καὶ φέρνει στὴ Σκηνὴ ἄγνωστους. Πρωτόβγαλτους. Τιτάνειο τὸ ἔργο του Μπράβο του.

⊕

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Στὴ Θεσσαλονίκη ἱδρύθηκε «Ἑστία Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν Μακεδονίας» μὲ τὸν ὡραῖο σκοπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῆς πνευματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆ ζωῆς τῆς ἄνω τοῦ Ὀλύμπου Ἑλλάδος. Σπουδαῖο το ἔργο. Ἀξιέπαινη ἡ ἀπόφαση. Εἴμεθα βέβαιοι γιὰ τὴν θαυμάσια λειτουργία καὶ τὴν πρόοδο τῆς «Ἑστίας» ἀφοῦ ἔχει Πρόεδρον τὸν ἀληθινὸ Ποιητὴ καὶ ἄνθρωπο κ. Ἀθ. Κυριαζῆ καὶ Γεν. Γραμματέα τὸν καλὸ λογοτέχνη καὶ διανοούμενο κ. Βασ. Δεδούση.

Ἐντύπωση μᾶς κάνει ἡ ἀπουσία τοῦ κ. Οἰκονομίδη ἀπὸ τὸ Δ. Συμβούλιο.

—Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση ἀπεφάσισε νὰ στήλη πλάκα ἀπὸ Πεντελικὸ μάρμαρο γιὰ τὸν τάφο τοῦ Παύλου Βαλερύ. Τὴν ὡραία αὐτὴν ἰδέα τὴν ὑπέδειξε ὁ κ. Πετροχάρης.

Ἡ κ. Ἀθηνᾶ Ταρσούλη ἔδωκε στὸν Παρνασσὸ δυὸ πολὺ καλὲς διαλέξεις γιὰ τὰ Δωδεκάννησα.

⊕

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἀνθούλα Καφάσκη Κομποθέκρα. Στὴ γιορτὴ τοῦ 1ου Γυμνασίου ποὺ δόθηκε στὸν «Παρνασσὸ» ἔλαβε μέρος καὶ ἡ κ Κομποθέκρα ἡ γνωστὴ Βαγγνερίστα ποὺ κατενθουσιασε τὸ Κοινό. Τὸ Κοινό, τὴν ξανάφερε στὴ σκέψη του ἡρωΐδα δυσκολοαντικατάστατη σὰν «Φεδώρα» καὶ «Τόσκα». Ἡ Ἀνθούλα γιατὶ δὲν εἶναι στὴ Λυρικὴ; Ρωτοῦν οἱ παριστάμενοι.

⊕

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Καὶ ἡ κίνησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ζωγραφικῆς εὐτυχῶς δὲν ὑστερεῖ ὅλα πέρνουν τὸ δρόμο τους.

Ἑλένης Κολοκοτρώνη.— Μανία στὸ ἔργο της ν' ἀφίνει ὅλο τὸ ψυχικότης πλοῦτο. Ὅλη της τὴν εὐγένεια. Ὅλη της τὴν συγκρατημένη Ἀκαδημαϊκότητα Περπατεῖ στ' ἀχιάρια τοῦ μεγάλου της δασκάλου κ. Βυκατου, μὰ δίχως νὰ χάση τὴ δική της προσωπικότητα. Θαυμάσια τὰ παλιὰ τῆς Ἀθήνας μνημεῖα. Τὸ πινέλο τῆς Κας Κολοκοτρώνη συμπληρώνει τὸ ἔργο τοῦ Καμπούρογλου. Τὸ ἔργο ποὺ μᾶς παρουσίασε τελείως νέο καὶ τὸ χαρακτηρίζει ἡ ἑλληνικότητα. Ἡ πηγαία τέχνη. Τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς Ἑλληνίδας καλλιτέχνιδος εἶναι ἐκτὸς ἀπ' τὸ καλοδούλεμα ἡ ὑποβλητικὴ αἰσθητική ἡ θαυμασία ἀπόδωσις τῆς διάφανης ἀτμόσφαιρας, ἡ χρωματολογικὴ λαμπράδα, ἡ ἀπόλυτη καὶ ρωμαλέα προσωπικότητα.

⊕

Λούλας Δ. Κοτσέτσου.—Οἱ «Σκλάβοι», τῆς κ. Κοτσέτσου δὲν εἶναι τὸ πρῶτο ἔργο μα τὸ τέταρτο καθὼς μᾶς λέγει ἡ ἴδια. Τὰ προηγούμενά της δὲν τὰ διαβάσαμε καὶ ἔτσι ἐμεῖς τὴν κρίνουμε ἀπ' αὐτόν της τὸν τόμο. Τὴ «Νουβέλλα» της διαιρεῖ σὲ δυὸ μέρη ἡ διηγηματογράφος. Στὸ πρῶτο, ποὺ μιλεῖ τὸ παιδὶ εἶναι πολὺ καλό. Τόσο, ποῦ κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστη καὶ τὴν ἀνυπομονησία νὰ τὸ διαβάση, ὡς τὸ τέλος, ἂν εἶναι δυνατὸν χωρὶς ἀναπνοή Μὰ προχωρόντας στὸ δεύτερο ποὺ πιὰ ἡ Μαιρούλα μεγαλώνει καὶ γίνεται δεσποινὶς καὶ πληγώνεται ὁ ἐγωϊσμός της, ὁ οἶστρος τῆς συγγραφέως ἀντὶ ὅσο προχωρεῖ νὰ μᾶς συναρπάζει, τουναντίον, γίνεται τόσο ἀδύναμος ποῦ φθάνει νὰ μὴ θέλει ὁ ἀναγνώστης νὰ δῆ τὴ λύση τοῦ ἔργου. Κεντρικὴ ἰδέα τοῦ ἔργου ὁ προδομένος ἀλτρουϊσμός, ἡ περιφρονεμένη στοργὴ καὶ ἀφοσίωση. Στὴ περιγραφή της καλὴ ἡ κ. Κοτσέτσου, τοὺς ἥρωές της ποῦ τοὺς πέρνει αὐτὴ μέσα ἀπ' τὴ ζωὴ τοὺς δίνει μ' ἀνάγλυφη περιγραφικότητα. Ἰδιαιτικὸς τόπος τῆς Ἄννας ποῦ πάντα φεύγει ἀπ' τὴ μέση γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν ἄλλων... Ὅλα τὰ παραχωρεῖ εὐχαρίστως, πρωτοβουλία, πλούτη, σύζυγο καὶ ἐγωϊσμὸ ἀκόμα. Ὅλα, ὅλα, μὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ παιδί της. Ἀφίνη ὁ ἐγκεφαλικὸς αὐτὸς τόπος ἐλεύθερον τὸν σύζυγον νὰ κάμη τὴ ζωή του ὅπως τὴ θέλει, ὅμως ἁρπάζει ἀμέσως τὸ παιδί της μακρυὰ γιὰ νὰ κρατήσει τὴ ψυχή του ἀγνὴ ἀπ' τὸ μολυσμένο περιβάλον. Ἐπαναλαμβάνει καὶ σ' αὐτὸ τὴν ἴδια σκηνοθεσία, ποῦ εἶχε κάμη στὴ μικρούλα ἀνεψιά της, πρὶν ἀπὸ δέκα χρόνια. Φοβήθηκε πῶς τῆς μητέρας της ἡ ζωὴ ἐπιπόλαια ἀνήθικη θὰ ἐπιρεάζε τὸ χαρακτῆρα τῆς μικρῆς καὶ ἔτσι τῆς ἀφοσιώνεται. Νόμισε πῶς θὰ τὴν σώση.

Δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν της τὸν ἀταβισμό, ποῦ ἀνδρώνεται γιὰ νὰ τῆς πνίξη τὴν εὐτυχία. Καὶ τώρα τραβᾶ τὸ δικό της σπλάχνο μακρυὰ, μὰ κρατῆ γιὰ κρίκο τὴ στοργὴ τοῦ Πατέρα, ποὺ τὴν ἀφήνη νὰ μιλήση καὶ νὰ ἐνεργήση στὴ κατάλληλη στιγμή. Κρῖμα ποῦ τὸ ἀδυνάτισμα τοῦ ἔργου καὶ τὸ κλειστὸ καὶ περιορισμένο θέμα, ποὺ τὸ ὁλοκληρώνει ἡ ζήλεια τὸ δεσμεύει στὰ στενὰ ὅρια ἑνὸς ἁπλοῦ ρομάντζου καὶ συνηθισμένου. Ἡ κ. Κοτσέτσου, κρύβει μέσα της ὅλες τὶς διαλεχτὲς ἱκανότητες γιὰ τὸ τέλειο γράψιμο, λοιπὸν καλὰ θὰ κάμη, νὰ μὴ τὶς ἀδικοσκορπίζει ὅπου καὶ ὅπως φτάση, μὰ νὰ προσπαθήση νὰ τὶς συγκεντρώση καὶ νὰ διαγράψη τὸν κύκλο του πλατειά. Πανανθρώπινα. Ἔχει ὅλο τὸ ὑλικό, ἂς τὸ κατεργασθῆ καὶ θετικὰ θὰ τὸ κατορθώση. Θὰ θαυματουργήση. ΒΑΡΒ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ—ΛΙΒΑΔΑ
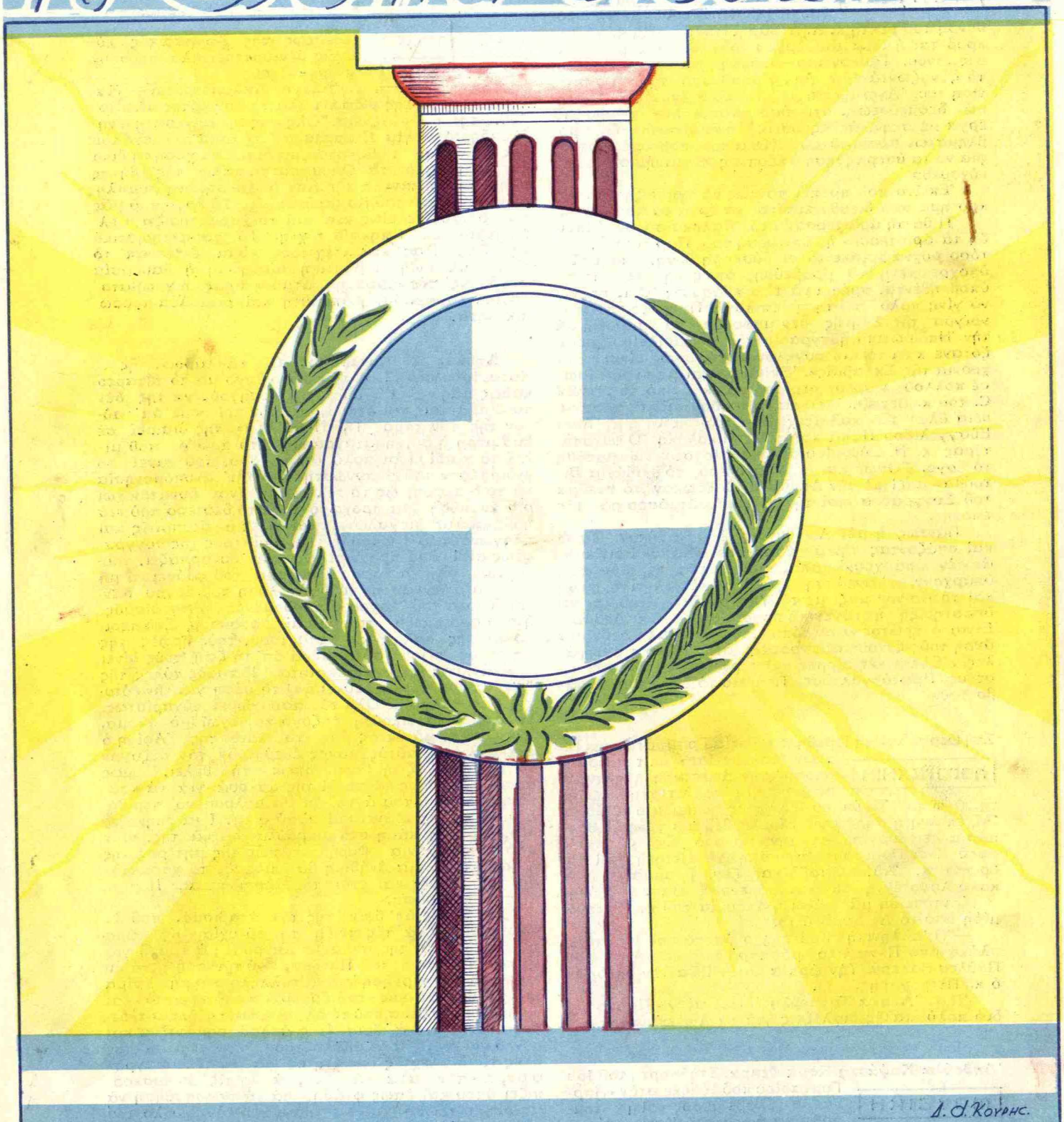
ἡ Ἑλληνοπαῖδα